

Ālənžil n-ꝝisa Ālmasesx wa iktăb Luqa

Ăšajəš

¹ I-Täyofil wa əkney semꝝar:

Ĕttărän äddinät äjjootnen, ad-əktəbän s-älmäꝝna isälän wi jänen jere-näꝝ, ² s-əmmək-wa-däꝝ s-hanäꝝ-tän-ässogjälän äddinät wi tän-ənhäynen s-tițawen-näsän s-tizarät, ija Mässinäꝝ imawayän n-mäjräd-net. ³ A-wendäꝝ a fäl näkk-däꝝ, ijjaš-ahi-dd ənniyät n-ad-əmmäꝝäꝝ i-isälän-en-däꝝ s-iyyän-iyyän xur-alasäl-näsän, hundäꝝ har ašäl-i-däꝝ, i-ad-hak-hasän-in-äjäꝝ akätab äsisäjrähän, ⁴ təkkəssäd äšsäk a-s teꝝäre ta təjräwäd, tətbat.

Isälän wi ija änjałos däꝝ-tiwit n-Exya

⁵ Āzzämān wa d-ämooos Harudəs ämänokal n-teje ta n-Ālyähudəyät, ill'-e ähaləs iyyän däꝝ-wi n-käl-tikutawen s-isəm-net Zäkärya, iışal däꝝ-ehän n-ämudd wa mäqqärän däꝝ-taggayt n-käl-tikutawen ta n-ihäyawän n-Abya, isəm n-hanne-s Elizäbät, tahäyawt n-Harun a tämoos.

⁶ Oyxadän issənän-essän dat-Mässinäꝝ, ət̄tafän s-älxaqq färədän d-alämärän n-Emäli, ⁷ mäšan wär len ara ed Elizäbät, täjjojra, täwwäđ-tän-dd däꝝ tušäre issənän-essän.

⁸ Ašäl iyyän dd-täqqäl tasəssäylit taggayt n-käl-tikutawen ta iha Zäkärya, iſl'-e əsshäꝝəl-net dat-Mässinäꝝ hundäꝝ har fälla-s ođänät tisägeren,

⁹ āmoos a-wen ālyadät n-käl-tikutawen n-a-s afäl ođanät tisäjeren fäll-äwadəm, ənta a-madän-isəhhuh matälxer däg-ehän wa šaddijän n-Emäli. ¹⁰ Ašäl-en, isihəwhəw matälxer däg-ehän-en-däg, a-s itäjj a-wen-däg, ālžāmaxät wa n-inaybadän, itəddal Mässinäg dat-emm n-ehän n-ämudd wa s-ijjäš Zäkärya ammas-net. ¹¹ A əndärrän, änfaläl-as-dd änjalos n-Emäli fäll-axil n-tasəskärt-ta fäll-tihuh matälxer. ¹² Inhäy Zäkärya änjalos ɣas, iggäd ənniyät, irmäg ¹³ mäšan, inn'-as änjalos: «Zäkärya! A-wa təttäräd däg-Mässinäg, ad-äj, hänne-k Elizäbät, ad-təkrəš ara, təjəd-as isəm: Exya. ¹⁴ Ad-hak-umas əssəbab n-tedäwit d-tisrawt, səddəwət dağ tiwit-net äddinät äjootnen. ¹⁵ Ad-umas ere ilan isəm ɣur-Emäli d-idəm ɣur-Mässinäg, wär mad-isəw aman n-lägnäb äxxiimmärnen wäl' asməd wäl' iyyän, ad-tidnəy Unfas Šaddijän n-Mässinäg härwa iha tåsa n-ma-s. ¹⁶ Ənta a dd-madän-isuğəl a äjjeen däg-käl-İşrayil Emäli-näsän, Mässinäg, ¹⁷ ilkəm-as s-ənniyät d-äşşahät wa n-ännäbi ɻəli i-ad-dd-isuğəl ulhawän n-abbatän aratän-näsän, əkrəšän iməkkeddəlän tayətte ta kar-räšän äddinät lanen idəm dat-Mässinäg, isəbdəd tamətte tåsidawät i-ad-təlkəm i-Emäli.»

¹⁸ Innä Zäkärya ḍarät-a-wen i-änjalos: «Endek a-wa s-mad-əlmədäg a-s a-wa hi-janned tidət? Näkk, amxar wässhärän a āmoosäg, hänne-ɣ dağ ti-wässhärät.» ¹⁹ Inn'-as änjalos: «A-wa näkk Žibril-wa s-härkuk əbdädäg dat-Mässinäg, ăšmašäl-ahi-dd sär-k i-ad-käy-dd-səssiwədäg isälan-wi-däg ähuskätnen.

20 Ămăra, šāmad wär hi-təflesăd a-s hak-əmməjrădăx s-tizarăt, ad-itwət̄t̄ef emm-năk, ikrəs iləs-năk hundăx har ašäl wa d-mad-itbatăn isălan-wi-dăx hak-jey.»

21 A-s ităjj a-wen-dăx, tamətte tăqqal i-Zăkărya, tof'-et tăkunt n-a-wa t-in-işlăn d-a-wa t-in-ițtafăñ. **22** Ālwăqq wa dd-izjär, ittăr ad-ămmăjrăd i-ăddinăt măšan, indăr-as, əlmădăñ a-s hărăt a has-dd-ănfalălăñ dăx-ehăñ-en-dăx, ad-hasăñ-isitufey i-ad-tăñ-isəfhəm a-wa ijăñ. **23** Issəmdă Zăkărya tăqqăñ-net dăx-əşşăxəl ɣas, iqqăl ehăñ-net.

24 Təkrăš hănnə-s darăt-a-wen ənniyăt ɣas, ja səmmos orăñ təffăr iman-net dăx-ehăñ-net, **25** janna: «Ənta da a-wa hi-ija Emăli-nin, ənta a dăx-i dd-iswădăñ, ikkăs făll-i tăkrakiđt ta ămoosăx jer-ăddinăt.»

Isălan-wi ija änjalos dăx-tiwit n-Visa Ālmasex

26 Təjjăš Elizăbăt ewär-net wa s-sădis ɣas, ăšmašăł Măssinăx änjalos-net Žibril s-tağrəmt tiyyăt s-itawăンna Năşirăt hat teje ta n-Galila, **27** ăssok'-e tămawađt wärăt təzzey meddən s-isəm-net Măryăma, ittar ăhaləs n-ahăya n-ămănokal Dawəd s-isəm-net Yusəf.

28 Osă-dd änjalos Măryăma, inn'-as: «Əjeg-am ăsafu kămm-i tənnəfränăt ed, təkrăšăd idəm ɣur-Emăli-năm.» **29** Issärmăx-tăt măjrăd-wen-dăx, ad-tattăr ālmăgna n-manăwen-wa-dăx.

30 Inn'-as änjalos: «Măryăma, wär tărmexăd, ăzzăbbăt-dd Măssinăx ănnuğmăt-net fălla-m, **31** kămm da-dăx, ad-təkrəšăd ənniyăt, təkrəšăd ara, təjəd-as isəm Visə. **32** Ad-ikrəš isəm, iwär-t

isəm Rure-s n-Mässinäg wa iknän ađkul, ad-äj Emäli Mässinäg ətțəbəl wa n-ämänokal Dawədi t-äshäyawän däg-ifassän-net, ³³ ad-imnukəl härkuk fäll-ehän wa n-ihäyawän n-Yaqub, tiğlal təmmənukəla.»

³⁴ Tənnä Märyäma darät-a-wen i-änjälos: «Əndek əmmək wa s-e-äj a-wen ed näkk, wär-əzzeyäg meddən.» ³⁵ Inn'-as änjälos: «Ad-falla-m dd-izzubbət Unfas Şäddijän, täls'-im tärna n-wa iknän ađkul, a-wen-däg a fäl ara wa şäddijän dd-e-iwən, ad-t-iwär isəm Rure-s n-Mässinäg. ³⁶ Ara n-meddən-näm, Elizäbät, wädden ti-wässärət mäşan, ad-təkrəs ara ənta-däg, ənta-i s-käla tämoos teməjjejrut, ha ämära ewär-net wa s-sädis ³⁷ ed, wär t-illa a-s wädden äddoobät-t Mässinäg.»

³⁸ Tənn'-as Märyäma: «Näkk, taklit n-Emäli, itwəjjet-ahi a-wa s-tənned.» Ifäl-tät änjälos əssaqät-wen-däg, iglä.

Təkkä Märyäma Elizäbät

³⁹ Təkkä Märyäma išilan-win-däg taxrəmt tiyyät n-käl-Yähuda hat idayän. ⁴⁰ Täwwäđ-in ehän wa n-Zäkärya, ad-tinməjj isofan d-Elizäbät. ⁴¹ Diha-däg d-has-təja Märyäma äsafu, ad-iggäd, iğbär-tät alyad wa ihän täsa-net, iğnäy-tät Unfas Şäddijän älwäqq-wen-däg. ⁴² Tədkäl Elizäbät emäsli-net, tənnä: «Təndəđ-am kämm jer-tidəden, təndəđ day i-ara wa ihän täsa-näm. ⁴³ Ənta näkk-i-däg, ma ämoosäg tis-ahi-dd anna n-Emäli-nin? ⁴⁴ Ijmađ-t äşşäk a-s diha-däg d-əslänät timəzzujen-in i-äsfu-näm, ad-iggäd ara-wa ihän täsa-nin s-stedäwit. ⁴⁵ Təndəđ-am

kämm-i təfläsät a-s Emäli a ijän-däg, ilkam ḡas, ad-isətbət a-wa s-ijjäš ärkawäl-net.»

Təmmal n-Märyäma i-Mässinäg

- 46 Tənnä Märyäma:
 «Timələn iman-in təmğäre n-Emäli,
 47 äddiwät ulh-in fäl təssəba
 n-a-wa hi-ija Mässinäg-i n-Āmaylas-in.
 48 Ikyäd-dd däg-təmmädrít n-taklit-net.
 Ýur-aşäl-i-däg, e d t-illäm
 ere ilkamän fäll-ärori n-äkall,
 ad-hi-änn: <Təndəd-am>
 49 fäl-a-s, Wa ilän tärna, ij'-ahi a äjjeen, šäddiij
 isəm-net.
 50 Tähənint-net tənsa fäll-əzzurəyatän
 ti t-äksuđnen däg-iwətyan iket-näsän.
 51 Issəkna tärna n-äfuss-net,
 ăsmädräy s-ăşşahät-net äddinät wi iha
 əttəkəbru,
 52 ikkäs-dd daw-käl-ăşşahät təmmənukəla-
 näsän,
 issəfrär tilaqqiwen,
 53 äsyäwän iməlluża däg-a-wa äzedän,
 ăşxär ifassän n-käl-ehäre.
 54 Idhäl käl-Işrayil-i n-eklan-net,
 wär hin-ițef fälla-sän tähənint-net
 55 ed, ämoos a-wen ärkawäl iğlalän
 ijjaš i-imärawän-nänäg wi n-ibda
 s-əmmək wa s-t-ija i-Ibrahim d-ihäyawän-net.»
 56 Təzzäg Märyäma ḡur-Elizäbät har tässakäy
 əddəkud n-kärad orän təzzar, täqqäl ehän-net.

Tiwit n-Exya wa n-Enəsselmäg

57 Täwwäd-dd täqqän ta däg-jarräw Elizäbät eğaf-net, təkräš ara n-eyy. **58** Eslän änħärajänet d-išäqqaqägän-net tihusay n-a-wa has-ija Emäli ḥas, ohärän där-s tedäwit ta ja. **59** Ikräš ara ēttam išilan ḥas, āmeläy, jän-as äddinät isəm Zäkärya i-ad-umas anəmmägħru n-ti-s **60** măšan, tənn'-asän ma-s: «Ābo! Iwäret-t isəm Exya.» **61** Eggädän-dd sär-s äddinät, ənnän-as: «Wär t-illa āwadəm däg-ihänan-nawän iwar isəm-wendäg.» **62** Āstafäyän i-ti-s n-alyad i-ad-änn ənta isəm wa s-irha ad-iwär rure-s. **63** Āstafäy-asän i-ad-t-dd-əkfən a fäll-iktäb, iktäb-asän fälla-s: «Isəm-net: Exya.» Eqqälän-dd äddinät ḥas oran imawän. **64** Āmera iləs n-Zäkärya ālwäqq-wendäg, ad-itamäjrad, itiməl Mässinäg. **65** Tärmäs tuksəda n-Mässinäg äddinät-wi əzzägħen däg-attayän-en-däg d-käl-iðaqän wi n-Ālyāhudəyät, ad-timsixulän isälan-wi-däg. **66** Ettäfän äddinät iket-näsän wi əslänen a-wa ijän däg-ulhawän-näsän, āqqimän-dd ḥas, jannen: «Ak ara-wadäg, ma mad-umas?» Ara-i, āsiwär-t Mässinäg āfuss-net.

Āloläy Zäkärya s-tärna n-Unfas Šäddijän

- 67** Zäkärya-i n-ti-s n-alyad, iðkär-t Unfas Šäddijän, āloläy, inna:
- 68** «Təmmal i-Emäli-i n-Āmakraš n-Iṣrayil fäl-a-s, ənta, ad-dd-iššärjäšän tamətte-net, äsdärf'-et.
- 69** Āsfäqqät-anäg-dd isək n-əlġəllas däg-ehän n-akli-net Dawəd.
- 70** A-wen äru tän-inna Mässinäg s-imawän n-ännäbitän-net wi n-iməssheddəjän.

71 Issəlmäd-anäy a-s ad-hanäy-agəz däy-işənja-nänäy,
ikkəs-anäy däy-ifassän n-imiksänän-nänäy iket-däy-näsän.

72 A-wen-däy a fäl odän tähānint
i-abbatän-nanäy wi n-ibda,
iktä-dd ärkawäl-net wa n-tassayt šaddijän
hasän-ijjäš.

73 Āmoos a-wen tahuđe ija i-abba-nänäy Ibrahim
74 a-s has-innä, ad-hanäy-agəz däy-işənja-nänäy,
ad-nəzzay jere-sän mäšan, wär tän-näksuđ.

75 A-wen ij'-e, i-ad-t-näybəd hak ašäl däy-təşədje
d-iqqud däy-tuksəđa-net.

76 Käyy day i n-rure-y,
ad-käy-iwär isəm ännäbi n-Mässinäy wa iknän
adkul,
käyy a-madän-izar i-Emäli i-ad-təknəd ibaran-
net,

77 səlmədäd äddinät-net s-əlχəllas
wa t-illän yur-Mässinäy i-tenäşše n-ibäkkadän-
näsän

78 fäl-a-s, Mässinäy odän-anäy tähānint.

Däy-idəm n-ehäf n-ärräxmät-net,
ad-hanäy-dd-isəssiwəy Ämaxlas
olähän d-täfukt dd-təjammäđät işənnawän

79 i-ad-imləwləw ännur-net
fäll-äddinät wi äqqimänen däy-tihay,
han tele ta n-tamättant,
i-ad-hanäy-işärjəš däy-tabarät ta n-ălxer.»

80 Idaggäl Exya, tiwwađ tayötte-net, izzay tinari-
wen hundäy
har ašäl wa t-dd-ăšmašäl Mässinäy s-käl-Işrayil.

2

Tiwit n-Yisa Ālmasex
(Mätti 1:18-25)

¹ Āzzāman wa d-āsiṭābäl Qäyşär Ojärtän e d t-illäm āmānokal, omär s-ad-tiđan tamötte fäll-ärori n-äkall. ² Täđint-ten-däx täzzarät, təja däx-āzzāman wa d-āmoos Kirənyus gəfär n-teje ta n-Surya. ³ Däx-təssəba n-a-wen-däx inn' āmānokal wa mäqqärän, a fäl hak ăwadəm, iqqäl taxrəmt-ta däx-iwa i-ad-iđan. ⁴ Ifäl-dd Yusəf taxrəmt ta n-Näşirät hät teje ta n-Galila, ikkä taxrəmt n-amğar-net Dawəd ta sitawänna Bätlehäm hät teje ta n-Ālyāhudəyät, ed ahäya n-Dawəd a āmoos, ⁵ i-ad-iđan ənta d-Märyäma ta n-tämutärt-net-i s-a-s itäjj a-wen-däx, la ənniyät. ⁶ Han taxrəmt-ten-däx, a-s dd-tosa täqqän ta däx-jarräw Märyäma eŷaf-net. ⁷ Təjräw eŷaf-net, təkräs teŷafädde-net, təttäl-t däx-ikäršäyän, təssəns'-e däx-efäyd fäl-a-s, ehän wa n-imäjarän, äbas t-iha edägg.

Anfiləl wa dd-ija änjalos i-imäđanän

⁸ Ākall-en, han-t imäđanän ässinbärnen irəzzejän-näsän däx-isalwan illa-hin i-ayrəm sihen. ⁹ A əndärrän, ibdäd-dd änjalos n-Mässinäx data-sän, äsmäläwläw-dd älxurmät n-Emäli edägg wa hän, əknän-däx tarəmmeyt ¹⁰ mäšan, inn'-asän änjalos: «Wär tärmeŷäm, ənhəywät, äwwayäx-awän isälan n-älxer maden-umas əssəbab n-tedäwit i-tamötte iket-däx-net. ¹¹ Aşäl-i, iw'-awän Āmayglas däx-taxrəmt ta n-āmānokal Dawəd, ənta a-s

Ālmasex n-Emāli. ¹² Ǝnta da a-wa s-t-mad-təzzəyäm: ad-tənhəyäm ara s-iket iwa, ittal däg-ikäršäyän, insa däg-efäyd.» ¹³ Diha-däg d-issəmdä ānjälos tənna n-a-wen-däg, ad-dd-äddew abrək n-ānjälosän timəlnen Mässinäg, jannen:

¹⁴ «Təmmal i-Mässinäg däg-işənnawän,
ălxer ija fäll-ärori n-ăkall
i-ăddinät-wi fäll-tənsa tärha-net.»

Tikawt n-imädanän i-Bätlehäm

¹⁵ Ǝqqälän ānjälosän işənnawän ɣas, ănmənnän imädanän: «Adiš, năkket Bätlehäm i-ad-nənhəy a-wa ijän d-a-wa hanäg-issəlmäd Emāli.» ¹⁶ Äswänken ălwäqq-wen-däg, ogażän-in dihen Märyäma d-Yusəf d-ara wa s-iket iwa, insa däg-efäyd. ¹⁷ Ǝnhäyän-t imädanän ɣas, ăssoğälän i-ăddinät a-wa hasän-ătwännän fäll-ara wa əndärrän. ¹⁸ Äkunän ăddinät iket-näsän wi əslänen i-a-wa ənnän imädanän ¹⁹ măšan, Märyäma-i n-ma-s n-alyad, tət̄t̄af isälan-win-däg iket-näsän däg-iman-net, siməktəw-tän däg-ulh-net i-ad-təlmäd älmäyna-näsän. ²⁰ Ǝqqälän imädanän darät-a-wen, ad-samgarän Mässinäg, tiimələn-t fäl təssəba n-a-wa əslän d-a-wa ənhäyän s-əmmək-wa-däg s-hasän-ătwänna.

²¹ Ikräš ara əttam išilan ɣas, āmeläy, jän-as isəm ɻisa, isəm wa s-hasän-innä ānjälos ad-has-t-əjən härwa wär-iwa.

Amiwi n-ɻisa s-ehän n-ămudd wa mäqqärän

²² Däg-isälan n-a-wa tənna Ät̄t̄awrät ta n-Mosa, ăddew Yusəf d-Märyäma s-ehän n-ămudd wa mäqqärän ihän Yärussälam i-ad-şəsdəjän

iman-näsän, äwwäyän däg ara i-ad-t-sägləfän tärna n-Emäli ²³ fäl-a-s, iktab däg-alämär n-Emäli a-s: «Alyad n-eyy wa n-tegäfädde, umaset eməşseddəj n-Mässinäg.» ²⁴ Däg-isälan n-aşəsdaj n-iman-näsän, lan s-ad-əjən takute n-sänatät tidäberen däg-ti n-äroj mey däg sănatät mällolnen däg-ti n-agrəm ed, a-wen-däg a iktabän däg-alämär n-Emäli.

Tittar ti ija Šämğun wa wässärän i-Visa

²⁵ A əndärrän ähaləs iyyän da-däg izzagän Yärussälam s-isəm-net Šämğun. A ija a-wa-däg, ijar ättäma n-əlxəllas wa s-inna Mässinäg i-Işrayil, ässinsa däg Mässinäg Unfas Şäddijän fälla-s. ²⁶ Āru d-has-dd-änfaläl Mässinäg däg-täharjit, ijjaš-as ärkawäl s-tärna n-Unfas Şäddijän n-a-s wär mad-ämmät wär-inhey Älmasek n-Emäli. ²⁷ Aşäl-en-däg, imhäl-t-dd Unfas Şäddijän s-ehän n-ämudd wa mäqqärän i-ad-imzəyyət d-imärawän n-Visa älwäqq wa dtajjän a-wa fälla-sän irha älgadät däg-isälan wi n-ihuk-net i-Mässinäg. ²⁸ Irmäs-t-dd Šämğun däg-ifassän-näsän, ad-itiməl Mässinäg, ijanna:

²⁹ «Emäli!

Āmära, ārməs unfas däg-akli-näk
i-ad-igəl däg-älxer ed, a-wa s-has-tənned, ijä.
³⁰ Ājjunfänät tiştawen-in däg-əlxəllas-näk
³¹ wa dd-täsmäjned i-äddunya iket-däg-net.

32 Elxəllas wa s-ənta a-s ānnur i-inəzzulam[†]
i-ad-hasän-dd-tənfilələd,
āmoos ālxurmät-näk i-käl-Işrayil-i n-tamətte-
näk.»

33 Iqqäl-dd ti-s d-ma-s ɣas tof'-en təkunt
n-a-wa itawännen fäll-alyad-i-däx. **34** Ittär
Šämχun ədarät-a-wen a däx-sän ijän ālbäraka
təzzar, innä i-Märyäma-i n-ma-s: «Alyad-i,
ənhəy, əsnäfrän-t Mässinäx i-ad-umas tebädd
d-ejädäl i-käl-Işrayil, umas day əssəbab n-
tamxənnant i-äddinät äjjootnen. **35** Däx-təssəba-
net, ad-dd-iffukkär a-wa ihän ulhawän n-äddinät
äjjootnen. Kämm day, ad-ham-umas əssəbab n-
uğśad n-iman olähän d-tidij n-täkoba.»

Tajuhe n-Hännätu ta n-tännäbit

36 Azzäman-en, təll'-ee tännäbit təknat tušäre
la tawset ta n-dägg-Aşir s-isəm-net Hännätu
wälät Fanwäl. Däx-təmmädrít-net, käla tät-idäs
adubən däx-təja əssa iwətyan, **37** ab' ähaləs-net
ɣas, täqqimä-dd, wär toles adubən, la əmära-
däx a iwwädän əttamät timərwen n-awätay d-
əkköz. A ija a-wen-däx, käla wär fel ehän
n-ämudd wa mäqqärän, ehäd d-aşäl ɣabbäd
Mässinäx, täxdam-as, tuzam. **38** Ässaxät-wen-
däx ad-dd-tosa ənta-däx, ad-tiiməl Mässinäx,
tajj isälan n-Visa i-äddinät iket-näsän wi järnen
ätṭäma n-ad-dd-izəzzubbət Mässinäx tädarfit-
net fäll-Yärussälam.

[†] **2:32** 2:32 — Yur-käl-Ālyähud, ere wärän āmoos ägg-Ālyähud
s-aläşäl mey ere wärän ilkem i-äddin-näsän, iket-net, ənäzzalim
a āmoos. A-wen-däx a fäl tiwsaten ti iyädnen iket-näsän, ti
n-inəzzulam. — Aşäl-i-däx, ənäzzalim, äkafär (ere wärän issen
s-Mässinäx).

Təmmiwəda n-Yisa

39 Əssəmdän imärawän n-Yisa a-wa fälla-sän ifräd alämär n-Emäli ɣas, əqqälän tayrəmt-näsän Näsirät, däχ-teje ta n-Galila. **40** Idaggäl Yisa, itışuhut, itəggar-t särho däχ-isälan n-a-wa irha Mässinäχ fäll-ägg-adəm, ikna day fälla-s Mässinäχ asəns n-ənnuygmät-net.

Ikrăš Yisa māraw iyətwan d-əssin

41 Hak awätay, əkkən imärawän n-Yisa Yärussälam i-ämudd wa n-Faşka. **42** Ikrăš Yisa māraw iwətyan d-əssin ɣas, əddewän där-s ed, a-wen-däχ, a innä əlgədät n-ämudd. **43** Ässakäyän ämudd dihen ɣas, əqqälän ihänan-näsän mäšan, əqqiima-hin Yisa dara-sän däχ-Yärussälam. Wär t-odenän hundäχ har hin-əjrähän a-s wär där-sän əddew. **44** Əjän ašäl imdan n-asikəl ija xur-sän a-s əddew d-iməssukal-wi iyyädnen där-sän ohärnen tabarät, əjrähän-in a-s wär där-sän əddew ɣas, əqqälän däχ-adäriş-näsän, ad-has-tammäχän xur-işäqqaqäχän-näsän d-imuzäyän-näsän **45** mäšan, äba-hasän-t hundäχ har hin-əwwädän Yärussälam. **46** Şämad okayän kärað iśilan ad-t-əjräwän əniχäyma däχ-ehän n-ämudd wa mäqqärän d-älğulam n-Ättäwrät, əsijäd-asän tafässarän əlkəttabän n-Mässinäχ, isastan-tän. **47** Äkunän äddinät iket-däχ-näsän wi sallänen i-a-wa ijäんな däχ-tayətte-net d-älwižabän-net. **48** Älwäqq wa d-t-ənhäyän imärawän-net dihen, əqqänän iğäfawän-näsän, tənn'-as ma-s: «Alyad-in, ma əmoos a-wa hanäχ-jed? A ija a-wa-däχ, nətammäχ-ak näkk

d-abba-näk ed näxel asujjəl a jed.» ⁴⁹ Inn'-asän: «Mafäl hi-tammägäm, ajän wär təssenäm a-s ley s-ad-hi-əsləwän əsshägəlän n-Abba-nin däg ehän-net?» ⁵⁰ Wär t-illa a əjrahän däg-a-wa hasän-innä. ⁵¹ Äddew där-sän darät-a-wen s-Näşirät, äqqim isajäd i-a-wa has-jannen. Təttaf anna-net härätän-winnin-däg, wär tän-iha-i hintatäwa. ⁵² Idaggäl ȳisa däg-exäas-net, itisärhut, ijraz i-Mässinäg hakd dägg-adəm.

3

Ālxuṭbăt wa ija Exya wa n-Enəsselmăg
(Mätti 3:1-12; Marqəs 1:1-8; Exya 1:19-28)

¹ Awätay wa s-märaw d-səmmos däg təmmənukəla n-Qäyşär Tibäryus, ämoos Bunəs Bilatəs gəfär n-teje ta n-Ālyähudəyät, ämoos Harudəs ämənokal n-teje ta n-Galila, änja-s Fəlibb äminakäl fäll-Taräkunit d-Ēyyadurəya, Lisanyas ənta äminakäl fäll-äkall wa n-Abila.
² Āzzäman-en, Hənnan d-Qayäf a äminakälnen fäll-käl-tikutawen. Išilan-win-däg, ad-imməjräd Mässinäg i-Exya ägg Zäkärya däg-tenere. ³ Ikk' Exya darät-a-wen ikallän iket-näsän wi hänən attayän n-ejänš wa s-itawänna Yurdəni. Ixattäb, ijanna i-äddinät: «Utabăt, tətwəsəlmägäm däg-aman i-ad-təjrəwäm tenäşše n-ibäkkađän.»
⁴ A-wen-däg išlän Exya, a iktabän däg-əlkəttab wa n-ännäbi Saya[†] älwäqq wa d-inna däg-s:
«Säjdät, ija emäslı iyyän ijannen:
<A-wa emäslı ässewälän däg-tenere,

[†] **3:4** 3:4 A-wa ännäbi dd-äzzarän i-ȳisa, äloläy däg-isälan-net əssayät timaq n-awätay dat-tiwit-net.

äknät tabarät n-Emäli,
səssiğədät ibaran data-s.

⁵ Ixəşran-wi ɣäšnen, ad-ənbəlän,
iðaɣän d-iijefän, ad-aləmən,
ibaran-wi äkränbäynen, ad-aɣədən,
tabaräten-ti ärbäɣräbäɣnen, ad-agdähnät,
⁶ e d t-illäm ägg-adəm,
ad-inhəy əlɣəllas wa dd-äzzäbbät Mässinäɣ. »

⁷ Osän-dd äddinät äjjootnen ärhanen ad-tän-isəlmäɣ Exya däɣ aman, inn'-asän: «Ya taššälen-i-däɣ! Wädden tənnäm təmsädäm! Ǝyya, a tärham ad-tətwəsəlmäɣäm i-ad-təfləm daw-äššäreŋa n-Mässinäɣ wa s-išwar fälla-wän dd-oða. Läɣätät-ahi, mi käwän-issəlmädän s-a-wen? ⁸ Sətbətäm tätubt-näwän s-imärkedän, təyyəm fälla-wän tənna n-a-s əzzurəyät n-Ibrahim a nämoos ed afäl täqqäl s-isälan n-əzzurəyät ɣas, äyyät-ahi ad-hawän-ännäɣ a-s: Mässinäɣ, äddoobät ad-isəmməskəl tihun-tidäɣ hannäyäm, ixlək-dd däɣ-snät əzzurəyät i-Ibrahim. ⁹ Ajät ənniyät fäl-a-s emm n-tutäla āru d-insa fäll-ikewän n-iheškan, e d t-illäm ahəšk wärän itirəw aratän ih'-älfäyda, ad-hin-ättänkäd, itwəjär-in däɣ-efew.»

¹⁰ Ǝssəstänän-t äddinät wi has-äsijännen, ənnän-as: «Ma s-nəla s-ad-t-näj?» ¹¹ Äwwežäb-asän, inn'-asän: «Ere däɣ-wän ilän əssin imälsan, äkfet iyyän i-wa wärän ila wäl' iyyän, wa ilän a ikša, äkfet ere wa t-wärän ila.» ¹² Osän-t-dd qarät-a-wen inarmasän n-tiwse i-ad-tän-isəlmäɣ däɣ-aman, ənnän-as: «Älχalim, ma s-nəla s-ad-t-näj?» ¹³ Inn'-asän: «Wär tətteräm däɣ-äddinät ar a-wa s-omär

əlxəkum.» ¹⁴ Eßəstənän-t əssärdusa, ənnän-as: «Näkkäned-i-š, ma hanäg-iwarän?» Inn'-asän: «Wär tohexäm ăwadəm, wär təssədlämäm ăwadəm s-bahu, äjät ärramat däg-timzal-nawän.»

¹⁵ Äddinät iket-däg-näsän wi əslänen i-a-wa ijänna Exya, järän ätämä, ad-tinməsəstinän kunta wädden ənta-i-däg a-s Älmasex. ¹⁶ Äwwežäb-asän, inn'-asän: «Näkk, aman a däg-kawän-salmagäg mäšan, ilkam-ahi ähaləs hi-ijan mijraw wa-däg s-wär-anhäjjäg wälädäg d-ad-ädəsäg issal n-tifadelen-net, ənta ad-kawän-isəlmäg däg-Unfas Şaddijän d-efew i-ad-hin-istəb a-wa läbasän. ¹⁷ İttaf tesäyt-net ta s-hin-e-izzuzzär allon-net, isədəw allon wa olägän, äj'-e däg-ejänd-net, irməs ahošär wa wärän infə härät, äj'-e däg-efew ähijäljälän härkuk.»

¹⁸ Ikk' Exya dədi, itajj isälan n-älxer n-Älənžil-wi-däg, isamätar dag äddinät s-älmägnatän äjootnen. ¹⁹ Äzzäman-en-däg, ad-äsmähäd Exya fäll-ämänokal Harudəs Intibbas däg-isälan n-Härudəyyas ta n-hänne-s n-äñja-s Fəlibb däg-s ohäg, illägät-as dag ibäkkadän äjootnen ämešäl säl wen-däg. ²⁰ Ässewäd Harudəs fäll-a-wen-däg iket-net iji n-Exya däg-takärmut.

*Atwəsəlməg n-Visa däg-aman
(Mätti 3:13-17; Marqəs 1:9-11)*

²¹ A-wen-däg iket-net, ija darät a-s ässilmäg Exya äddinät äjootnen d-Visa iman-net däg-aman. Älwäqq wa d-ititwəsəlməg Visə, itəddal Mässinäg dihen-däg a-s dd-ämerän išənnawän,

22 äzzubbät-dd fälla-s Unfas Šäddijän däg-ännuγ
n-tedäbert mällät, ijmäd-dd emäsli išənnawän,
innän:

«Käyy-i-däg a-s Rure-γ wa əkneey tärha,
käyy a däg-äsriwän iman-in.»

Āt̄tarex n-Visa Ālmasex
(Mätti 1:1-17)

23 Ila Visa ədđekud n-käradät timərwen n-awätay a-s issənta āmašal-net, ija γur-ăddinät iket-näsän wi t-hannäynen a-s rure-s n-Yusəf wa n-ägg Xali.

24 Xali ənta, ägg Mätata, Mätata ägg Lewi,
Lewi ägg Mälki, Mälki ägg Yännay,
Yännay ägg Yusəf,

25 Yusəf ägg Mätaşıyas, Mätaşıyas ägg
Yämmosa,
Yämmosa ägg Näxwama, Näxwama ägg Xäshi,
Xäshi ägg Naggay,

26 Naggay ägg Mätti, Mätti ägg Mätaşıyas,
Mätaşıyas ägg Şämxi, Şämxi ägg Yosäx,
Yosäx ägg Yoda,

27 Yoda ägg Exya, Exya ägg Visa,
Visa ägg Žärrubabil, Žärrubabil ägg Äşşalat,
Äşşalat ägg Näyri,

28 Näyri ägg Mälki, Mälki ägg Äddi,
Äddi ägg Kosäm, Kosäm ägg Älmädäm,
Älmädäm ägg Err,

29 Err ägg Visa, Visa ägg Yəlyazär,
Yəlyazär ägg Yurim, Yurim ägg Mätata,
Mätata ägg Lewi,

30 Lewi ägg Simyon, Simyon ägg Yähuda,
Yähuda ägg Yusəf, Yusəf ägg Yonäm,

Yonäm ägg Ilyakim,
 31 Ilyakim ägg Mälaya, Mälaya ägg Mäyna,
 Mäyna ägg Mätata, Mätata ägg Natan,
 Natan ägg Dawəd,
 32 Dawəd ägg Isaya, Isaya ägg Āybäydi,
 Āybäydi ägg Boğaz, Boğaz ägg Sala,
 Sala ägg Nasun,
 33 Nasun ägg Aminädab, Aminädab ägg Ămin,
 Ămin ägg Arni, Arni ägg Xăšrun,
 Xăšrun ägg Faris, Faris ägg Yähuda,
 34 Yähuda ägg Yaqub, Yaqub ägg Isxaqq,
 Isxaqq ägg Ibrahim, Ibrahim ägg Taräxa,
 Taräxa ägg Naxur,
 35 Naxur ägg Sarux, Sarux ägg Raggäw,
 Raggäw ägg Faläx, Faläx ägg șäbbir,
 șäbbir ägg Saläx,
 36 Saläx ägg Käynäm, Käynäm ägg Arfäyšad,
 Arfäyšad ägg Säm, Säm ägg Nox,
 Nox ägg Lamäx,
 37 Lamäx ägg Mätussaləm, Mätussaləm ägg
     Inuk,
 Inuk ägg Yarät, Yarät ägg Mäxlälyil,
 Mäxlälyil ägg Käynäm,
 38 Käynäm ägg Anuš, Anuš ägg Šøtti,
 Šøtti ägg Adəm, Adəm ənta, Mässinäy a t-dd-
     ixläkän.

4

Ažurrəb wa ija Iblis i-șisa
(Mätti 4:1-11; Marqəs 1:12-13)

¹ A-s dd-ifäl Yisa ejänš wa n-Yurdəni, iđkar Unfas Şäddijän s-ăşşahät. Unfas-en-däg a t-oğdän s-tenere. ² Ijä dihen əkkozät timərwen n-aşäl itižärrub-t Iblis. Täqqän-ten-däg, ij'-et iket-net wär t-illa a ikkan emm-net təzzar, älluz. ³ Os'-e hi-dd Iblis, inn'-as:

«Şämäd käyy a-s Rure-s n-Mässinäg, amär i-tähunt-ta-däg ad-tumas tajəlla.»

⁴ Äwwežäb-as Yisa, inn'-as:

«Iktab däg-mäjräd n-Mässinäg:
<Tämudre n-ägg-adəm, wär təmda fäll-tetäte
gas.»

⁵ Iwwäy-t Iblis s-edägg iknan ađkul, issəkn'-e
däg-eşäfäßli n-tişt, e d t-illäm əddəwəl iwarän
ärori n-äkall, ⁶ inn'-as ämära:

«Ad-käy-äkfäg tärna d-təmğär fäll-
əddəwəlän-wi-däg hannäyäd iket-näsän fäl-a-s
i-nin, hakkäg-tän day i-ere wa s-ärhex, ⁷ a-
wen-däg a fäl, hakkäg-ak-tän iket-näsän afäl
hi-tägbädäd.» ⁸ Äwwežäb-as, inn'-as: «Iktab
däg-mäjräd n-Mässinäg a-s:

«Emäli-näk Mässinäg a dat-e-tärkägäd,
ənta gas a fälla-k ilan älxibadät.»

⁹ Iwwäy-t Iblis ədarät-a-wen s-Yärussälam,
issəbdäd-t fäll-afällä n-ehän n-ämudd wa
mäqqärän təzzar, inn'-as:

«Şämäd käyy a-s Rure-s n-Mässinäg, äyy
iman-näk s-äkall ed, iktab däg-edägg iyyän däg-
mäjräd n-Mässinäg a-s:

¹⁰ <Ad-dd-işəmmişəl änjalosän-net
i-ad-käy-agəzən däg-äşşar,

¹¹ əkbəlän-käy däg-ifassän-näsän

i-ad-wär hak-rässəl wäla-däg tähunt tiyyät ḡas.»

¹² Inn'-as Ḳisa: «Iktab däg-mäjräd n-Mässinäg a-s:

«Wär-e tarməd Emäli-näk Mässinäg.» »

¹³ Āžzurräbät-t Iblis s-a-wa s-äddobät iket-net, indär-as ḡas, ujəj-t, ad-isimäqqul i-ad-sär-s ijrəw taffawt tiyyät dağ.

*Sānto n-ălxidmät n-Ḳisa däg-teje ta n-Galila
(Mätti 4:12-17; Marqəs 1:14-15)*

¹⁴ Iqqäl Ḳisa ḫarät-a-wen teje ta n-Galila, toğad-t tärna n-Unfas Šäddijän däg-a-wa itäjj, intäj isəm-net däg-teje-ten-däg iket-net. ¹⁵ Isayra äddinät däg-ihänan n-äddin wi n-käl-Ālyähud, ässiimyxärän-t äddinät iket-näsän.

*Täxart n-ulh n-käl-Näşirät
(Mätti 13:53-58; Marqəs 6:1-6)*

¹⁶ Ifäl Ḳisa dihen, ikkä taxrəmt ta n-Näşirät-i-däg idwäl, ij'-e ašäl wa n-əssəbət-i n-täsonfat, ikk' ehän n-äddin wa n-käl-Ālyähud ed, a-wendäg a-s izzay ad-t-äj. ¹⁷ Təddalän äddinät Mässinäg dihen-däg a-s ibdäd Ḳisa jere-sän, əkfän-t əlkəttab wa n-ännäbi Saya[†] i-ad-hasändäg-s ixär. Ikkäs-in i-əlkəttab aḍh wa ija təzzar, or'-e däg-edägg wa däg-iktäb:

¹⁸ «Insa fäll-i Unfas n-Emäli,
əsnäfränän-ahi
i-ad-äjäg isälan n-Ālənžil i-tiläqqiwen,
äšmašäl-ahi-dd i-ad-äjäg isälan i-wi hänen
tikärmuten,

---

† **4:17** 4:17 A-wa ännäbi dd-äzzarän i-Ḳisa, āloläy däg-isälan-net əssayät timaq n-awätay dat-tiwit-net.

əjrəwän iman-näsän,
zuzəyäg iməddorxal,
səddärfeğ äddinät-wi ätiwäkräşnen,
19 zəzzubbeğ-dd awätay n-ännuğmät n-Emäli
fäll-ärori n-äkall.»

20 Issəmdä Yisa teğäre ɣas, ixfäl əlkəttab,
ăssoxäl-t i-anaxdim-wa ijän ənniyät i-ehän wa
n-äddin. Iqqäl-dd, ăqqima ɣas, ăsbälaläxän
däx-s äddinät-wi hänən ehän n-äddin-en-däx
iket-däx-näsän. 21 Idkäl mäjräd, inn'-asän:
«Mäjräd wa s-təsläm ašäl-i-däx, itbät.»

22 Ǝqqälän-dd ɣas oran imawän, tof'-en tákunt
n-tiħusay n-iməjridän wi dd-zajjärnen emm-net,
ad-janner: «Ak ajän a-wa wädden ägg-Yusəf
wa-däx nəzzäy?» 23 Inn'-asän Yisa: «Əssanäx
a-s ad-hi-dd-səktəwäm ożż wa innän: <Läxtur,
käyy-ak səssəfär i-iman-näkk təzzar>, tənnəm-
ahi: <Təmmaz jed däx-äkall-näk a-wa s-nəsla
jed-t däx-ağrəm wa n-Qäfärnaxum.» » 24 Inn'-
asän dağ: «Tidət-däx a-s wär t-illa ännäbi
ätiwäqbälän däx-äkall-net. 25 Äsidätteğ-awän a-
s käla t-əllänät tinuḍäfen äjjootnen däx-Iṣrayil
däx-azzäman wa n-ännäbi Yeli. Äzzäman-en,
ożżay männa i-äddinät, jän kärađ iwətyan d-
sädis orän wär t-təlla teddamt n-ajənna watät
äkall-en-däx, ija laz s-käla wär-ätwähhäy a där-
oläh fäll-ärori n-äkall. 26 Ija a-wen iket-net
mäšan, wär dd-äşmaşäl Mässinäx ännäbi Yeli ar
s-tänuḍäft tiyyät ɣas däx-snät təzzagät tağrəmt
ta n-Saräfta däx-teje ta n-Säyda. 27 Darät
Yeli dağ, osä-dd äzzäman wa n-ännäbi İlyas.

Āzzāman-en, ḥellan-t āddināt ājjootnen dāḡ-ākall wa n-Israyil ijraw jéri māšan, wār tān-iha-i s-dd-āšimašāl Mässināḡ Ilyas a sāl āhalēs iyyān n-amājar il' ākall wa n-Surya s-isəm-net Nāḡma i-ad-t-išəsdəj.»

²⁸ Əslän āddināt i-härätän-win-dāḡ hasän-innā dāḡ-ehān n-āddin ɣas, kāfān a-wa-dāḡ hasän-ija aḍkār-net, ²⁹ āmzāyżayān-t iket-nāšān, əzzəwen-t hundāḡ har afälla n-adaḡ wa fäll-idāy aṣrəm i-ad-t-in-səttərəkken, āmmät ³⁰ māšan, ikka ɻisa jere-sān, iglā.

*Āzozāy ɻisa āhalēs n-amālšon
(Marqəs 1:21-28)*

³¹ Ātrarā-dd ɻisa ḍarät-a-wen, ikka taṣrəmt ta n-Qäfärnaxum hāt teje ta n-Galila ad-isaxra dihen āddināt hak ašāl n-əssəbət-i n-tāsonfat; ³² Əqqälän-dd āddināt ɣas oran imawān fäll-əjjäružät-i-dāḡ hasän-ija a-wa isäxra ed isaxr'-en s-ālxikmät ăşşohen. ³³ Ehān n-āddin-en, ih'-e āhalēs ih' alśin, inhāy ɻisa ɣas, ad-isaxrärat s-afälla, ijanna ³⁴ «Ya ɻisa wa n-Nāṣirät, ma dāḡ-nāḡ tärhed? Ajän ahälak-nānāḡ a-s dd-tosed? Əssanāḡ ere wa tāmoosād, käyy-i-dāḡ a-s: Wa Šäddijän dd-āšmašāl Mässināḡ.» ³⁵ Āsmähäd dāḡ-s ɻisa, inn'-as «Əttəf emm-näk, təzjäräd āhalēs-i-dāḡ!» Ijjädlät alśin āhalēs jer-āddināt təzzar, izjär-t, wār t-illa a has-iğşad. ³⁶ Əqqälän-dd āddināt ɣas oran imawān, tinmənnin: «Ma əmoos mäjräd wa? Wa ənta wäl' alśinān e-d fälla-sān āsmähäd s-tärna-net, ad-əzjärän

ăddinät.» ³⁷ Intăj isəm n-Ŷisa darät-a-wen-däg, wär t-illa edägg däg-teje-ten-däg s-wädden timsiğulän däg-s isälän-net.

*Ăzozăy Ŷisa tađaggalt n-Bəṭrus d-imarhinän
ăjootnen*

(Mătti 8:14-17; Marqəs 1:29-39)

³⁸ Izjär Ŷisa ehän wa n-ăddin ȳas, ikka ȳur-Simyon. Āmzăyyät-in d-a-s tărmas tenăde tăşsoohet tađaggalt n-Simyon, əttărän däg-s ăddinät ad-tăt-izuzəy. ³⁹ Ibdăd-dd Ŷisa jənnəj-s, ăsmähäd făll-tenăde, tărza fălla-s. Tənkăr-dd ălwăqq-wen-däg, ad-tăń-simjurut.

⁴⁰ Toda tăfukt ȳas, ămewăyän-dd săr-s imarhinän s-hak iyyän d-turhənna-net i-ad-tăń-izuzəy, ăswär hak iyyän ifassän-net, ăzozăy-tăń. ⁴¹ Zajjärän alsinän ăddinät ăjootnen, saxăren, jannen: «Kăyy a-s Rure-s n-Măssinăg» măšan, isamähäd fălla-sän, wär tăń-itəyy ămmijrădän ed, əssanän a-s ənta a-s Älmasex.

⁴² Äffäw ȳas, ikka Ŷisa tenere n-iman-net măšan təmmäg-as tamətte här t-təjrăw, ad-tattărän ăddinät əmmək s-t-ət̄tfän edes-hasän i-ad-wär-ilkem ad-tăń-ifal; ⁴³ inhăy tayotte-năsän ȳas, inn'-asän: «Iwar-ahi ad-ăxṭəbăg isälän n-ălxer n-Təmmənəya n-Măssinăg i-iğärman-wi iyyădnen əntăned-däg ed a-wen-däg a-s dd-ămeşälăg.» ⁴⁴ Ad-ixatṭăb darät-a-wen däg-ihănan n-ăddin wi n-kăl-Älyăhud n-teje ta n-Älyăhudəyät.

5

*Inəṭṭulab n-Ŷisa wi äzzarnen
(Mätti 4:18-22; Marqəs 1:16-20)*

¹ Ašäl iyyän d-ibdad Ÿisa däg-asälim n-ejänš wa n-Žännäşarät, tägläyğäläy-t-dd tamötte täijeet tärhat ad-søjəd i-mäjräd n-Mässinäx wa itäjj. ² Inhäy sänatät turfen n-aman ojaynen s-äqqiimän məssaw-snät däg-asälim n-aman, saradän titarren-näsän. ³ Ijjäš däg-snät ta n-Simyon, ittar däg-s ad-has-tät-in-imhəl hundäg har təfəl asälim n-aman, äqqima däg-s, ad-isayra tamötte.

⁴ Issəmdä mäjräd ḡas, inna i-Simyon: «Səgləw turäft-näk hundäg har ammas n-aman, təjrəd käyy d-imidiwän-nak titarren-näwän..» ⁵ Inn'-as Simyon: «Älxalim, ehäd imdan a nəja nəşgal wär t-illa a närməs mäšan, fäl tənnan-näk, ad-nəjär titarren-nänäx..» ⁶ Jän a-wa hasän-innä, ärmäsän-dd ašäl-en-däg imänan-i-däg äjjootnen har dd-äqqälnät titarren-näsän, təssarnät. ⁷ Ad-talläfän i-imidiwän-näsän wi hänen turäft-ta iyyädät i-ad-dd-aşələn, ilalän-asän. Osän-dd, ədnäyän turfen-näsän tissənen hundäg har-däg tilkəyyitnät. ⁸ Inhäy Simyon Bətrus a-wa ijän ḡas, irkäx dat-Ŷisa, inn'-as: «Emäli, ajəj-ahi fäl-a-s näkk anäsbäkkəd a ämoosäx..» ⁹ Tärmäs tarəmməegt-i-däg mäqqärät Simyon d-imidiwän-net fäl təssəba n-əjut n-imänan-i-däg ärmäsän. ¹⁰ Täkunt-ta tärmäsät Simyon, ənta day a tärmäsät Yaqub d-Exya wi

n-dägg-Zäbdi-i där-ohär älxitdmät. Innä ɻisa i-Simyon ḍarät-a-wen: «Wär tärmeχäd, χur-a-šäl-i-däχ, ad-tumasäd äwadəm sär-i dd-isadawän äddinät i-ad-tän-äχləsäχ.»

11 Āssogälän-dd ḍarät-a-wen turfen-näsän asälim n-aman, oyyän a-wa tän-işlän iket-net, əlkämän-as.

*Āzozäy ɻisa āhaləs ijraw jəri
(Mätti 8:1-4; Marqəs 1:40-45)*

12 Iha ɻisa iyyän däχ-ixärmən a-s t-inhäy āhaləs ilsa jəri, ikk'-e-hi-dd, irkäχ data-s, adt-ilaqqäd, ijann'-as: «Ālygalim, afäl tärhed a-wen-däχ, täddooobed ad-hi-šəsdəjäd.» **13** Izzäl ɻisa āfuss-net, idäs-t, inn'-as: «Ārheey a-wen, išdaj», ifäl-t jəri ālwäqq-wen-däχ. **14** Āsmätärt ɻisa, inn'-as: «Wär jed isälan i-äwadəm wäl' iyyän n-a-s näkk a käy-āzozäyän; änn-ak, əgləw, səkən iman-näk i-u-tikutawen, təjəd takute ta n-təsədje s-älmäχna wa s-tän-innä alämär wa n-ānnäbi Mosa i-ad-hasän-umas a-wen tajuhe n-a-s təzzäyäd.»

15 Hak ašäl tiwwad-dd terše n-isəm i-ɻisa, tidaw-dd sär-s tamətte täjjeet i-ad-səjəd i-isälan n-Ālənžil, təzzəy däχ-turhənnawen-net.

16 Mäšan ɻisa ənta, āssoof edägg iştaran däχ-ijraw s-tamädilt n-Mässinäχ.

*Āzozäy ɻisa āhaləs ibdanän
(Mätti 9:1-8; Marqəs 2:1-12)*

¹⁷ Ijraw Yisa ḡur-Emäli tärna tăşşoohet āssitbät azuzi wa itäjj i-äddinät. Ašäl iyyän d-isagra, āqqimän edes-has käl-faris d-älxulam n-Ättäwrät dd-falnen tidbi n-Galila d-Älyähudəyät d-Yärussälam.

¹⁸ A əndärrän meddən iyyäđ-da-dăğ āmisawäyän anäbdon insan fäll-asəftäg. Èttärän a-wa dăğ-he-əjən ərəsän tamətte, sənsən-t dat-Yisa ¹⁹ măšan, āba-hasän ālmäğna n-a-wen fäl əjut-i-dăğ ja tamətte. Ägläyän, āwwänän afalla n-ehän, särän dăğ-assətax n-ehän edägg s-äddooben ad-sär-s dd-şujəšän anäbdon, ästärarän-t-dd ḍarät-a-wen har t-dd-əssənsän dăğ-ammas n-tamətte, dat-Yisa. ²⁰ Inhäy Yisa immun-näsän ḡas, innä: «Āhaləs, ātwänšän-ak ibäkkadän-näk.»

²¹ Èslän ālxulam n-Ättäwrät d-käl-faris i-a-wen ḡas, ad-jannen dăğ-iman-näsän: «Ma āmoos wa āwadəm isikuforän s-əmmək-wa-dăğ? Mi äddoben tenäşše n-ibäkkadän säl Mässinäg?» ²² Ilmäđ Yisa ḡur-iman-net a-wa āmiğännänän ulhawän-näsän, inn'-asän: «Ma tämmizägäm dăğ-ulhawän-näwän? ²³ Ma ojärän täräyse jer-ad-tənnəd i-äwadəm: <Ātwänšän-ak ibäkkadän-näk> d-ad-has-tənnəd: <Èbdəd, ārjəš.> ²⁴ Ašäl-i, ässiilmäđäg-käwän a-s Ägg-ägg-adəm, ijraw fäll-ärori n-äkall turhajät n-tenäşše n-ibäkkadän.» Inna ḍarät-a-wen i-anäbdon: «Ènneğ-ak, əbdəd, ədkəl asəftäg-näk, əqəqəl ehän-näk.» ²⁵ Ibdäđ anäbdon ässaxät-wen-dăğ dat-äddinät iket-näsän, iḍkäl asəftäg-net, iqqäl ehän-net itiməl Mässinäg.

26 Āqqiimän-dd äddinät ḡas tof'-en täkunt n-a-wa ijän, tiimlən Mässinäġ. Təj'-asän tarəmmeyt arāmas wa-däġ fäl jannen: «Ašäl-i, iman-net, nənhäy härätän äqqannen eġaf.»

*Iyrä-dd Yisa Mätti s-iman-net
(Mätti 9:9-13; Marqəs 2:13-17)*

27 Ifäl Yisa edägg-en ḡas, inhäy ähaləs irammäsän tiwse s-isəm-net Lewi, äqqiima däġ-edägg n-älxidmät-net, inn'-as: «Əlkəm-ahi.»
28 Ibdäd Lewi, ibdä d-a-wa t-işlän iket-net, ilkäm-as.

29 Äsmäjarät Lewi Yisa ḍarät-a-wen s-ehän-net. Itaqäyma Yisa däġ-edägg wa n-imənsiwän a-s erk äddinät han inarmasän n-tiwse äjjootnen da-däġ, osän-dd, änġäymän där-s ənta d-inəttulab-net. **30** Ənhäyän käl-faris d-älğulam n-Ättäwrät a-wen ḡas, ämjänjänän jer-iman-näsän ad-jannen i-inəttulab-net: «Mafäl tattäm, sassäm, tihrəm ikassän d-inarmasän n-tiwse d-erk äddinät?» **31** Äwweżäb-asän, inn'-asän: «Äddinät ässoxätten, wär-ämğatärän s-läxtur, imarhinän a sär-s ämğatärnen; **32** näkk, wär dd-ämešäläġ s-äddinät-wi ordänen iman-näsän iqqud, inäsbäkkadän a-s dd-ämešäläġ i-ad-utabän.»

*Isälan n-äzum
(Mätti 9:14-17; Marqəs 2:18-22)*

33 Ənnän-as ḍarät-a-wen: «Inəttulab wi n-Exya hakd-däġ käl-faris, härkuk tużamän, tu-madän mäšan, wi-näk əntäned, tattän, sassän.»

³⁴ Issäyläy-tän tangalt däx-hasän-inna: «Kältuksest, wär tän-ilzem äzum a ikka ämažlay ill'-e yur-sän ³⁵ mäšan, ilkam ad-dd-ass äzzäman-wa tän-mad-ifəl ämažlay, äzzäman-en, aduzamän.»

³⁶ Ij'-asän Yisa tangalt tiyyät däx-hasän-innä: «Wär t-illa ere dd-isayärrawen tikest däx-eräswäy äynayän i-ad-sär-s isəomməkukəs i wässärän ed, afäl ija a-wen, ad-dd-isäqqərriwət eräswäy wa äynayän bännan, ḍarät-a-wen day, tabdoğt-ta täynayät, wär mad-taläh dt-a wässärät ini. ³⁷ Wär t-illa day ere itajjän aman n-lägnäb äynaynen äxxiimmärnen däx-ijdad, ere ijän a-wen har kafän aman ənnin äynaynen däx-ijdad, ad-has-səbbuqqen ijdad-net, ifut ḍarät-a-wen däx-aman hakddäx däx-ijdad. ³⁸ Aman n-lägnäb äynaynen äxxiimmärnen, iddidän äynaynen a däx-tän-itajj äwadəm. ³⁹ Äwadəm day wa iswän aman n-lägnäb s-äru d-äxxiimmärän, äbas äsidärhän tesäse n-wi äynaynen ed ad-änn: ‹Wi s-äru d-əxxəmärän a äzednen.› »

6

*Isälan n-əssəbət, ašäl wa n-täsonfat
(Mätti 12:1-8; Marqəs 2:23-28)*

¹ Ašäl iyyän n-əssəbət-i n-ašäl wa n-täsonfat, älliil Yisa išekraš n-älkäma, əlkamän-as inəttulab-net, nakkädän tiğäxänen n-älkäma, tifəffərun-tänät jer-ifassän-näsän, taffäżän tiblalen-ti tänät-dd-zajjärnen. ² Eggädän-dd

härät däg-käl-faris tän-hannäynen, ənnän-asän: «Mafäl tajjäm a wärän itətwəjj däg-ašäl wa n-əssəbət-i n-täsonfat?» ³ Äwwežäb-asän ɻisa, inn'-asän: «Adiš kawäned, wär täxrem däg-əlkəttab a-wa ija Dawəd ašäl wa d-älluz ənta d-ejhän-net?» ⁴ Wädden ätwännä, ijjaš ehän n-Mässinäg, iđkäl däg-tijəlwen ti n-tikutawen s-wär t-illa ere s-xälal tetäte-näsnät säl käl-tikutawen mäshan, ənta, ikš'-enät, ikfä däg-snät day imidiwän-net wi där-äddew.» ⁵ Inn'-asän ɻisa ḥarät-a-wen: «Ägg-ägg-adəm a ännihäđän däg-a-wa s-ila ägg-adəm d-a-wa s-wär ila s-ad-t-aj däg-ašäl wa n-əssəbət-i n-täsonfat.»

*Āzozäy ɻisa āhaləs s-äqqur ăfuss-net däg-ašäl wa n-əssəbət-i n-täsonfat
(Mätti 12:9-14; Marqəs 3:1-6)*

⁶ Iqqäl-dd əssəbət-i n-ašäl wa n-täsonfat ȳas, ijjaš ɻisa ehän n-äddin wa n-käl-Ālyähud ad-däg-s isayra. Ehän-en, ih'-e āhaləs s-äqqur ăfuss-net wa n-axil. ⁷ Jan-as ălxulam n-Āṭṭawrät d-käl-faris ənniyät, tassänän ihäl ad-t-izuzəy däg-ašäl wa n-əssəbət-i n-täsonfat meğ i-ad-t-sədləmän. ⁸ Ilmäđ ɻisa ȳur-iman-net a-wa däg-zinəzjumän, innä i-āhaləs wa s-äqqur ăfuss-net: «Ēyyäw, əbdəd däg-ammas n-ălžäməyät.» Inkär-dd āhaləs, ibdäd diha s-has-innä. ⁹ Inn'-asän ɻisa ḥarät-a-wen: «Āssiistänäg-kawän: Ak a xälalän däg-ašäl wa n-əssəbət-i n-täsonfat iji n-emärked meğ iji n-a läbasän, igguż n-iman meğ iji n-iman?» ¹⁰ Issäxläy-tän-dd ɻisa asäwađ-net iket-däg-näsän təzzar, innä i-āhaləs: «Ēzzəl ăfuss-näk.» Ija a-wa has-innä, izzäy ăfuss-net

ălwăqq-wen-dăꝝ. ¹¹ Ija a-wen ȿas, wăsăñ kăl-ăddin, ănmănhăyăñ jer-iman-năsăñ dăꝝ-isălan n-a-wa he-əjən i-ȿisa.

*Inəmmušal wi n-măraw d-əssin
(Mătti 10:1-4; Marqəs 3:13-19)*

¹² Išilan-win-dăꝝ ad-iwwăñ ȿisa tađaꝝt, ikkăs dihen ehăd imdan, itəddal Măssinăꝝ. ¹³ Ăffăw ȿas, iyră-dd inət̄ulab-net, ăsnăfrăñ dăꝝ-săñ măraw d-əssin, ăswăr-tăñ isəm inəmmušal. ¹⁴ Ǝntăneđ da inət̄ulab-wi ăsnăfrăñ: Simyon wa s-ija isəm Bətrus d-ănjja-s Idris; Yaqub d-Exya, Fəlibb d-Bărtălămma, ¹⁵ Mătti d-Tomi; Yaqub wa n-ăgg Ālfa d-Simonyon wa s-itawănnna ăššažeꝝ, ¹⁶ Hudd ăgg Yaqub d-Yăhudəs wa n-Isxaryut-i ămoosăñ ămaydar.

*Āzozăy ȿisa ăddinăt ăjjootnen
(Mătti 4:23-25)*

¹⁷ Āzzubbăt-dd ȿisa tađaꝝt darăt-a-wen ənta d-inət̄ulab-net, ătrarăñ-dd făll-eğärgär dăꝝ-təbdad tamətte tăjeet d-ăddinăt ăjjootnen dd-falnen Ālyăhudəyät d-Yărussălam d-ixärman wi n-Tir d-Săyda hănen asălim n-ejänš. ¹⁸ Ăddinăt-en-dăꝝ, osăñ-dd iket-dăꝝ-năsăñ i-ad-səjdən i-a-wa isaxra, əzzəyăñ dăꝝ-turhənnawen-năsăñ, əjrəwăñ dăꝝ-săñ wi hăñ alśinăñ iman-năsăñ. ¹⁹ Tattăr taxləkt-ten-dăꝝ iket-net ad-t-tədəs ed zajjär-t-dd tărna tăñ-zizuyăt iket-dăꝝ-năsăñ.

*Tisundaq
(Mătti 5:1-12)*

²⁰ Iswăđ ȿisa dăꝝ-inət̄ulab-net, innă: «Təndəđ-awăñ kăwăneđ-i

ăzožnen iman-năwän dat-Mässinäγ ed,
Təmmənəya n-Mässinäγ, ti-năwän.

21 Təndəd̄-awän kăwăned̄-i inăqq laž
ašäl-i-dăγ ed, ad-täyyäwänäm;
təndəd̄-awän kăwăned̄-i hallänen
ašäl-i-dăγ ed, ad-täddäwem.

22 Təndəd̄-awän afäl där-wän okädän dägg-
adəm,
afäl kăwän-əkkäsän jer-iman-näsän;
afäl kăwän-gaggärän;
afäl əttärän uŷşad n-ismaŵän-năwän
dăγ-ăddimmät n-Ägg-ägg-adəm.

23 Dăwätät, taləwəm dăγ-ašäl-wen-dăγ fäl-
a-s ad-iyat marušät-năwän dăγ-ălžənnät; erk
ălxal-wen-dăγ hawän-han ašäl-i-dăγ, a əjjäšän
abbatän-näsän i-ănnäbitän.»

Isəmmäqq

24 «Iməskay kăwăned̄-i n-imärrəzäγän ed,
ălxer-năwän, ih' ifassän-năwän.

25 Iməskay kăwăned̄-i n-imäyyäwänän n-ašäl-i-
dăγ ed,
ad-tulažäm.

Iməskay kăwăned̄-i dazzänen ašäl-i-dăγ ed,
ad-tət̄fäm iba, təlhəm.

26 Iməskay kăwăned̄-i timələn äddinät ed, ălxal-
wen-dăγ a
əjjäšän abbatän-näsän i-ănnäbitän wi n-bahu n-
ibda.»

Tärha n-iməksänän-nänäγ
(Mätti 5:38-48; 7:12)

²⁷ «Kăwăned-i hi-ăsijădnen, ənneyg-awän: Ărhăt išənja-năwän, ajät a olaxän i-ăddinät-wi dăr-wän okăđnen, ²⁸ ajät ālhimmät i-wi hawän-ärhanen a läbasän, ădəlät Măssinäg i-wi fälla-wän jannänen bahu. ²⁹ Afăl hak-istäg ăwadəm fäll-tăjomăst-năk tiyyät, səgdəl-as dağ ta iyyădăt; afăl irmăs ăwadəm tanăkkăbbat-năk, ăkf'-e dağ anăkăbba-năk. ³⁰ Ere käy-idälän-dăg, ăkf'-e; wär tötterăd dăg-ăwadəm ad-hak-isuğel a-wa dăg-k irmăs. ³¹ A-wa stărhäm, ad-hawän-t tajjän ăddinät, ajät-asän-t kăwăned-dăg.

³² Afăl wär tărhem ar imărhan-năwän, əndek marușăt-năwän? Wădden, inăsbăkkadădän-dăg, ărhan ăddinät wi tăń-ärhanen. ³³ Afăl wär tăjjəm a olaxän ar i-wi hawän-t-tajjănen, əndek irhuj-năwän? Wădden, wăl' inăsbăkkadădän, a-wen, tajjän-t. ³⁴ Afăl dağ wär səmərwisäm ar i-ăddinät wi dăg-tordăm timzal, əndek marușăt wa s-mad-tăjrəm ătăma-net? Wădden, inăsbăkkadădän-dăg, samărwasän i-imidiwän-năsän ed, ordan ɣur-sän azăbăna. ³⁵ Ărhăt išənja-năwän, tajjät-asän a olaxän; səmmərwəsät i-ere dăg-wär jerăm ătăma n-timzal. Dihen, ad-iyat marușăt-năwän, tumasäm aratän n-Măssinäg wa iknan ađkul ed, ənta, milğaw-net, wär săr-s iżley wi wär ha tămayit hakd-dăg wi n-inăllăbăsän. ³⁶ Tăjjəset-kăwän təmğäre n-tăhanint ta hăt Abba-năwän.

*Wär săđlamăt ăwadəm
(Mătti 7:1-5)*

37 Afäl wär tənnem däg-äwadəm, wär mad-däg-wän änн äwadəm, afäl wär təssədlämäm äwadəm, wär kāwän-e-isədləm änн äwadəm, naššät i-ad-təjrəwäm tenäšše. **38** Äkfät, ad-təjrəwäm; ere wa ihakkän, ad-ijrəw a äjjeen däg-asəbbətär-net ed, ilkam ad-hanäg-ikət Mässinäg isuf-net s-əmmək wa s-nətəkkat isuf-nänäg i-äddinät.» **39** Issägläy-tän-dd ȳisa tangalt däg-hasän-inna: «Ajän emədderxəl äddoobät ad-ilwəy emədderxəl? Wadden, ad-idwən issənän-essän däg-anu?»

40 Wär t-illa änätṭalib ojärän älxalim-net mäšan, änätṭalib iket-net iğradän, ad-aläh d-älxalim-net.

41 Uhən käyy, mafäl hannäyäd tezewt ta hät tiṭ n-äñja-k, a-s ija a-wen, wär hənnəyäd afägöt wa ihän tiṭ ta-näk? **42** Mey day, əndek əmmək wa s-mad-tənnəd i-äñja-k: «Ayy-ahi ad-hak-əkkəsäg tezewt däg-tiṭ-näk», a-s ija a-wen, käyy iman-näk, iha afägöt tiṭ ta-näk. Älmunafeğ! Əkkəs-in afägöt wa ihän tiṭ-näk təzzar i-ad-tudabed ahänay d-ukəs n-tezewt ta hät tiṭ n-äñja-k.»

A-wa ihan ulh a ijanna emm

(Mätti 7:17-20; 12:34-35)

43 «Wär t-illa ahəšk olägän itiirəwən aratän läbasnen, wär t-illa day erk ahəšk itiirəwən aratän olägnen. **44** Hak ahəšk-däg aratän-net a-s ititwəzziy. Wär mad-dd-təkkəsäd ara n-aşar fäll-ewärwär, wär mad-təkkəsäd day lägnäb fäll-tahəjjart. **45** Äwadəm-wa olägän, milğaw n-ulh-net a däg-dd-itakkäs a-wa olägän mäšan,

enälläbäs ənta, tälläbäst n-ulh-net a däg-dd-itakkäs a-wa läbasän ed, a-wa iðkärän ulh n-ägg-adəm a däg-itamäjrad emm-net.»

*Āssasān wi n-əssin
(Mätti 7:24-27)*

⁴⁶ «Mafäl hi-jannem: <Emäli, Emäli!> a-s ija a-wen, wär tøjjøm a-wa hawän-janneç. ⁴⁷ Ere hi-dd-ikkän-däg, äsjäd i-mäjräd-in, ad-itamašal a-wa ənneç, ad-käwän-säknäç ere wa där-oläh. ⁴⁸ Oläh d-äwadəm itøddayän ehän, iğäš ässas-net har iwwäd tähunt, idäy fälla-s. Ij' akäsa, ij' anji ässöohen, inkäf i-taxäšamt siha d-siha mäšan, wär tät-äsmäramär ed, tøkn' äntum däg-äkall ⁴⁹ mäšan ere wa islän i-mäjräd-in wär has-äsjäd, oläh d-ere idäyän ehän-net fäll-tasənjit wärät la ässas, osä-dd anji, inkäf i-ehän, immär-t-in s-iyyät, ij'-as tenäde tømdat.»

7

*Āzozäy Visa āanaxdim n-käbtän iyyän
(Mätti 8:5-13)*

¹ Issësla Visa isälan-win-däg i-tamətte ḡas, ijäš aȝrəm wa n-Qäfärnaxum. ² Ill'-e dihen käbtän ilan akli ikna tärha-i s-a-s itäjj a-wendäg ija turhənna ta-däg s-išwar hin-ässijja. ³ Islä käbtän a-s dd-ijjaš Visa ăkall ḡas, äšmašäl sär-s härät däg-inušämän n-käl-Ālyähud i-ad-däg-s əttärän ad-dd-ass, izuzəy akli-net. ⁴ Osändd käl-Ālyähud Visa, dälän-t däg-ad-t-izuzəy, ənnän-as: «Āhaləs-i-däg, ăniihäjja s-ad-hastekkəsäd tekäriðt, ⁵ irha tumast-nänäç hul-lan, ənta a hanäç-issəkräśan ehän n-äddin wa

nəla.» ⁶ Āddew dār-sān ȳisa. Wär-ujəj a-s has-dd-əlkädän imidiwān n-käbtän dd-ăshimašäl, ənnän-as: Inn'-ak käbtän: «Ālygalim! Wär tāsläyyägäd iman-näk fäl-a-s, wär-ānhäjjäg d-ad-dd-təjjəšäd ehän-in, ⁷ a-wen-däg day a fäl wär-āsnähäjjäg iman-in d-ad-käy-in-äkkäg, ənn tiyyät tāfert, ad-izzəy əanaxdim-in. ⁸ Näkk, əllant imänokalän jənnəj-i, ley day näkk əssärdusa daw-i t-əllanen, e-d ənnəg i-iyyän: <Əgləw>, ad-igləw, e-d ənnəg i-wa iyyägädän: <Əyyəw>, ad-hi-dd-ass; akli-nin day, e-d has-ənney: <Āj a-wa>, ad-t-äj.» ⁹ Islä ȳisa i-a-wen ȳas, ijräz-as käbtän, innäg-dd s-äddinät wi has-əlkämnen, inn'-asän: «Āsidätteg-awän a-s wäla däg-äkall wa n-İşrayil, wär käla ənhäyyäg ere s-ogdäh immun-net d-wa n-ähaləs-i-däg.» ¹⁰ Əqqälän meddən-wi dd-āmešälnen, ogäzän-in akli wa s-käla ärhin, izzay.

Issənkär-dd ȳisa rure-s n-tānuğäft tiyyät jer-inəmmuttan

¹¹ Aşäl wa n-đarät wen, äddew ȳisa d-inət̄ṭulab-net s-tayrəmt s-isəm-net Nayin, təlkam-asän day tamətte tājeet. ¹² Diha-däg dd-əjjäšän aγrəm, ad-āmmoqqaśän d-äddinät əwwäđnen härät əwwaynen enəmmettən stizəska; enəmmettən-en, alyad s-wär təla ma-s ar ənta, ti-s day wär-idder. ¹³ Ojjä ȳisa tamädt-ten-däg, tāng'-e tāhanint-net, inn'-as: «Elxən Iblis.» ¹⁴ Ikkä-dd enəmmettən, idäs-t, əbdädän äddinät-wi t-āmisawäynen, innä i-enəmmettən: «Āmawađ, ənney-ak: ənkär!» ¹⁵ Äqqimä-dd enəmmettən ässayät-wen-däg, ad-itamäjrad,

ăssogäl-t ɻisa i-ma-s. ¹⁶ Ārmäχän äddinät iket-näsän, ad-tiimelən Mässinäχ, jannen: «Ašäl-i, ḥnfaläl-dd ḥnnäbi mäqoorän jere-näχ, Mässinäχ osä-dd tamötte-net i-ad-tät-ixləs.» ¹⁷ Āmsaχäl mäjräd-wen-däχ ḥtwännän fäll-ɻisa däχ-Ālyāhudəyät d-attayän-net.

Isəstanän wi ija Exya wa n-Enəsselmäχ däχ-isälan n-ɻisa

(*Mätti 11:2-19*)

¹⁸ Osän-dd inət̄ulab n-Exya, jän däχ-s isälan n-a-wa ijän iket-däχ-net. ¹⁹ Iχrä-dd däχ-sän əssin, ăšmašäl-tän s-ălχalim i-ad-t-səstənän kunta ənta a-s Wa s-ătwännna ilkam ad-dd-ass meχ ilkam iyyän säl ənta. ²⁰ Osän-dd meddən, ənnän-as: «Exya wa n-Enəsselmäχ a hanäχ-dd-ăšmašälän sär-k, inn'-anäχ ad-käy-nəsəstən, <kunta käyy a-s Wa s-ătwännna ilkam ad-dd-tasəd meχ ilkam ere säl käyy?» » ²¹ Assayät-wen-däχ t-sastanän, ăzozäy ɻisa äddinät ḥjjootnen däχ-tizzoren d-alšinän, ikfa daχ iməddorχal ḥjjootnen turhajät n-ahänay. ²² Awwežäb i-meddən wi dd-ăšmašäl Exya, inn'-asän: «Āqqəlät Exya, suχəläm-as a-wa tənhäyäm d-a-wa təsläm, ḥnnät-as: iməddorχal hannäyän, inəbdan rajjäšän; wi ijraw jəri, tišdajän, imzaj, sallän; inəmmuttan nakkärän-dd; tiläqqiwen, sallänät i-Ālənžil. ²³ Təndəd i-ere wa däχ-i wärän ij' ăsshäk.»

A-wa innä ɻisa fäll-Exya wa n-Enəsselmäχ

²⁴ Īglän inămmašalän n-Exya ȳas, ḥdwännät ɻisa i-tamötte däχ-isälan n-Exya, inn'-asän: «Ak, a-s təzjäräm s-tenere, ma tənhäyäm? Ak teżewt

ăsiwālawāl ađu a tənhäyäm? Ăbo! ²⁵ Adiš ma təkkäm i-ad-t-tənhəyäm? Ak āhaləs ăsisahägän ašäl a tənhäyäm? Īnhəywät-tän-ak äddinät-wi sasahaynen ašäl, əntäned-den ännufläynen dăg-iħänan-wi n-imänokalän. ²⁶ Adiš mi təkkäm i-ad-t-tənhəyäm? Ak ănnäbi? Tidət lab a-s ănnäbi, ăssiilmädăg-kawän a-s ere ojärän tumast n-ănnäbi a tənhäyäm.

²⁷ Exya, ənta-en-dăg a făl inna əlkəttab n-Măssinăg:

«İnhəy! Āzizäräg-ak ănămmašul-in
wa he-iknən tabarät data-k.»

²⁸ ăssiilmädăg-kawän a-s, wär t-illa ara n-tamädt ojärän Exya măšan, hakd a-wen-dăg, wär t-illa ere t-wärän ojer dăg-Təmmənəya n-Măssinăg.»

²⁹ Äddinät-wi has-əslänen iket-năsän hakd-dăg inarmasän n-tiwse ārdän s-Təmmənəya n-Măssinăg ed, ăqbälän ad-tän-isəlmăg Exya ³⁰ măšan, käl-faris d-älxulam-i unjäynen s-asəlmaġ-net, ăsfatän iman-năsän dăg-a-wa iytaś Măssinăg.

³¹ Innă șisa: «Ak, mi dăr-mad-sənnəfăqqăg kăl-əzzurəyät-ta-dăg? Ak, mi dăr-olähän? ³² Olähän ȣas d-aratän janen aȝrəf dăg-təfärre, jannen iyyäq i-wi iyyäqnen:

«İnhəywät, kawäned, wär lem asäfar;
nəwät-awän taġänib, tunjäyäm s-dällol!
Nənzär-awän tiswal n-tisnant măšan,
wär təlhem!»

³³ Exya wa n-Enəsselmaġ, ăzzäman wa dd-osa, wär-itətt imənsiわn olaxnen, wär-isəss aman n-lägnäb ăxxiimmärnen; tənnäm: «Ih'-e alšin»,

³⁴ išrāy-t-dd Āgg-ăgg-adəm, ənta itihar dăr-wān a-wa tăttäm d-a-wa săssăm, ɣas tənnäm dăg-s: <Wa ənta, insăy, irăf aman wi n-lăgnăb āxxiimmärnen, amidi n-inarmasän n-tiwse d-ălfusay wi iyyădnen.> ³⁵ Măšan a-wen wär hin-ikkes a-s:
 <Sărho wa dd-ifălăn Măssinăg, ijităn n-arată̄n-net a t-isatbată̄n.> »

Təjrăw tamădt tiyyăt tenăšše n-ibăkkadă̄n-net

³⁶ Āmjară̄t-dd șisa ašäl iyyăn i-u-faris iyyăn, ikk'-e-hi-dd, ad-tamănsawă̄n. ³⁷ Tësla tamădt n-tanăsbăkkadă̄t hat aŷrəm-en-dăg a-s șisa āmijară̄t i-u-faris-en ɣas, a əndărră̄n, ənta da-dăg tăwway butə̄l n-ađută̄n. ³⁸ Tosă-dd, təjjă̄š fălla-să̄n ehă̄n wa dăg-tamănsawă̄n, tĕkka di-had āsiŷämär șisa, mă̄l daw-idară̄n-net, ad-hall. Hall har təssəbdă̄j idară̄n-net s-imet̄awă̄n-net, ad-tă̄n-timə̄s s-tišəkkadă̄l-net, timəllut-asă̄n, să̄nxal fălla-să̄n ađută̄n.

³⁹ Inhă̄y u-faris wa dd-ăsmăjaren șisa a-wen ɣas, ad-ijanna dăg-iman-net: «Ənnăr āmoos āhaləs-i-dăg ānnăbi, ilməd a-s tamădt-ta-dăg t-tədəsă̄t, tălkăxbat.» ⁴⁰ Inn'-as șisa: «Simyon, ārheg ad-hak-ănnăg hără̄t iyyăn.» Inn'-as Simyon: «Ālŷalim, āsijădăg-ak, măjră̄d.» ⁴¹ Inn'-as șisa: «Kăla t-illa āhaləs irwasă̄n əssin meddən: iyyăn, irwas-t səmmosă̄t timăd n-ărriyal n-ažrəf, wa iyyădă̄n, irwas-t, səmmosă̄t timərwen n-ărriyal n-ažrəf. ⁴² Inhă̄y a-s wär tă̄n-iha-i āddooben timzal n-ehăre-net, ma n-əmmək ɣas, inš'-asă̄n-in a-wa tă̄n-irwă̄s.

Ăsistăñäg-käy käyy Simyon: «Endek däg-sän wa has-madän-ikən tämäyt?» ⁴³ Inn'-as Simyon: «Ordeğ a-s wa s-hin-oyyä āmarwas wa ojärän.» Inn'-as Yisa: «Toğadäd.»

⁴⁴ Innäd-dd Yisa darät-a-wen s-tamädt təzzar, innä i-Simyon: «Wädden hannäyäd tamädt-tädäg, əjjäšäg-dd ehän-näk, wär hi-təkfed aman s-ässerädäg iðarän-in mäšan ənta, təssəbdäjtän s-imetṭawän-net, tomästän s-tišəkkad-net, ⁴⁵ älwäqq wa dd-oseğ ehän-näk, wär hi-dd-təlkedäd, tasəsäd-ahi däg-idmarän-näk mäšan ənta, a dd-oseğ, timəllut i-iðarän-in fäll-semğar-i-däg hi-təja. ⁴⁶ Käyy däg, wär təšweyäd eğaf-in, a-s ija a-wen ənta, iðarän-in a təšwäy s-adutän. ⁴⁷ Däg-təssəba n-tärha-i-däg mäqqärät hi-təssəkna, a-wa äffen la däg-ibäkkadän, ätiwänšän-as-in. Tidət-däg a-s ere wa s-hin-ätwänša a əndärrän, tämayit-net däg ti-əndärrät.»

⁴⁸ Inna Yisa darät-a-wen i-tamädt: «Ibäkkadän-am, ätiwänšänäm-in.» ⁴⁹ Eslän imäjarän i-a-wen-däg yas, ad-jannen däg-imannäsän: «Ma āmoos äwadəm wa äddooben tenässhe n-ibäkkadän n-äddinät?» ⁵⁰ Innä Yisa i-tamädt darät-a-wen: «Immun-näm a käm-iyłasän, əgləw däg-älxer.»

8

Tideden-ti n-timadhalen n-Yisa

¹ Älliil Yisa darät-a-wen iğärman d-tidbi ajjootnen, ixatṭab i-äddinät isälan n-älxer n-Təmmənəya n-Mässinäg, ăddeewän där-s

inət̄tulab-net wi n-māraw d-əssin ² d-härät dāg-tideden s-tiyyād, ikkas dāg-snät, alšinän d-tiyyād ăzozāy dāg-turhənnawen. Tiyyät dāg-snät, isəm-net Māryāma ta n-Mulāždaləyät, ikkas dāg-s ənta əssa alšinän, ³ tiyyät isəm-net Tāxya, ənta a-s hänne-s n-Šuza wa ixtkämän fäll-inaxdimän n-ehän n-ämäñokal n-ăkall wa s-isəm-net Harudəs, tiyyät Suzānna d-timidiwen-net tiyyād ājjootnen, iket-dāg-näsnät, ədhahnät Yisa d-inət̄tulab s-a-wa ət̄tāfnät.

*Tangalt ta n-änäsdamu
(Mätti 13:1-9; Marqəs 4:1-9)*

⁴ Täddew-dd tamətte täjjeet s-wär t-illa aγrəm wär dd-fel s-Yisa. Issäxläy tamətte tangalt, inn'-asän: «Käla izjär änäsdamu iyyän i-ad-iddumət ašəkṛəš-net.

⁵ Älwäqq wa d-itidumut, odänät tiblalen tiyyād dāg-ăbara, ăfkälfäkälän-tänät ăddinät, ăkkukkären-tänät-dd igdəd, əkšän-tänät.

⁶ Oda ašär iyyän jer-tihun, diha-dāg dd-ăffoqqät, ad-hin-ăqqur fäl iba n-abduj.

⁷ Oda ašär iyyän dāg-tabəññənt, tədwäl-dd fälla-s tabəññənt, təzmäd-as.

⁸ Ašär wa iyyädän, oda dāg-ăkall olaxän, idwäl-dd, ikrăš aratän s-timađ.»

Ija mäjräd-wen-dāg ɣas, idkäl emäsli-net, innä: «Ere ilän timəzzujuen s-islä-dāg, isäjdet.»

*Äddälil wa fäl isayra Yisa s-tangalen
(Mätti 13:10-17; Marqəs 4:10-12)*

⁹ Əssəstänän-t inət̄tulab-net darät-a-wen d-ălmägna n-tangalt ta ija. ¹⁰ Inn'-asän: «Käwäned, təjrawäm turhajät n-ujreh n-əddärəj

wa n-isālan n-Təmmənəya n-Mässinäg mašän,
ăddinät wi iyyädnen, wär jen a-wen.
<Ad-əswađän, wär hənnəyän;
sallän, wär järrähän.» »

*Ālmägna n-tangalt ta n-ănăsdamu
(Mätti 13:18-23; Marqəs 4:13-20)*

11 «Āmära, tangalt, ālmägna-net da:
Tiblalen a-s mäjräd n-Mässinäg.

12 Ābara wa däg-odänät tiblalen tiyyäd, ənta a-s
ăddinät-wi sallänen i-mäjräd n-Mässinäg, as'-
en-dd Iblis, ilbøy-t-dd däg-ulhawän-näsän i-ad-
wär-omenän s-Mässinäg, iğləs-tän.

13 Tihun ti jer-odänät tiblalen tiyyäd,
əntänäteq a-s ăddinät-wi s-e-d əslän i-mäjräd n-
Mässinäg, ad-əhləyləyän, äqbələn-t šik, mäšan
wär t-təyyən ikraš ikewän däg-ulhawän-näsän,
ad-əjən äzzäman əndärrän älmät ätubän,
mäšan afäl ätwäžzurräben, ad-hin-əbbuňtəlän
a-wa s-omänän.

14 Tabänŋənt ta däg-odänät tiblalen tiyyäd,
ənta a-s ăddinät wi s-e-d əslän i-mäjräd n-
Mässinäg, ad-tän-äxlebän inəzjam n-tärha d-
ajmur d-iżəjraż n-wälät-ăddunya, əzmədän-as,
indär-asän ad-əhələn s-data däg-tuksəda-näsän
i-Mässinäg.

15 Ākall wa olägän däg-odänät tiblalen
tiyyäd, oläh d-ăddinät-wi s-e-d əslän i-
mäjräd n-Mässinäg, ad-t-əknən udəf s-särho
däg-ulhawän-näsän, ad-hasän-t-ijjəš älfäyda
ăddewän d-akuyəd.»

*Tefätelt
(Marqəs 4:21-25)*

16 Inn'-asän Ỳisa dax: «Wär t-illa ere isarmasän tefätelt təzzar, isəbbumbəy fälla-s äkoss mey tät-ija daw-tešejet, änn-ak, asili a tät-itajj fäll-äsađef äsikakän i-ad-hannäyän äddinät wi dd-tajjäşnen ehän ännur-net. **17** Wär t-illa a iffarän s-wädden ad-dd-infiləl, wär t-təlla dax takše s-wädden ad-dd-təffukkär s-tarähut. **18** Ajät ənniyät i-əmmək wa s-sajadäm; äwadəm wa ifhämän härät, ad-has-iwwaq musnät har isəssikəy măšan, wa s-wär t-illa a ijrah, wär t-in-ikka härät, änn-ak, ad-däg-s ämahäg wäla a-wa s-orda a-s itṭaf-t.»

*Anna d-ayətma n-Ỳisa wi n-tidət
(Mätti 12:46-50; Marqəs 3:31-35)*

19 Tosă-dd anna n-Ỳisa d-ayətma-s măšan, igdäl-asän əjut n-tamətte ad-t-ənhəyän. **20** Ätwänn'-as: «Təbdad anna-näk d-ayətma-k dat-emm n-ehän, ärhan ahänay-näk.» **21** Äwwezäb-asän, inn'-asän: «Anna-nin d-ayətma-ğ, äddinät-wi sajadnen i-mäjräd n-Mässinäg, tamaşalän a-wa inna.»

*Issəbdäd Ỳisa ađu fäll-ejänš
(Mätti 8:23-27; Marqəs 4:35-41)*

22 Ijjäš Ỳisa ašäl iyyän turäft n-amən ənta d-inətṭulab-net, inn'-asän: «Nəjləyet ejänš s-aşrut wa iyyädän», əglän. **23** Ǝglan fäll-amən-en-däg a-s hin-itṭas Ỳisa. A əndärrän, inkärdd ađu-i-däg äşşoohen, ad-dakkär turäft amən, əjjäšän mişı. **24** Ohäzän-dd inətṭulab Ỳisa, ad-t-sänkarän däg-edəs, jannen-as: «Älyalim, Älyalim, nəhläk!» Inkär-dd Ỳisa, äsmähäd

fäll-adu d-tinäzzämären ti ässöohätnen, ibdäd a-wen-däg iket-net, sämmed-in. ²⁵ Inn'-asän ɻisa: «Ma ija immun-näwän.» ɬqqälän-dd ɻas ārmagän, oran imawän, tinmənnin: «Ma ämoos äwadəm-wa-däg s-e-d omär i-ađu d-amən ad-has-səjdən?»

*Āzozăy ɻisa äwadəm iha alšin
(Mätti 8:28-34; Marqəs 5:1-20)*

²⁶ Åsjänän ɣarät-a-wen däg-äkall wa n-käl-Gadara änämäswädän d-teje ta n-Galila. ²⁷ Dihadäg dd-izjär ɻisa turäft n-aman, ad-has-dd-ilkäd ähaləs n-agrəm-en-däg han alšinän. A ilan äzzäman, wär-iləss tikəst, wär-il' edägg n-imannet, izzag tizəska. ²⁸ Inhäy ɻisa ɻas, äsərärt təzzar, irkäg data-s, inn'-as: «Ya ɻisa wa n-Rure-s n-Mässinäg wa iknän ađkul, ma däg-i tärhed? Daläg-käy d-ad-wär hi-täqquzzäbed.» ²⁹ A-s ijännna a-wen-däg, isamähađ ɻisa fäll-alšin wa t-ihän, i-ad-t-izjär. Ähaləs-en, itajjäš-t alšin s-e-d t-ijjäš, akärad ad-t-tajjän äddinät s-tišəm d-tifren mäšan, isaxätas-dd a-wen-däg iket-net, äzzawät-t alšin s-tinariwen.

³⁰ Issəstän-t ɻisa, inn'-as: «Mi isəm-näk?» Inn'-as amälšon: «Isəm-in ejhän», ed alšinän äjjootnen a t-hanen. ³¹ Ad-laqqädän alšinän-wi t-hänen ɻisa i-ad-wär tän-ässoka anu wa wärän il' ider ihän ålaxärät.

³² Idan dihen ehäre n-əlxənžärän fäll-tasaja n-tadagȳt, əlxənžärän alšinän ɻisa i-ad-tän-äyy ad-əjjəšän əlxənžärän-en-däg, ird'-asän s-a-wen. ³³ Əzjärän alšinän ähaləs, əjjäšän əlxənžärän, ad-dd-titrəktərikän wa-däg n-afalla n-tadagȳt,

tiđəwän däg-ejäre wə səmmän, tattän-tän aman. ³⁴ Ənhäyän imädanän-näsän a-wa ijän ḡas, äjewädän, jän isälän däg-käl-ağrəm d-attayän-net. ³⁵ Osän-dd äddinät əwinafätnen a-wa ijän, ogażän-dd ähaləs wa däg-ikkäś Yisa alśinän, äqqiima edes i-iđarän n-Yisa, ijä isəlsa, h'-e day tijya n-iman-net; ärmäyän.

³⁶ Jän däg-sän äddinät wi äjjəyhnen i-a-wa ijän isälän n-əmmək wa s-dd-iyłäs amälson däg-alśinän wi t-əzzägħen. ³⁷ Mäšan, əjjäšän-tän isälän n-a-wa ijän ḡas, ad-tattärän käl-Gadara däg-Yisa ad-ifəl äkall-näsän fäll-tarəmmex-t-i-däg jän. Ijjäś Yisa turäft n-aman, iqqäl.

³⁸ Ittär däg-s ähaləs wa däg-ikkäś alśinän ad-t-äyy ad-där-s idaw mäšan, inn'-as Yisa: ³⁹ «Əqqəl ehän-näk, tälläẋed i-äddinät təmğäre n-a-wa hak-ijsa Mässinäg». Iglä darät-a-wen, ad-isanäfas däg-ağrəm iket-net təmğäre n-a-wa has-ijsa Yisa.

Isälän n-elle-s n-Žayrus d-tamädt ta dd-izajjär ašni

(Mätti 9:18-26; Marqəs 5:21-43)

⁴⁰ Älwäqq wa dd-iqqäl Yisa ašrut n-ejänš wa iyyädän, təlkäđ-as-dd tamətte has-täqqalät. ⁴¹ A əndärrän ähaləs iyyän da-däg s-isəm-net Žayrus, enta a-s älfäqqi n-ehän n-äddin wa n-käl-Älyähud n-tağrəmt-en; irkäg dat-Yisa, ad-däg-s itattär ad-idawän s-ehän-net, ⁴² fäl-a-s itiba elle-s lat maräw iwətyan d-əssin s-ənta ḡas a ila. Äddeew där-s s-ehän-net däg-a-s t-täxiläyyäläy tamətte siha hakd siha.

43 Tamøtte-en, h'-et tamädt izajjär ašni a ilan märaw iwøtyan d-øssin, wär t-illa läxtur wär tosa mäšan, ābä-dd i tät-äzozäyän. **44** Tèkkä-dd ðarät Yisa, däs afär n-eräswäy-net, iktäl ašni wa tät-dd-izajjärän älwäqq-wen-däg. **45** Innä Yisa: «Ma āmoos āwadəm wa hi-idäsän?» Wär t-illa ere innan härät. Iggäd-dd Bøtrus, inn'-as: «Älχalim, täsinkämkäd käy tamøtte täanjeet däg-ifäyyän iket-näsän.» **46** Inn'-asän Yisa: «Idäs-ahi āwadəm iyyän fäl-a-s, ofrayäg i-tärna ta hi-dd-tøjmäđat..»

47 Tèlmäđ tamädt a-s täffukkär-dd ḡas, tèkkä-dd Yisa täšikädkäd, tärkäg data-s, tølläxyä-as dat-äddinät iket-näsän äddäilil wa fäl däs afär n-eräswäy-net d-ømmek wa s-tøzzäy älwäqq-wen-däg. **48** Inn'-as Yisa: «Talyadt-in, äzozäy-käm immun-näm, øgləw däg-älxer.»

49 Ämmijräd Yisa dihen-däg a-s dd-osa āhaləs dd-ifalän egewən n-älfäqqi n-ehän wa n-äddin, inn'-as: «Elle-k, āba-tät, wär täsläyyägäd älχalim dag.» **50** Islä Yisa i-isälan wi dd-ässawäđ āhaləs-en ḡas, innä i-Žayrus: «Wär käy-isärmađet härät, amən ḡas, ad-tøzzøy.»

51 Iwwäđ-in Yisa ehän n-Žayrus ḡas, igdäl i-äddinät ad-t-øjjøšän, wär-äddew ar d-Bøtrus d-Exya d-Yaqub d-ti-s d-ma-s n-talyadt. **52** A-s itäjj a-wen-däg, täsikäläl tamøtte iket-däg-net, hall iba n-talyadt mäšan, inn'-asän Yisa: «Wär tølhem ed talyadt, wär tät-āba, edəs ḡas a ja.» **53** Jän-t tekäškäšt ed økkasän äššäk a-s āba-tät. **54** Ijjäš Yisa edägg wa däg-tønsa talyadt, irmäš-tät-dd s-äfuss, ijr'-et, inn'-as: «Talyadt,

ənkär-dd!» ⁵⁵ Ǝqqälän-tät-dd iman-net, təbdäd-dd s-iyyät, omär-tän d-ad-tät-əkfən a təkša. ⁵⁶ Ǝqqälän-dd imärawän-net ɣas tof'-en tákunt. Äsmätär-tän ɻisa d-ad-wär jen isälan n-a-wa ijän däg-äwadəm wäl' iyyän.

9

Äšmašäl ɻisa inəmmušal-net
(Mätti 10:5-15; Marqəs 6:7-13)

¹ Igrä-dd ɻisa inət̄ulab-net wi n-märaw d-əssin, ikf'-en tärna d-älxikmät fäll-e d t-illäm alšin d-tädabit n-ad-zizuyän äddinät däg-turhənnawen-näsän, ² äšmašäl-tän ḍarät-a-wen i-ad-xaṭṭäbän isälan n-Təmmənəya n-Mässinäg d-ad-zizuyän imarhinän, ³ inn'-asän: «Wär tiwəyät wäla a əndärrän däg-asikəl-näwän, wär tiwəyät täborit, wäla šakkos, wäla äzzad, wäla azrəf; wär tiwəyät əssin iräswäyän. ⁴ Ehän təjjäšäm-däg har käwän-äsmäjarät, ɣaymät däg-s har ašäl wa d-tässawädäm tekle. ⁵ Aɣrəm təjjäšäm wär käwän däg-s əsbärräk əwadəm, əzjärät-t, täbbäkbäkäm iḍarän-näwän i-ad-wär käwän-iləttäg wäla äboqqal-net, ilkam ad-ajjäyh a-wen fälla-sän.»

⁶ Ǝglän inət̄ulab, tadäbayt əmmärän-däg, ad-däg-s äxtəbän isälan n-älxer, zuzəyən däg-s imarhinän.

Iggäd ənniyät n-ämänokal Harudəs
(Mätti 14:1-12; Marqəs 6:14-29)

⁷ Islă Harudəs-i ixtkämän fäll-teje ta n-Galila a-wa itäjj Yisa d-inətṭulab-net ḡas, iqqän eṣaf-net fäl-a-s, jannen äddinät iyyäd däg-isälan n-Yisa a-s ənta-i-däg a-s Exya wa n-Enəsselmäg dd-olasän tanäkra jer-inəmmuttan, ⁸ jannen iyyäd: «A-wa ənnäbi Yeli dd-olasän uğel», jannen wi iyyädnen: «A-wa iyyän däg-ənnäbitän wi n-ibda dd-olasän tanäkra jer-inəmmuttan.» ⁹ Harudəs ənta iman-net, innä: «Exya-š, ajän wädden näkk a dd-issəfräsän eṣaf-net, ma əmoos-š wa hi-dd-işreyän fäll-salläg ijitän-wi-däg?» Ad-itattär ya Harudəs əmmək s-inħay Yisa.

*Asyāwān Yisa səmmos afḍän n-ähaləs
(Mätti 14:13-21; Marqəs 6:30-44; Exya 6:1-14)*

¹⁰ Ǝqqälän-dd inəmmušal, jän däg-Yisa isälan n-a-wa jän iket-net. Ikkäs-tän-dd s-takše, ikka därsän taxrəmt ta n-Bätsäyda.

¹¹ Ǝlmädän äddinät s-a-wen ḡas, əlkämän-as-dd. Ilkäd-asän-dd Yisa, ad-hasän-itäjj isälan n-Təmmənəya n-Mässinäg, izizuy däg-sän wi n-imärhinän äddirärnen s-a-wen. ¹² Ohäz-dd ejädäl n-täfukt ḡas, ohäzän-t-dd inətṭulab-net wi n-märaw d-əssin, ənnän-as: «Səgləw tamətte ad-täkk tidbi-ti ohäznen d-imäzzayän i-ad-təmmäg i-edägg däg-tənsa d-i däg-təkša fäl-a-s, edägg n-tenere a nəha.» ¹³ Inn'-asän: «Un, šäkšät-tän kawäned iman-nawän.» Ənnän-as: «Wär nət̄tef ar səmmosät tijəlwen d-əssin imänan, afäl wädden aṣrəm a nəkka, i-ad-dd-nəžänš a təkša tamətte jat əjut-wadäg.» ¹⁴ Älžämagät-en-däg, ih'-e a iwwädän

səmmos afdān n-ähaləs. Innă ɻisa i-inət̄ulab-net: «Säqqaymət äddinät, təbðəwäm-tän s-səmmosät-səmmosät timərwen n-äwadəm.» ¹⁵ Jän inət̄ulab a-wa hasän-innă, äşqäymän äddinät iket-näsän. ¹⁶ Iðkäl ɻisa darät-a-wen tijəlwen ti n-səmmosät d-imänan wi n-əssin, äjozäy išənnawän, ämmoy i-Mässinäg, äfräsfärä� tijəlwen, änkäðnäkäd imänan təzzar, ikfä a-wen-däg iket-net i-inət̄ulab-net i-ad-t-užanän jer-äddinät. ¹⁷ Ekšän iket-däg-näsän har əyyəwänän, äsdäwän-dd a-wa əjläšän, osänt iðnäy märaw deketän d-əssin n-tijəlwen d-imänan.

*Tajuhe ta ija Bə̄trus däg-isälan n-ɻisa
(Mätti 16:13-19; Marqəs 8:27-29)*

¹⁸ Ašäl iyyän, itəddal ɻisa Mässinäg, əllant չur-s inət̄ulab-net, har šik-däg, inn'-asän: «Ma janna tamətte däg-isälan-in, ma janna, mi ämoosäg?» ¹⁹ Ənnän-as: «Iyyäd jannen: käyy a-s Exya wa n-Enəsselmañ, iyyäd jannen: käyy a-s ännäbi ɻeli, iyyäd fäw a jannen: käyy iyyän däg-ännäbitän wi n-ibda dd-olasän tanäkra jer-inəmmuttan.»

²⁰ Inn'-asän: «Käwäned-i-š, ma tənnäm, mi ämoosäg?» Äwwežäb-as Bə̄trus, inn'-as: «Käyy a-s Älmasex wa n-Mässinäg.»

*Äloläy ɻisa däg-isälan n-tamättant-net d-tanäkra-net
(Mätti 16:20-21; Marqəs 8:30-31)*

²¹ Äsmähäd däg-sän ɻisa, omär-tän d-ad-wär jen isälan-win-däg i-äwadəm wäl' iyyän, ²² inn'-asän: «Ägg-ägg-adəm, ilzam-t ad-inhəy

tersəmmawen ājjootnen, ənkärän-t inušämän wi n-Işrayil d-imänokalän n-käl-tikutawen d-älxulam n-Ätławrät, əjən iman-net mäšan, ašäl wa s-kärađ darät tamättant-net, ad-dd-inkär jer-inəmmuttan.»

*Alkum i-Visa Älmasex
(Mätti 16:24-28; Marqəs 8:34-9:1)*

²³ Inn'-asän iket-näsän darät-a-wen: «Ere irhän alkum-hahi-däg, adiš, iksənet iman-net, äjet hak ašäl fäll-tamättant šund ta ntajöttewt təzzar, ilkəmet-ahi. ²⁴ Wa wärän itəttär ar əmmək s-ogäz iman-net däg-äddunya-ta-däg, ad-ifut däg-älzännät, mäšan, wa irdän ăfota däg-iman-net däg-äddunya-ta-däg, däg-äddimmät-in, ad-igləs. ²⁵ Ma s-infə ăgg-adəm ad-irbäx äddunya iket-däg-net, a-s ija a-wen, ăssiiška iman-net, ăfota däg-ălxaxärät? ²⁶ Ere hi-äkrakädän-däg näkk d-mäjräd-in, ad-t-əkrukədäg näkk-däg i n-Ägg-ăgg-adəm ašäl wa d-mad-dd-ăqqələg däg-ălxurmät-in d-ălxurmät n-Abba d-ănjälosän wi n-iməssheddəjän. ²⁷ Äsidätteg-awän a-s han-käwän äddinät əbdadnen diha-däg wär-e iba wär-ənheyän Təmmənəya n-Mässinäg.»

*Tihusay n-ălxurmät n-Visa Älmasex
(Mätti 17:1-8; Marqəs 9:2-8)*

²⁸ Əddəkud n-əttam išilan darät a-s hasän-ija Visə mäjräd-wənnin-däg, ăddew d-Bətrus d-Exya d-Yaqub s-tađaḡt tiyyät i-ad-idəl Mässinäg. ²⁹ Itəddal Mässinäg dihen-däg a-s data-sän dd-ijjäš ini ăynayän, iqqäl-dd emäls-net i

mällän-mällän šund essam. ³⁰ A əndärrän, əssin meddən-da-däg dd-falnen išənnawän hasän-dd-änfalälnen, ad-tamäjradän d-Ýisa. Meddən-en-hi, iyyän ännäbi Mosa, wa iyyädän ännäbi Yəli. ³¹ Änfalälän-as-dd däg-älxurmät, əjän-as isälän n-əmmək wa s-mad-hin-isəssiwäd ämaşal n-Mässinäg s-tamättant-net, däg-Yärussälam. ³² A-s itäjj a-wen-däg, ilxad eđəs Bətrus d-imidiwän-net, ənkärän-dd ɣas, ənhäyän təmğäre n-älxurmät n-Ýisa d-meddən wi n-əssin där-ännibdäd. ³³ Älwäqq wa d-igilləw Mosa d-Ýeli, innä Bətrus i-Ýisa: «Älxalim, ufa ad-nəzzäg ɣas diha-däg, nəkrəs käradı ihəktan: wa-näk, wa n-Mosa d-wa n-Ýeli.» Wär-isseen Bətrus a ijanna. ³⁴ Ijanna a-wen-däg a-s tän-dd-təlsa tele n-tejäräkt tiyyät, ärmägħan. ³⁵ Izjär-dd emäslī tejäräkt-en innän:

«A-wa Rure-ɣ wa n-iyyän äsnäfränäg, säjdät-as!»

³⁶ A-s imda mäjräd-ənnin-däg, wär t-illa ere dd-äqqimän dihen-däg a säl Ýisa. Ässosämän inətṭulab fäll-a-wa ənhäyän däg-išilan-win-däg, wär t-illa ere däg-jan isälän.

Āzozäy Ýisa alyad təjraw tašäkärkärät (Mätti 17:14-18; Marqəs 9:14-27)

³⁷ Ašäl wa ilkämän i-wen, älwäqq wa dd-azzubbät Ýisa d-inətṭulab-net tađaxt, təlkäd-as-dd tamətte tājeet. ³⁸ A əndärrän ähaləs iyyän da-däg, iđkäl emäslī-net, innä: «Älxalim, ađən tähānint i-ara-nin s-ənta ɣas a leġ. ³⁹ E-d t-irmäs alśin wa t-ihän-däg, ad-isayärat,

itišbärdil, isakäffaw, isiləbbud-t, šärnaš där-s ibiddew, ⁴⁰ əttäräg däg-inət̄ulab-näk ad-däg-s t-əkkəsän mäšan, indär-asän.» ⁴¹ Awwežäb-asän, inn'-asän: «Ya əzzurəyät-i-däg wärät tomen s-Mässinäg, tənimäšräy-as, hundäg har əmme əllej jere-wän, əşbaräg-käwän?» Innä i-ähaləs ədarät-a-wen: «Awəy-ahi-dd rure-k.» ⁴² Ikka-dd alyad ɻisa a-s t-ässoda alšin, ad-itišbärdil mäšan, äsmähäd ɻisa fäll-alšin, izzäy alyad, ässoyäl-t i-ti-s.

Āsihe wa s-əssin d-itajj ɻisa isälən n-tamättant-net d-tänäkra-net
(Mätti 17:22-23; Marqəs 9:30-32)

⁴³ Äkunän äddinät iket-däg-näsän fäl təssəba n-təmğäre n-ijitän n-Mässinäg. Inhäy ɻisa a-s äkunän däg-a-wa itäjj ɣas, innä i-inət̄ulab-net: ⁴⁴ «Əjjəşnet isälən-wi-däg timəzzujen-näwän: Ägg-ägg-adəm, išwar ättirmäš, ijəš ifassän n-dägg-adəm.» ⁴⁵ Wär-əjrehän mäjräd-wendäg hasän-ija, ättunkäl-asän älmäğna-net i-ad-wär t-järrähän hakd a-wen-däg, äksudän ad-tsəstənän d-älmäğna-net.

Mijraw wa n-tidət
(Mätti 18:1-5; Marqəs 9:33-37)

⁴⁶ Tənkär ədarät-a-wen tamğənnant tăşsoohet jer-inət̄ulab i-ad-əlmədän əndek däg-sän wa ojärän. ⁴⁷ Iğrā ɻisa edäwänne n-ulhawän-näsän ɣas, iḍkäl-dd ara iyyän, ij'-e edes-has,

48 inn'-asän: «Ere ăsbälälän ara-wa-däg, däg-ăddimmät-in, näkk a ăsbäläl, ere wa hi-ăsbälälän, wa hi-dd-ăšmašälän a ăsbäläl; wa däg-wän ăsräsän iman-net, ənta a-s wa ojärän.»

(*Marqəs 9:38-40*)

49 Issəstän-t änättalib-net Exya, inn'-as: «Ălğalim, nənhay ăwadəm iyyän itakkäsän alşinän däg-ăddinät s-tärna n-isəm-näk, nənn'-as, wär-itilset, ed wär hanäg-iha s-alkum-hak.»

50 Inn'-as șisa: «Wär has-t-təgdeläm fäl-a-s ere wärän kawän-iknes-däg, a-di, amidi-nawän.»

Tikawt n-șisa i-Yärussälam

51 Ohäzän-dd išilan-wi d-ila șisa s-ad-t-iba, inkär-dd jer-inəmmuttan, äkk išənnawän ȣas, təjjäš-dd tärha n-tikawt n-Yärussälam ənniyät-net s-ăşşahät. 52 Issəglä inămmašalän data-s, ăssok'-en taxrəmt tiyyät n-Sāmari i-ad-has-əjrəwän ehän däg-ăzzubbät 53 măšan, unjäyän kăl-taxrəmt-ten-däg s-ad-hasän-imjurət, ed ija tamdujt ta n-Yärussälam. 54 Inhäy Yaqub d-Exya a-wen ȣas, ənnän-as: «Ălğalim, wi hi-ăddinät, ăyy-anäg ad-fälla-sän dd-nəzəzzubbət efew tän-ilhäsän.» 55 Innäd-dd sär-sän șisa, ăsnäryäm falla-sän, inn'-asän: «Wär təssenäm a jännem, 56 Ägg-ägg-adəm wär dd-osa i-ad-ilhəs ăddinät, osä-dd i-ad-tän-iyləs.» Okäyän ȳarät-a-wen s-taxrəmt säl-ten.

Kəssən n-iman däg-alkum i-șisa (Mätti 8:19-22)

57 Eqlan däg-a-wen-däg a-s inn' ăhaləs iyyän i-șisa: «E-s təkked-däg, əlkamäg-ak.» 58 Inn'-as șisa: «Ibäggan lan tihaliwen, igdađ lan

iskak măšan, Ăgg-ăgg-adəm, wär ila wăla edăgg dăȝ-issənsa eȝäf-net.»⁵⁹ Innă Ȣisa i-āhaləs iyyän ȳarät-a-wen: «Elkəm-ahi.» Inn'-as wa: «Ālgalim, ăkf'-ahi turhajät n-ad-ăglăȝ ăzkăȝ abba-nin, ăqqəlăȝ-kăy-dd, əlkəmăȝ-ak.»⁶⁰ Inn'-as Ȣisa: «Āyy inəmmuttan ad-əzkən inəmmuttan-năsăń, käyy, əgləw aj i-ăddinät isălan n-Təmmənəya n-Măssinăȝ.»⁶¹ Inn'-as iyyän daȝ: «Ālgalim, ārhey ad-hak-əlkəmăȝ măšan, ăkf'-ahi turhajät n-ad-ăjăȝ isənnăȝlaf d-ăddinät-in təzzar.»⁶² Inn'-as Ȣisa: «Ere issəntän azzal wa n-ălxidmät i-Măssinăȝ təzzar, ad-išanăšlam dara-s, a-di, wär-ănhăjja d-Təmmənəya n-Măssinăȝ.»

10

*Inət̄ulab wi n-əssayät timərwen d-əssin
ăsmašäl Ȣisa*

¹ Āsnăfrän ālgalim Ȣisa ȳarät-a-wen, əssayät timərwen n-ănăt̄alib d-əssin, ăsmašäl-tän s-əssin-əssin i-ad-has-izarän s-idäggan wi s-ikittəw ad-tän-immär.² Inn'-asän: «Ašəkrəš ăggolät, əttäxam ijjət măšan, wär-əjjətən inaxdimän t-oläynen, ădəlät măssi-s n-ašəkrəš i-ad-dd-işəmmišəl inaxdimän oläynen ašəkrəš-net.

³ Sajdät! Āglät, ăsiməšälăȝ-kăwän i-ad-talähäm d-ikərwatän əllanen jer-tiȝəs.⁴ Wär tiwəyät ăzrəf, wăla šakkos, wăla tifădelen, wär kăwän-şəllunet isofan dăȝ-tabarät.⁵ Ehän təjjäšäm-dăȝ, ajrät fälla-s ăssălam s-tizarät.

6 Kunta ehän-en, izzay-t ägg-älxer, ad-käwän-isëbbärrök, äns fälla-s älxer-näwän, kunta day wär t-iha ägg-älxer, adiš, akøyät d-älxer-näwän. **7** Afäl təjräwäm ehän wa n-ägg-älxer, əzzägät däg-s, təkşəm, təswəm a-wa käwän-mad-äkf mässi-s fäl-a-s, hak änaxdim-däg, ärhuj-as älxaqq n-tide-net, udaxät i-tikawt jer-ihänan. **8** Ayrəm tosäm-däg, äsbärräkän-käwän məssaw-s, äkşät a-wa s-käwän-mad-səmməjurun, **9** zuzəyät imarhinän-näsän, tənnəm i-məssaw-s: <Təmmənəya n-Mässinäg, tohätz-käwän-dd> **10** mäšan, aqrəm tosäm, wär käwän-äsbärräkän məssaw-s, ilalät tişarriten-net, tənnəm i-məssaw-s: **11** <Täjjəyhäm a-s wäla-däg äboqqal n-aqrəm-näwän wa iwärän idarän-nänäg, näbbikbäk-in mäšan, əlmədät a-s Təmmənəya n-Mässinäg, tohätz-dd.> **12** Ènneygawän a-s ašäl wa ilkämän, ad-tajär tisnant ta madät-tärməs aqrəm-en-däg, ta tärmäsät aqrəm wa n-Sodoma.»

*Iğärman wi fäll-äsmäqqa Yisa
(Mätti 11:20-24)*

13 «Iməskay käl-Qorazin, iməskay käl-Bätsäyda! Älmässibät ȳas a fälla-wän madän-idəw ed ənnär iğärman wi n-Tir d-Säyda əzzägän inəzzulam[†] a däg-jänät tikunen-ti-däg jänen ȳur-wän, äru d-əlsän šakutän, əblənbulun

---

[†] **10:13** 10:13 — ȳur-käl-Älyähud, ere wärän ämoos ägg-Älyähud s-aläşäl mey ere wärän ilkem i-äddin-näsän, iket-net, änäzzalim a ämoos. A-wen-däg a fäl tiwsaten ti iyyädnen iket-näsnät, ti n-inəzzulam. — Ašäl-i-däg, änäzzalim, äkafär (ere wärän issen s-Mässinäg).

dāy-ezəd fāl tēmyāre n-tātubt-nāsān. ¹⁴ A-wen-dāy a fāl ašāl wa ilkāmān, ad-kāwān ijjēš āddāyyāt ojārān wa ijjāsān iğärman wi n-Tir d-Säyda. ¹⁵ Kāwāned-i-ş-i əzzāygen aγrəm wa n-Qāfärnaxum, ma tāxelām? Tordam a-s ad-itimxar aγrəm-nāwān har awəd işənnawān? Xāram-awān! Änn-ak, ad-təhələm ider, wär kāwān-dd-e-awāx ar temse.» ¹⁶ Innā day ȳisa i-inət̄ulab-net: «Ere hawān-ăsjādān, nākk a-s ăsjād, wa kāwān-irfādān, nākk a irfād, ere day wa hi-irfādān, wa hi-dd-ăşmaşälān a irfād.» Issəmdā ȳisa mājrād ȳas, issəglä inət̄ulab-net i-ad-hin-səssiwədān āmaşal-net.

Uγəl n-inət̄ulab wi n-əssayāt timərwen d-əssin

¹⁷ Eglän inət̄ulab wi n-əssayāt timərwen d-əssin, a-s dd-əqqälän əknan dāy-tedəwit. Osān-dd ȳas, ənnän-as: «Ālγalim, wāl' alšinän, rakkäyən-anāy e-d hasān-nāyra isəm-nāk.» ¹⁸ Inn'-asān: «Hannāyāy Iblis har dd-āträkkät dāy-işənnawān šund essam. ¹⁹ Elmədät a-s əkfey-kāwān tärna fäll-taşşälen d-tizerdəmen d-a-wa ila Iblis dāy-tärna iket-net, wär t-illa fāw a āddooben ad-hawān-iyşəd hārət ²⁰ māşan, wär kāwān-isādāwatet a-wa s-data-wān rakkäyən alšinän, änn-ak, isəddəwətet-kāwān a-wa s-əktäbān ismawān-nāwān dāy-işənnawān.»

*Tāmayit n-ȳisa i-Abba-net
(Mätti 11:25-27; 13:16-17)*

21 Täsdäwät tärna n-Unfas ŠäddijänÝisa ālwäqq-wen-däg, innä: «Abba, käyy-i n-Emäli n-išənnawän d-äkall, timəläg-käy fäl-a-s härätän-wi-däg, təffärät-tän i-iməssorha d-imusänän n-äddunya-ta-däg mäšan, täsnäfaläläd-tän-dd wäla i-aratän. Tidet Abba, käyy a timəläg ed ädduuttät a-s ənta-den-däg erhet-näk wa āhusken. **22** Wär t-illa a-s wädden ij'-e Abba-nin däg-ifassän-in, wär t-illa ere hi-ijan muzøyät imdan kunta wädden Abba, wär t-illa dag ere ijan muzøyät imdan i-Abba kunta wädden näkk-i n-Rure-s-i t-dd-ifälan d-ere wa s-ärheg ad-has-t-zuzøyäg.» **23** Innäd-dd Ýisa ȳarät-a-wen s-inəttulab-net, ikkäs-tän-dd s-takše, inn'-asän: «Təndəd i-tiṭawen ti hannäynen a-wa hannäyäm! **24** Ässiilmäädäg-käwän a-s äsdärhänän ännäbitän äjjootnen d-imänokalän ahänay n-a-wa hannäyäm mäšan, wär t-ənheyän, äsdärhänän mäsällät n-a-wa s-salläm mäšan, wär has-əslen.»

*Ujəš n-tämudre ta täglälät
(Mätti 22:34-40; Marqəs 12:28-31)*

25 A əndärrän älgalim n-Ätṭäwrät iyyän da-däg dd-inkärän, ija i-Ýisa asəstan däg-otas irrumnet, inn'-as: «Älgalim, ma s-ley s-ad-t-äjäg i-ad-əkkusäg tämudre ta täglälät?» **26** Inn'-as Ýisa: «Ma iktabän däg-Ätṭäwrät, ma däg-s täxred?» **27** Inn'-as älgalim, iktab däg-s a-s:
«Ad-tärhəd Emäli-näk Mässinäg s-ulh-näk imda,
tärhəd-t s-iman-näk əmdan,
d-äşşahät-näk imda d-tayətte-näk təmda,

tärhəd dax ānhāraj-näk s-əmmək wa s-tärhed iman-näk.»

²⁸ Inn'-as ɻisa: «Toȝadăd, āj a-wen, ad-təddärəd.» ²⁹ Mäšan irha ǎlȝalim-en ad-ikrəš tidət ȝas, innä dax i-ɻisa: «Mi āmoosän ānhāraj-in?»

Tangalt ta n-u-Sämari

³⁰ Inn'-as ɻisa: «Käla dd-ätrara āhaləs iyyän aȝrəm wa n-Yärussälam s-wa n-Žärriko, igla har fälla-s oðan inaytafän, ohäȝän a-wa ilä, tithəkkin-t har äktäyyät təzzar, əsläyän-as.

³¹ Israd dihen-däȝ, a-s t-dd-immar u-tikutawen dd-ijan tabarät-ten-däȝ, inhäy-t mäšan, okäyt šund wär t-ihənnəy; ³² immär-t-dd iyyän n-u-Lewi, okäy-t ənta-däȝ. ³³ Mäšan, immär-t-dd u-Sämari dd-ijan tabarät-ten-däȝ, inhäy-t ȝas, tänȝ-e tähānint-net, ³⁴ os'-e-hi-dd, ässeräd ibuyəsän-net s-əzzäyt d-asməd n-läȝnäb, ittäl-tän təzzar, äsnäy-t tasnit-net, äwwäy-t stähänzabbut, itṭäf-as täməzzuȝt d-tämudre.

³⁵ Affäw-t ȝas, ikfä əssin ărriyalän n-azrəf ahäñzabbu, inn'-as: ‹Taȝälift-näk āhaləs-i-däȝ har dd-äqqəläȝ, a fälla-s təbxäsäd-däȝ, afäl dd-äqqäläȝ, ad-hak-äzläȝ.›

³⁶ Innä ɻisa ḍarät-a-wen i-ǎlȝalim: «Endek däȝ-äddinät-wi-däȝ n-kärað wa s-torded a-s ənta a-s ānhāraj n-āhaləs-wa oðan däȝ-ifassän n-inaytafän?» ³⁷ Inn'-as: «Wa has-oðänän tähānint.» Inn'-as ɻisa: «Adiš, əgləw käyy-däȝ, təjəd šund a-wen-däȝ.»

Märyäma d-Marta

³⁸ Ifäl Ỳisa dihen āddeew d-inətṭulab-net hār dd-rāsān taqrəmt tiyyāt dāg-tān-tāsbārrāk tamād̄t s-isəm-net Marta, ³⁹ təla wālātma-s s-isəm-net, Māryāma. Tāqqiima Māryāma ḥur-ālyalim Ỳisa, ad-sajad i-a-wa ijānna, ⁴⁰ a-s ija a-wen Marta ənta, tədgaz dāg-imjora n-Ỳisa. Tāhoja ȝas, təjjāš-dd fälla-sān, tənn'-as: «Āl̄xalim, ajān wār kāy-ikma a-wa s-tāqqiima wālātma-ȝ wār hi-tilal s-əss̄āȝəl, ənn'-as, ad-təbdəd tilal-ahi.» ⁴¹ Inn'-as Ỳisa: «Marta, Marta! Tożarād dāg-a äjjeen wārān infā hārāt, ⁴² hārāt iyyān a ilan tənfa, wen ənta, tāsnāfrān-t Māryāma, wār-ilkem day ad-dāg-s āmehāȝ.»

11

*Abba-nānāȝ wa ihān išənnawān
(Mätti 6:9-13; 7:7-11)*

¹ Ašāl iyyān, itəddal Ỳisa Māssināȝ dāg-edāgg iyyān, issəmdā ȝas, inn'-as iyyān dāg-inətṭulab-net: «Āl̄xalim, səlməd-anāȝ tamādilt n-Māssināȝ šund a-wa ija Exya i-inətṭulab-net.»

² Inn'-asān darät-a-wen: «E-d təddalām Māssināȝ, ənnāt:

«Abba,
səmȝärnet äddināt isəm-nāk wa šaddijān,
taset-dd Təmmənəya-nāk,

³ ăkf'-anāȝ hak ašāl isudar-nānāȝ,

⁴ ănš-anāȝ ibakkadān-nānāȝ ed näkkāned-dāg,
nənašš i-wi hanāȝ-dallāmnen,
wār toyyed Iblis ażżurrābāt-anāȝ,
isiđəw-anāȝ dāg-abakkad.» »

*Akuyəd däg-tamädilt n-Mässinäg
(Mätti 7:7-11)*

⁵ Inn'-asän day: «Təssanäm kăwăned iman-nawän a-s afäl däg-wän ila iyyän amidi har t-osa s-ammas n-ehäd, inn'-as: ‹Amidi-nin, əffəd-ahi-dd kăradät tijəlwən ⁶ fäl-a-s ley amidi-nin s-iket dd-osa ifal-dd asikəl, äzzubbät yur-i, wär-əley a t-əşşəkšäg›, ⁷ təssanäm a-s wär has-mad-ənn amidi-net: ‹Wär hi-täşyäfäd, äbas äddobex tanäkra, ehän iğfal ämära-däg, aratän day ənsan.› ⁸ Älleğeyg-awän a-s kud-däg wär ibded i-ad-t-äkf a-wa däg-s ittär däg-idəm n-təmmidəwa ta n-jere-sän, ad-has-t-äkf fäl təssəba n-täkrakiđt ta mad-has-umas a-wen afäl əslän äddinät i-täkunt ta ija.

⁹ Ənneyg-awän: ädəlät Mässinäg, ad-kăwän-äkf, əmmägät, ad-təjrəwäm; äyrät-t, ad-hawän-äkawän. ¹⁰ Ere idälän, ad-ikrəš, ere immägän, ad-ijrəw; ere iğräñ Mässinäg däg-tämägatert t-tärmäsät, ad-has-tät-ikkəs.

¹¹ Əndek abba däg-wän wa s-e-d t-idäl rure-s däg-emän, ad-t-äkf taşsält? ¹² Mey əndek wa s-e-d t-idäl däg-tekäkit, ad-t-äkf težerdəmt? ¹³ Yas kunta kăwăned-i n-inälläbäsän, təssanäm isuf n-a-wa olägän i-aratän-nawän, äb'-ättämä n-ad-wär kăwän-ikfa Abba-nawän-i ihän işənnawän Unfas Şaddijän, afäl t-däläm däg-s.»

*Tärna ta n-Ýisa, wär toher härät d-ta n-Iblis
(Mätti 12:22-30; Marqəs 3:22-27)*

¹⁴ Ikkäs Ýisa ədarät-a-wen däg-ähaləs iyyän alśin has-igdalän mäjräd, izjär-t alśin, imməjräd ɣas, ämoos a-wen tákunt i-äddinät. ¹⁵ Ad-jannen

iyyäd däg-sän: «A-wa tärna n-Abälzäbil, Iblis wa n-ämänokal n-alšinän a-s itakkäs alšinän däg-äddinät.»

¹⁶ Ettärän wi iyyäqnen ad-t-arəmən, ənnän-as: «Äj data-näg iji n-Mässinäg hanäg-issətbätän a-s tidət-däg a-s, Mässinäg a käy-dd-äšmašälän.»

¹⁷ Ilmäd Yisa ɣur-iman-net a-wa ihän ənniyät-näsän, inn'-asän: «E d t-illäm əddəwəl s-dd-əqqälän məssaw-s əknasän jer-iman-näsän, ad-t-iba; ehän dağ wa s-dd-əqqälän məssaw-s əknasän jer-iman-näsän, ad-änd. ¹⁸ Afäl-dd iqqäl Iblis iknas iməsserəkän-net, əndek əmmək wa s-e-tähaj təmmənəya-net? Wädden tənnäm näkk, tärna ta n-Abälzäbil a-s takkäsäg alšinän däg-äddinät? ¹⁹ Kunta dağ a-wa jännem tidət, adiš inətṭulab wi-näwän əntəned, mi tänikfän tärna ta s-takkäsän alšinän däg-äddinät? Inətṭulab-näwän en-däg a-s ilkam ad-äjjayhən falla-wän, sədləmän-käwän. ²⁰ Mäšan, kunta näkk, tärna n-assəkäd n-Mässinäg a-s takkäsäg alšinän, adiš Təmmənəya n-Mässinäg, təll'-e jere-wän.

²¹ A ikk' ähaləs n-anäkfor ijbas fäll-täzoli-net, ixlaф ehän-net, ad-ogaz ehäre-net ²² mäšan, afäl falla-s dd-ođa ere t-ojärän äşsahät, ad-t-ärn, ahäg däg-s täzoli-net ta fäll-äsifälla, użan ədarät-a-wen ehäre-net.

²³ Elmədät a-s ere hi-wärän irha-däg, a-di, ašänjo-nin; ere dağ wa hi-wärän itilal s-asdu, ašəmmähəš ɣas a t-işlan.

*A-wa ihän iba n-tätubt təmdat
(Mätti 12:43-45)*

²⁴ E-d izjär alšin āwadəm, ad-äkk tinariwen i-ad-däg-snät immäg i-edägg däg-ässunfa, afäl has-t-äba, ad-änn i-iman-net: «Näkk-i-däg, ma hi-idgažän, äqqəläjet ḡas ehän-in wa dd-fäläg.»

²⁵ Afäl dd-iqqäl edägg wa ifäl s-tizarät, ad-t-dd-ass ifrađ, ämmujnät. ²⁶ Igləw ālwäqq-wen, awəy-dd əssa alšinän t-ojärnen tälläbäst, əjjəšän āwadəm-ənnin-däg, əzzägän däg-s; umas a-s talxa n-āwadəm-en ta tazzarät, təssäm i-ta təsräyät.»

²⁷ Ämmiijräd ḡisa dihen-däg a-s tədkäl tamädt tiyyät emäslı-net däg-tamətte, tənn'-as: «Təndəd i-täsa ta dd-təzjäräd, təndəd i-ifäfan-wi tət̄tädäd.» ²⁸ Inn'-as ḡisa: «Änn-ak, təndəd i-wi sajadnen i-mäjräd n-Mässinäg, tamašalän a-wa inna.»

*Isətbət n-a-s Mässinäg a dd-äšmašälän ḡisa.
(Mätti 12:38-42; Marqəs 8:12)*

²⁹ Inhäy ḡisa a-s tidawän-dd sär-s äddinät ḡas, inn'-asän: «Əzzurəyät-ta-däg, tenälläbäst, wär təmmäg ḡas ar ad-ətwəjjən ijitän n-Mässinäg data-s mäšan, təlmədet a-s wär däg-s ilkem iji n-Mässinäg säl wa n-ənnäbi Yunəs. ³⁰ Əmmək wa s-käla sär-s āmoos Yunəs iji n-Mässinäg i-käl-Nəniba a-s ija kärađ išilan däg-täsa n-emän, əmmək-wen-däg dağ a-s mad-umas Āgg-ägg-adəm iji n-Mässinäg i-əzzurəyät-ta-däg. ³¹ Aşäl wa n-tebäddə, ad-dd-tənkär təmənokalt ta s-käla täxkäm fäll-äkall wa n-ajus s-isəm-net Saba, täjjayh fäll-käl-äzzäman-i-däg, sədləm-tän ed, ənta fäl-dd diha dd-imda ăkall i-ad-səjəd i-iməjridän n-särho wi itäjj əmənokal

Suläyman. Säjdät! Ašäl-i-däg, ənhəywät-ak, ill'-e jere-wän ere ojärän ämänoval Suläyman mäšan hakd a-wen-däg, tunjäyäm s-asjəd-has. ³² Ašäl wa n-tebädde, ad-dd-ənkärän käl-axrəm wa n-Nəniba, sədləmən käl-əzzurəyät-ta-däg ed ašäl wa d-hasän-ixtäb ännäbi Yunəs, ätubän. Säjdät! Ašäl-i-däg, ənhəywät-ak, ill'-e jere-wän ere ojärän Yunəs mäšan hakd a-wen-däg, tunjäyäm s-ad-tutabäm.»

*Tangalt ta n-tefätelt
(Mätti 5:15; 6:22-23)*

³³ «Wär t-illa ere isarmasän tefätelt təzzar iffär-tät mey tät-ija daw-äkoss, änn-ak, aswär a tät-itajj edägg iðkalän i-ad-hannäyän äddinät wi dd-tajjäşnen ehän ännur-net. ³⁴ Tiț-näk a-s tefätelt n-tağəssa-näk. Afäl toolax tiț-näk, adiș tağəssa-näk, hannäy iket-net mäšan, afäl wär toley tiț-näk, tağəssa-näk iket-net a ihan tihay. ³⁵ șas he käyy! Aj ənniyät i-iman-näk, wär-itumaset ännur-näk tihay i-tağəssa-näk. ³⁶ Afäl ha tağəssa-näk iket-net ännur, wär tät-iha faw a ihan tihay, ad-tajjäd ahänay wa tajjäd afäl hed edägg täsimäläwlaw tefätelt.»

*Iməskay käl-faris d-älxulam n-Ätławṛat
(Mätti 23:1-36; Marqəs 12:38-40; Luqa 20:45-47)*

³⁷ Issəmdä șisa mäjräd șas, issəkl'-e u-faris iyyän șur-iman-net. Osä-dd șisa ehän n-u-faris șas, ikk' edägg wa däg-əskarän imənsiwän, șışämär däg-s. ³⁸ Akun u-faris däg-a-wa s-issənta șisa tetäte wär-ässeräd ifassän-net s-älxal wa n-käl-Älyähud. ³⁹ Inn'-as șalim șisa:

«Kăwăned-i n-kăl-faris, šašdajäm afalla n-kara d-ikassän wi iyyäđnen, a-s ija a-wen, ammas n-ulhawän-năwän, wär-idney ar tikra d-tälläbäst. **40** Tidöt-däg a-s irmas-kăwän iba n-tayøtte! Ajän wădden wa dd-ijän afalla n-äkoss, ənta dağ a dd-ijän ammas-net? **41** Aktät a-wa ihän karatän-năwän d-ikassän-năwän i-tiläqqiwen, dihen, ad-data-wän išdaj härät iket-net.

42 Imëskay kăwăned-i n-kăl-faris! Hakkäm s-iqqud a-wa āmoosän tămukäst-năwän däg-ənnägxnaç d-tiyøşšawen-ti iyyäđnen, a-s ija a-wen, tëslaläm-in fäll-a-wa āmoosän iqqud d-tärha n-Mässinäg, härätän-win-däg a-s äniihääja a-s tëssöntäm sär-sän, sëlkkemäm-asän amišel n-wi iyyäđnen olägnen.

43 Imëskay kăwăned-i n-kăl-faris! Tärham tisäqqima ti ännufläynen däg-ihänan n-äddin wi n-kăl-Älyähud, ijraz-awän ad-hawän-tajjän äddinät isofan däg-tišarriten. **44** Imëskay-năwän fäl-a-s, tolähäm ɣas d-tizëska fäll-irajjäš ăwadəm wär-isseen s-a-wen, sëmmëdësnät-t.»

45 Inna iyyän däg-älgulam n-Ät̄täwrät i-Visa: «Älgalim, käyy ya näkkäned-däg, jed-anäg erk mäjräd.» **46** Inn'-as Visä: «Imëskay kăwăned-däg älgulam n-Ät̄täwrät! Sawaräm äddinät ăzuk s-izzəwät aggay-net, a-s ija a-wen, wär kăwän-ihä ad-hasän-tilaläm s-aggay-net wăladäg s-emm n-assëkäđ. **47** Imëskay kăwăned-i təqqaşnen izəkwän ähuskätnen i-ännäbitän wi änğän abbatän-năwän. **48** Immëk-wendäg a-s saknem a-s tärđam s-a-wa jän ed

əntäned, änçän-tän, kawäneđ ɣäšäm iżekwan-näsän. ⁴⁹ A-wen-däg a fäl inna Mässinäg däg-tämäyre n-särho-net:

«Ad-sär-sän-dd-şemmişələg ännäbitän d-inəmmuşal äjootnen, ad-əjən iman iyyäd däg-sän, äqquzzəbun wi iyyädnen.»

⁵⁰ Han iman n-ännäbitän wi äba ɣur-sänto n-äddunya har ašäl-i-däg däg-käl-əzzurəyät-ta-däg, ⁵¹ issəntä-dd a-wen ɣur-iman wi n-Xäbällä-i äba s-tizarät fäll-äkall-i-däg har iman wi n-Zäkärya wa n-ämänokal n-käl-tikutawen wa išräyän s-inxäl ašni-net däg-ehän n-ämudd wa mäqqärän, jer-edägg wa n-tikutawen d-edägg wa šaddijän. Tidət, ässiilmädäg-kawän a-s äddinät-win-däg, ədmənän iman-näsän iket-däg-näsän däg-käl-əzzurəyät-ta-däg. ⁵² Iməskay kawäneđ-i n-älxulam n-Ättäwrät! Tətṭafäm asäyar wa n-musnät mäšan, wär ləmmədäm, äddinät day wi ärhänen almud, tənkažäm-asänt.»

⁵³ A-s ifäl Visa ehän-ənnin-däg, samädadän älykulam d-käl-faris fälla-s, tajjän-as isəstanän äjootnen ⁵⁴ däg-otasän ad-t-səwwənnən a wärän oqed, i-ad-əjrəwän äsaru s-t-əssədlämän.

12

He kawäneđ təlmənufägä!

¹ Darät-a-wen, täddew-dd tamətte-i-däg täjjet s-Visa har dd-äqqimän äddinät tinməkukulän. Innä Visa i-inətṭulab-net s-tizarät: «Ajät ənniyät i-tazzə ta n-təlmənufägä n-käl-faris. ² Wär t-illa

a ättunkälän s-wädden ad-dd-infiləl, wär t-illa a iffarän s-wädden ad-dd-iffukkär. ³ A-wen-däg a fäl, a tennäm däg-takše-däg, ad-dd-iffukkär, a täsmätäktäkäm däg-ammas n-ihänan-näwän-däg, ad-t-säqqøyən äddinät fäll-afälla n-ihänan-näsän.»

*Uksadät Mässinäg wädden dägg-adəm
(Mätti 10:28-33, 19-20; 12:32)*

⁴ «Käwäned-i n-imidiwän-in, ənneğ-awän: wär täksudäm dägg-adəm-i wären äddobät ar tenäge n-tağəssa-näwän, wär t-illa a äddoben säl a-wen-däg. ⁵ Ayyät-ahi ad-hawän-ällägeğ ere wa s-telam s-ad-t-tuksädäm: Uksadät Mässinäg-i inaqqän, ila day ḥarät-a-wen tärna s-käwän-in-ijär däg-žohännäma, tidət, ənta-en-däg a-s lam s-ad-t-tuksädäm!

⁶ Yur-wän, wädden təssanäm a-s iba n-təfärre n-toşəmba a fäl hin-nazzän səmmos däg-sän sănatät tammaten? Hakd a-wen-däg, wär tän-ihä i hin-itatäwa Mässinäg, ⁷ wär tärmeğäm, wäla amzadän n-eğäf-näwän, ädinän, tojäräm abrək n-igdađ ălqim.

⁸ Älleğeğ-awän a-s ere äsjäyhän dägg-adəm a-s näkk a t-ilän, ad-äjjayhäg näkk-däg i n-Ägg-ägg-adəm dat-änjälosän n-Mässinäg a-s äwadəm-en, i-nin. ⁹ Ere day wa hi-äkkuddälän dat-dägg-adəm, ad-t-äkkuddäläg näkk-däg dat-änjälosän n-Mässinäg.

¹⁰ Ere innän a läbasän däg-isälan n-Ägg-ägg-adəm-däg, äddobät ad-ijrəw tenäşše n-a-wen mäšan, äwadəm wa äskafärän däg-isälan n-Unfas Šäddijän, wär-ilkem ad-has-in-atiwänsha.

¹¹ Afäl tāmewāyām s-äššāreya dāy-ihānan n-äddin wi n-käl-Älyāhud, mey day dat-käl-äššāreya d-əlxəkum, wär kāwān-itāšāwwašet əmmək wa s-mad-təhələm iman-nāwān wāla a-wa mad-tənnəm, ¹² afäl älwāqq wa d-tamājradām, Unfas Šāddijān a kāwān-e-isāyən ässayät-wen-dāy a-wa s-ənihājja s-ad-tān-tənnəm.»

Tärha n-härät sajraw härät

¹³ Ijanna Yisa a-wen-dāy a-s dd-iggäd äwadəm iyyān dāy-tamətte, inn'-as: «Älχalim, änn i-änja-γ a där-i użan tākasit-nānāy.» ¹⁴ Inn'-as Yisa: «Ähaləs, mi hi-ijān älkallı-nāwān tużanāy awān tākasit.» ¹⁵ Inna Yisa i-tamətte ḍarät-a-wen: «He kāwāned! Agəzät iman-nāwān dāy-tärha n-härät fäl-a-s, ägg-adəm, kud-ila härät-dāy, wādden ärrəzäy-net a idmanān tāmudrenet.»

¹⁶ Issäygläy-tān tangalt, inn'-asān: «Käla t-illa ähaləs n-amärrəzäy ilan išəkraš has-dd-izajjär älfäyda mäqqoorān. ¹⁷ Inhāy a-s ibbäyär hul-lan γas, iqqäl-dd ad-ijanna i-iman-net: <Näkk-i-dāy, ma mad-äjäy, äbas ley edägg äwwayān öttäyam-in?> ¹⁸ Ij' äddäbara i-iman-net, innā: <Ad-ärzäy ijändän-in, sädəyäy i tān-ojärnen, sädwāy dāy-sän älkäma-nin d-a-wa ley iket-net, ¹⁹ dihen, ad-ännäy i-iman-in: Ya iman-in, sunfät, təkşəm, təzhəm dāy-tānoflayt, itwarawān ärrəzäy madän-äj iwətyan äjjootnen.> ²⁰ Diha-dāy d-issəmda tənna n-a-wen, ad-has-innä Mässinäy: <Isəm n-enəbbeddəl, ad-käyiba ehäd-i-dāy, γas mi madän-ikus a-wa äjen

tăsdăwăd?» ²¹ Šund a-wen-dăg a madăñ-irməs ere ijmarăñ iman-net wär-ikəttəw Măssinăg.»

*Iba n-ašəwwəš
(Mätti 6:19-21, 25-34)*

²² Innă Ÿisa darät-a-wen i-inət̄ulab-net: «A-wen-dăg a făl hawăñ-janneğ: wär kăwăñ-järräwnet inəzjam n-a-wa mad-təkšəm d-a-wa mad-təswəm d-a-wa mad-təlsəm. ²³ Iman-năwăñ, ojärän tetăte; ässext̄ n-tağəssa-năwăñ dağ, ojär isəlsa.

²⁴ Ʒkyədăt ȝas dăg-iżuyaj, wär tədumun, wär təjlubun, wär len timşiten wăla ijăndăñ măšan, ässodär-tăñ Măssinăg, tufäm-tăñ s-a äjjeen.

²⁵ Ʒndek ȝas dăg-wăñ wa äddoben s-inəzjam-net, ad-isiwəd taxrəst-net wăla s-a ogdăhăñ d-emm n-asənnan? ²⁶ Šamad a ogdăhăñ d-a-wen-dăg təmmətkit wär t-täddobem, adiš ma dăg-tozaräm dăg-a-wa säl a-wen? ²⁷ Ʒkyədăt ȝas dăg-tadăwla n-tăboyt: wär zətt, wär zəmməy măšan, wăl' ämänokal Suläyman hakd terše-net iket-net, wär kăla ojär tăboyt-i-dăg asəssihăg n-aşäl. ²⁸ Ȧas kunta Măssinăg isalsa teyəşše n-işəkraš s-aşäl-i-dăg təbdaj, aşəkka ad-hin-tăry dăg-efew s-əmmək-wen-dăg, äb' ät̄tämä n-ad-wär hawăñ-izzəzmäy kăwăned. Təmmətkit ija immun-năwăñ!

²⁹ Wär kăwăñ-daggäznet inəzjam n-a-wa mad-təkšəm d-a-wa mad-təswəm. ³⁰ Härätän-win-dăg, kăl-äddunya a ȝallăbăñ. Kăwăned, Abba-năwăñ-i ihăñ işənnawăñ, wär t-illa a-s tămīgatăräm s-wădden, issan-t. ³¹ Ʒmmäx̄at s-tizarät i-Təmmənəya n-Măssinăg, dihen, ad-hawăñ-in-iwwađ a-wa iyyădăñ.

³² Tahrut-in ta əndärrät, wär tärmeğäm fäl-as, irha Abba-näwän, ad-äj Təmmənəya-net däg-ifassän-näwän, ³³ tužžärät-in a-wa läm, təktəm-t i-tiläqqiwen, təjəm i-iman-näwän azrəf iylalän d-ijändän s-wär-iğəssəd a-wa däg-sän itwärän ed išənnawän, wär tän-hen imäkrädän wäla temedhe. ³⁴ Tidət-däg a-s inəzjam n-ulh n-äwadəm, wär təffilän dihad itwär təla-net.»

Ăanaxdim wa olägjan d-wa läbasän

³⁵ «Xaymät tasidäwäm, təjbäsäm, tässirxäm tiftəl-näwän. ³⁶ Alähät d-inaxdimän əqqalnen i-mässi-sän dd-ifalän azlı s-tišrayät n-ehäd s-add-itis ɣas, oran-as emm n-ehän. ³⁷ Təndəd i-eklan-en-däg dd-mad-agəz mässi-sän okayän ässayät s-tän-dd-osa-däg. Äsidätteğ-awän a-s afäl tän-dd-osa, ad-ijbəs ənta iman-net, isäqqaym'-en, isəmmənsəw-tän. ³⁸ Jer-iqqäl-dd s-tišrayät n-ehäd wäla s-emägär, təndəd i-inaxdimän-wi dd-mad-agəz okayän.

³⁹ Wädden kawäned iman-näwän təssanäm a-s ənnär issan mässi-s n-ehän ässayät wa s-t-dd-itis emäkräd s-ehäd i-ad-ärz ehän-net, iket-di, wär-itəttəs i-ad-has-ärz emäkräd ehän-net. ⁴⁰ Kawäned-däg, xaymät təsidäwäm, täxtafäm ed Ägg-ägg-adəm, ad-dd-ass s-ässayät d-wär fälla-s jem.»

(Mätti 24:45-51)

⁴¹ Iggädd-dd Bətrus, innä i-Visa: «Älygalim, näkkäned ɣas a tässigləyäd tangalt-ta-däg mey

nohar-tät d-äddinät-wi iyyäđnen?» ⁴² Inn'-as älygalim ɻisa: «Endek änaxdim wa n-ägg-ärkäwäl ijrahän härät? ɻinta-en-däg a mad-isägləf mässi-s ehän-net i-ad-ituzan imənsiwän i-inaxdimän-wi iyyäđnen. ⁴³ Təndəđ i-akli wa dd-mad-agəz mässi-s äddunkät däg-älxidmät wa däg-t ija, älwäqq s-t-dd-osa-däg. ⁴⁴ Äsidättegawän a-s wen ənta, ad-t-isägləf mässi-s ehärenet iket-net ⁴⁵ mäšan, änaxdim wa innän däg-iman-net: <Näkk, mässi-ɣ ähoja-hin fäll-i>, oða darät-a-wen däg-inaxdimän d-tinaxdimen ti iyyäđnen, ad-tän-itəggat, itatt, isass əlxəmär har t-ijmäđ ənniyät, ⁴⁶ änaxdim-en, ilkam ad-t-dd-iydär mässi-s däg-ašäl d-ässayäť d-wär fälla-s ija, ilməđ s-erk əššägəl wa t-išlän a ija a-wadäg; afäl t-dd-osa, ad-t-iqquzzəbət, isärtəy-t d-inämäšrayän däg-edägg wär-iha ar tahäla d-azəmmäkärkəz n-isenän fäl tämujriżt.

⁴⁷ A-wen-däg a fäl änaxdim-wa issanän erhet n-mässi-s, äqqima wär t-ija, əlkamnät däg-s tiwit äjjoonten ⁴⁸ mäšan, änaxdim-wa wärän issen erhet n-mässi-s, ija a wärän oğed, ad-ijrəw tiwit wären əjjət. Ere ijrawän a äjen, ad-däg-s itwəttar a äjeen, ere ixlafän a mäqqoorän, ad-däg-s itwəttar day ad-dd-ikkəs a mäqqoorän.»

Işmal n-äzzäman
(Mätti 5:25-26; 10:34-36; 16:1-4; Marqəs 8:11-13)

⁴⁹ Inn'-asän ɻisa darät-a-wen: «Oseyg-dd i-ad-särgäg efew fäll-äkall, äsidärhänäg a-s äru d-irxa. ⁵⁰ Ilkam däg-i atwəsəlmay s-wär mad-sunfäg fäw wär-ija. ⁵¹ Ak täyeläm älyafyät a-s

dd-oseg i-ad-t-äkfäg i-äkall? Äbo, ənneyg-awän, tăbədđawt a sär-s dd-äwwäyäg. ⁵² Yur-ašäl-i-däg, wäla-däg ehän han sëmmos äddinät, ad-ənmækšärän jer-iman-näsän, ad-əsshunjun wi n-kärad wi n-əssin, əsshunjun dağ wi n-əssin wi n-kärad. ⁵³ Ad-ibdəw abba d-rure-s, ibdəw alyad d-ti-s, təbdəw anna d-elle-s, təbdəw talyadł d-mas, təbdəw tadäggalt d-hänne-s n-rure-s, təbdəw tamädt d-tadäggalt-net.»

⁵⁴ Innä Yisa day i-tamötte: «Wädden e-d tənhäyäm tejäräkt təzjar-dd s-emäynäj, ad-tənnəm: <Os'-anäg ajənna>, äj a-wen s-əmmæk-wa-däg s-tän-tənnäm; ⁵⁵ e-d tənhäyäm day adu wa dd-ihan s-afälla, ad-tənnəm: <Ilkam däg-näg ašäl äkkuusän>, äj a-wen s-əmmæk-wa-däg s-tän-tənnäm. ⁵⁶ Älmunafegän a tămoosäm! Käwāned-i əssännen teğäre n-işmal wi n-işənnawän d-äkall, uhən-däg, indar-awän ad-təfhəmäm äzzäman wa fälla-wän ijän ašäl-i-däg.

⁵⁷ Mafäl wär tăddobem ad-təlmədäm yur-iman-näwän iji n-a-wa olägän? ⁵⁸ E-d käy-iğra ere käy-äsiwärän uđlem s-äşşärexa, əttär əmmæk s-där-s tänmäknäd härwa wär hintäwwedäm ehän wa n-äşşärexa, dihen, wär mad-käy-irməs ägg-äşşärexa, äj'-ik däg-ifassän n-əlxəkum ed, əlxəkum afäl təjjäšäd ifassännet, ad-käy-äj däg-takärmüt. ⁵⁹ Äsidättey-ak a-s edägg-en, wär mad-t-dd-təzjäräd a təkkäśäd wär ʐeläd har tămma ta käy-irwäs.»

13

Utabăt iket-di!

¹ Āmmijrād Yisa hārwa a-s t-dd-osān āddināt has-jānnen isālan n-ağāras wa ija Bilatēs wa n-āmānokal n-teje ta n-Ālyāhudəyät i-meddən n-Galila təzzar, issārtäy ašni-näsän d-wa n-tikutawen-näsän. ² Inn'-asān: «Ak tordam a-s käl-Galila win-däg ḥənhaynen tamättant-ten-däg səmmät, ojärän käl-Galila-wi iyyädnen tumast n-ināsbäkkadān? ³ Fäw, mäšan, äsidätteğ-awān kāwāned-däg, a-s afäl wär tātubām, ad-təjəm tamättant šund-ten-däg.

⁴ Mey day tordam a-s meddən wi n-märaw d-əttam hānen Yärussälam fäll-dd-ođa ḥəxalla wa n-täsahaxt ta s-itawänna ta n-Silwi iny'-en, tordam a-s ojärän käl-Yärussälam wi iyyädnen tumast n-ināsbäkkadān? ⁵ Fäw, mäšan, äsidätteğ-awān day a-s afäl wär tātubām, ad-təjəm tamättant šund-ten-däg jän.»

Tangalt n-ahəšk-wa wärän infa hārät

⁶ Issägläy-tän-dd day tangalt tiyyät däg-hasän-innä: «Käla āddomät āhaləs aśar däg-ašəkrəş-net n-lägnäb, iwwäđ-dd äzzäman n-tirwe-net ḡas, osä-dd i-ad-däg-s ijrəw a län aratän mäšan, wär t-illa a fälla-s ijraw. ⁷ Innä i-āanaxdim n-ašəkrəş: <Awätay wa s-kärađ da-däg tisäg-dd, jaräg ätṭäma n-ad-əjrəwäg aratän däg-aśar-wadäg mäšan, wär t-illa a t-dd-ijammäđän, āmära, ḥəxtəs-t-in ed, äsinäkmäm edägg bənnan.> ⁸ Inn'-as āanaxdim: <Mässi-ğ, ḥərheğ däg-k ad-t-təyyəd tene-ta-däg ḡas, ad-āğəšäg dawa-s, ḥajäg dawa-s ḥadanda, ⁹ iha miši s-awätay wa dd-imalän, ad-ikrəš aratän, afäl wär-ija a-wen, ḥəxtəs-t-in.> »

Āzozāy Yisa tamādt āsikārānbāy Iblis dāy-ašāl n-əssəbət-i n-täsonfat

¹⁰ Ašāl iyyān n-əssəbət, isayra Yisa dāy-ehān n-ăddin wa n-käl-Ālyāhud. ¹¹ Təll'-e dihen tamādt lat māraw iwətyan d-əttam iṭṭaf-tät alśin tät-āsikārānbāyān har ābas tāddobāt iqqud n-tebādde-net. ¹² Inhāy-tät Yisa, iṣr'-et, inn'-as: «Tamādt, ālyib-näm, təbded dār-s.» ¹³ Āswārt-tät ifassān-net, toğād tebādde-net ālwāqq-wendāy, ad-tiiməl Mässināy.

¹⁴ Inhāy ālfäqqi n-ehān n-ăddin a-s āzozāy-tät Yisa dāy-ašāl n-əssəbət ḡas, ijjāš-t ālhām fälla-s, inna i-tamətte: «Ajān wädden sädis išilan a t-əllanen i-ālxidmät, tisät-dd dāy-išilan-win-dāy, təyyəm-dd ass ašāl wa n-əssəbət-i n-täsonfat.»

¹⁵ Āwwežāb-as Yisa, inn'-as: «Ālmunafexān, ajān ih'-iwān-i s-wädden itir awdes-net mey eshed-net dāy-ašāl n-əssəbət i-ad-t-işrəj? ¹⁶ Ma hawān-ijrawān, ad-təfhamām ašāroj n-awdes-nāwān mey eshed-nāwān dāy-ašāl n-əssəbət-i n-täsonfat, a-s ija a-wen, indar-awān, ad-təfhemām azuzi wa jey i-tahāyawt-ta-dāy n-Ibrahim lat māraw iwətyan d-əttam iṭṭaf-tät Iblis dāy-tişəm-net.»

¹⁷ Innā Yisa a-wen ḡas, təlsa tākrakiđt imiksänän-net iket-nässän, tāqqäl-dd tamətte ənta, tāddiiwät dāy-təssəba n-timaşalen-ti āhuskätnen itājj.

*Tangalt ta n-temätäwt d-täzzä
(Mätti 13:31-33; Marqəs 4:30-32)*

¹⁸ Inna Yisa dağ: «Ma dār-tolāh Təmmənəuya n-Mässināy? Ma dār-tät-mad-səssiləhāy?

19 Tolāh d-temätäwt-ta tojärät təmmətkit
ăddomät ăwadəm däg-aşəkrəš, tədwäl-dd,
täqqäl ahəšk, ad-żattän igdäd iskak-näsän däg-
iləktan-net.»

20 Inn'-asän day: «Ma där-e-səssilähäg
Təmmənəya n-Mässinäg? **21** Tolāh d-takməttet
n-täzża təssärtäy tamädt d-kärad ännäfägatän
n-ejel n-älkäma i-ad-ikəf iket-net.»

*Emm wa kärruzän itiğədän s-älzənnät
(Mätti 7:13-14, 21-23)*

22 Ifäl Yisa dihen ɣas, ällil iğärman d-tidbi
iket-näsnat, isaxra ăddinät, ija tabarät ta n-
Yärussälam. **23** Igla a-s has-innä ähaləs iyyän:
«Älğalim, wädden ăddinät wi maden-əjjəs
älzənnät, wär-əjjətən?» **24** Innä Yisa i-tamətte:
«Bällänät i-ad-təjjäshäm s-ăşşahät tāmudre ta
n-tidət s-emm wa kärruzän fäl-a-s, äsidätteğ-
awän a-s ăddinät äjjootnen, ad-əttärän ujəs-
net mäshan, ad-hasän-indär. **25** Afäl ixfäl mässi-
s n-ehän tashärt n-ehän fäll-iman-net, ad-dd-
təbdədäm data-s ad-tät-takawkawäm, ɣarräm-
t, jannem-as: ‹Mändam, mändam! Arr-anäg-in
emm n-ehän› mäshan, ad-hawän-ənn: ‹Älğafyät-
nawän, wär kawän-əzzeyäg, wär əssenäg əndek
siha s-dd-häm;› **26** tənnəm-as day: ‹Ajən
wädden, nohär där-k išəksha d-isəswa, təssägṛad
däg-tišarriten n-iğärman-nänäg?› **27** Mäshan,
ad-hawän-ənn: ‹Ya inäsbäkkadän-i-däg, näkk
ya wär kawän-əzzeyäg, ajəjät-ahi.› **28** Aşäl-
wen-däg, ad-täj tahäla d-ażəmmäkärkəz
nisenän fäl tāmujriżt, ed ad-tənhəyäm Ibrahim
d-Isxaqq d-Yaqub d-ənnäbitän iket-däg-näsän

āqqiimän däg-Təmmənəya n-Mässinäg, a-s ija a-wen kawaneđ, ejer a-hin-mad-tətwəjjəm däg-žohannäma.»

Tägart-ta jän ulhawän n-käl-Yärussälam

²⁹ «Ašäl-en, ad-dd-əfələn äddinät emäynäj datäram d-afalla d-ajus, änğəymən däg-amäjaru wa madän-äj däg-Təmmənəya n-Mässinäg.
³⁰ Ašäl-en, ənhəywät! Wi hänен ajilal, ad-izarän, wi äzzarnen, ad-əjjəšän ajilal.»

*Tälläbäst ta ija Harudəs
(Mätti 23:37-39)*

³¹ Ohäzän-t-dd härät däg-käl-faris, ənnän-as: «He käyy, jawäđ fäl-a-s, irha Harudəs ad-äj iman-näk.»

³² Inn'-asän: «Äglät, ännät i-isəm n-ebägg-di a-s näkk, takkäsäg alśinän däg-äddinät, zizuyäg ašäl-i-däg d-ašəkka, ašäl wa s-kärađ, ad-imdəw a-wa hi-işlän. ³³ Ädduuttät a-s əkkeg Yärussälam ašäl-i-däg d-ašəkka d-ašäl-wen fäl-a-s, wär-ämmukkän ad-ib' ännäbi däg-edägg säl Yärussälam.»

*Ilha Yisa fäll-Yärussälam
(Mätti 23:13-39)*

³⁴ Innä Yisa: «Yärussälam, ya Yärussälam! Tamäskoyt kämm-i täßjät iman n-ännäbitän, hakkäd sämmäjori n-tihun inəmmušal wi sär-m dd-äšmašäl Mässinäg, əndek ɣas a-wa-däg wär jey däg-utär n-asdu n-imuzägän-näm šund a-wa täßj tekäzzit i-ikärtän-net daw-tafriwen-net mäšan, təssəndäräd-ahi. ³⁵ Āmära, isälän əmdän, ad-kawän-äyy Mässinäg d-iman-näwän,

umas aγrəm-nawān timšar, wär-ilkem ad-hitənhayām hundāχ har ašāl wa d-mad-taləsām tənna n-a-s: «Näkfet wa dd-osān dāχ-isəm n-Emāli semχar.» »

14

Āzozāy ɻisa āhaləs s-āsilāfafāχnāt tikussawen elām-net

¹ Ašāl iyyān dāχ n-əssəbət-i n-təsonfat, ikla ɻisa χur-iyyān dāχ-imānokalān n-kāl-faris, jan-as dihen āddināt iket-nāsān ənniyāt. ² A əndārrān āhaləs iyyān da-dāχ s-āsilāfafāχnāt tikussawen taχəssa-net iket-net, ³ issəstān ɻisa kāl-faris d-ālgulam-wi t-əllānen dihen: «Ak xālal meχ xāram, ad-izuzəy āwadəm āmarhin dāχ ašāl n-əssəbət-i n-təsonfat?» ⁴ Wär t-illa a has-ənnan χas, idās āmarhin, āzozāy-t, issəgl'-e. ⁵ Inn'-asān darät-a-wen: «Əndek dāχ-wān wa s-afāl oda rure-s meχ awdes-net dāχ-anu ašāl wa n-əssəbət-i n-təsonfat ad-t-äyy dāχ-s har akəy ašāl-en təzzar?» ⁶ Äbä-hasān-dd a has-ənnān.

Asrəs n-iman d-imäjarän

⁷ Ijräh-in ɻisa asənnəfrən wa tājjān imäjarän i-idäggan wi ənnufläynen dāχ-ehān χas, issəxläy āddināt-wi dd-əklānen dihen tangalt, inn'-asān: ⁸ «E-d kāwān-āsmäjarät āwadəm s-edägg n-azli, wär tāsnäfränäm idäggan-wi t-əllānen s-data ed, äddobät ad-dd-ass āwadəm kāwān-ojärän atwəsəmχär, ⁹ ənn'-awān mässi-s n-ehān, ad-tənkäräm, təkfəm-t edägg. Ad-hawān-umas a-wen tākrakiqt ed, ad-kāwān-təhhuššəl tebäddə dat-āddināt iket-nāsān, tāqqəlām ḍara-sān.

10 Ufa a-s kāwān-dd-āsmājarāt āwadəm, ad-təkkəm darät äddinät iket-näsän, täqqayməm, dihen, afäl dd-ijjāš mässi-s n-ehän, inhäy dihad täqqimäm, ad-kāwān-dd-iχär, änн'-awän: <İyyāwät, ɣaymät s-data.› Ad-hawān-umas awen semgar mäqqoorän dat-äddinät wi dār-tāniχyämäm.

11 Ere idkälän iman-net ad-irəs, ere äsräsän iman-net, ad-itwəsəmχäär.»

12 Innä Visa darät-a-wen i-u-faris wa t-dd-āsmäjaren: «E-d dd-simjurud äddinät s-ehän-näk, s-ašäl wäla s-ehäd, wär dd-täsmäjared imidiwān-näk d-ayətma-k d-išäqqaxän-näk d-ānhärajän-näk wi länen härät fäl-a-s, əntäneđ, äddoben ad-hak-dd-suχələn azäbäna, **13** ännek, e-d, tärhed asəmməjəru n-äddinät, əχärd d tiläqqiwen d-imäsjätäχän d-inəbdan d-iməddoryal. **14** Təndəđ-ak ed, əntäneđ wär-äddoben ad hak-əzələn älxer wa hasän-jed, Mässinäχ a ɣur-hak-t-əllan imraš n-a-wa jed ašäl wa n-tebädd.»

*Isālan n-amäjaru wa mäqqärän
(Mätti 22:1-10)*

15 Isl' iyyän däχ-imäjarän i-a-wa inna Visa ɣas, inn'-as: «Təndəđ i-ere wa madän-äkš däχ-imjora-wi madän-äj däχ-Təmmənəya n-Mässinäχ.» **16** Inn'-as Visa: «Käla t-illa ähaləs ijän amäjaru-i-däχ mäqqärän, äsmäjarät-dd sär-s äddinät äjjootnen. **17** Ämmujnen imənsiwān ɣas, äšmašäl änaxdim-net s-äddinät wi dd-iɣra i-ad-hasän-änn: <Härätän ämmujnen, täwwäχäm-anäχ> **18** mäšan, ässälähän-as isoran iket-däχ-näsän. Inn'-as wa äzzarän: <Iket

əžžənšäg ašəkrəš, ārheg ad-t-asäg, ənhəyäg-t təzzar, änš'-ahi-dd.» ¹⁹ Inna wa iyyädän: «Iket əžžənšäg märaw iwdesän-wi s-mad-äxdəmäg išəkraš-in, ārheg ad-tän-arəmäg təzzar, änš'-ahi-dd.» ²⁰ Inn'-as wa s-kärad: «Iket dd-əżżəzläyäg, wär-äddobeg ad-hin-asäg.»

²¹ Iqqäl-dd akli, ij' isälan i-mässi-s ḡas, ijjäšt älhäm fäll-äddinät-win-däg; innä i-anaxdim-netämära: «Aşəl šik, ilal tišarriten, təlwəyädd-tiläqqiwen d-inayyabän d-iməddorxal d-imäsjätägän.» ²² Igl' änaxdim, iqqäl-dd, inna i-mässi-s: «Mässi-ğ, a-wa tənned ija mäšan, ehän, ih' e edägg härwa.» ²³ Inn'-as mässi-s: «Eqqəl šik, ilal tišarriten, äkk attayän n-ifərjan, şəhhəssəl äddinät ad-dd-asən i-ad-iğnəy ehän-in. ²⁴ Eqmanäg-awän a-s meddən-winnin-däg dd-äsmäjareg s-tizarät, wär tän-e-ijjəš-i madän-ikrəbbət imənsiwän-in.» »

Ālqim wa ihän alkum i-Yisa

²⁵ Innäd-dd Yisa s-tamətte ta täjet hastəlkämät, innä: ²⁶ «Ere irhän alkum-hahi, a-s ija a-wen, wär tojer tärha ta hi-ija ta ija i-abba-net, d-anna-net, d-hänne-s, d-aratän-net, d-ayətmas-s, d-śätma-s d-iman-net, wär-äddobät ad-umas änätṭalib-in. ²⁷ Ere wärän äsdäw i-alənji ntajəttewt-net ta n-tamättant i-ad-hi-ilkəm, wär-äddobät ad-umas änätṭalib-in.

²⁸ Endek däg-wän wa s-wädden afäl irha edey n-ehän, ad-äqqayəm təzzar ixsəb ālqim n-a-wa däg-s mad-äkš təzzar isänt edey-net, ²⁹ afäl wär ija a-wen, ad-isänt ässas n-ehän, indär-as ad-t-in-isəmdəw, əjən-t äddinät tadäzza ³⁰ ed,

ad-ənnən: <Wa āwadəm, issəntä edey n-ehän, indär-as ad-t-in-isəmdəw.>

³¹ Ajän wädden e-d irha āmänokal ad-ijäd amidi-net, ad-issən äddobät ad-ikrəš fälla-s ašäl ənta-i ilän märaw afḍän n-ähaləs fäll-āmänokal wa där-mäd-iknəs-i ilän ənta sänatät timərwen n-efäd n-ähaləs. ³² Afäl inhäy a-s a-wen wädden a där-äddobät amjär, ad-işəmmišəl sär-s ālžäməyät n-älxer, ittär däg-s əmmək n-älxafyät härwa-däg ogaz.

³³ A-wen-däg a fäl hawän-janneğ, ere wa däg-wän wärän iksen a-wa ila iket-net, wär-äddobät ad-umas änättalib-in.

(*Mätti 5:13; Marqəs 9:50*)

³⁴ Tesəmt, härät olağän mäšan, afäl tät-təjmäd temde-net, ma s-tät-e-isəsməm āwadəm? ³⁵ Ad-äbas tənfa äkall wäla ädanda, ad-hin-tädf ɣas.

Ere ilän timəzzujen s-islä-däg, isäjdet!»

15

Tehäle ta äba, təttəjräw-dd

(*Mätti 18:10-14*)

¹ Tisən-dd inarmasän n-tiwse d-erk äddinät äjjootnen Ɣisa i-ad-has-əslən. ² Ǝnhäyän käl-faris d-älxulam n-Ättäwrät a-wen ɣas, ad-simtəktikän, jannen: «Ak, təjrahäm-in anyim d-tihra ta itäjj d-erk äddinät?» ³ Issägläy-tänd-d Ɣisa tangalt däg-hasän-inna: ⁴ «Ǝndek däg-wän wa s-afäl ila temede n-tehäle har däg-snät tässujjäl tiyyät, wädden ad-äyy ti n-təzzayät timərwen d-təzzayät əfradnät, igləw, isəssəjjəl ta däg-s äba har tät-dd-ijrəw? ⁵ Afäl tät-dd-ijrəw, ad-tät-isəwär iżerhan-net ikna tedäwit, ⁶ afäl

hin-iwwäd ihänan, ad-dd-iğär imidiwän-net d-änhärajän-net, änn'-asän: <İyyawät, ährät däri tedäwit, tehäle-nin ta tässujjälät, əjräwäx-tätdäd.»

⁷ S-əmmək-wen-däx day a fäl, ässiilmädäx-käwän a-s, ad-tajär tedäwit ta madät-täj däx-işənnawän däx-təssəba n-iyyän anäsbäkkad ătubän, uhən i-təzzayät timərwen n-äwadəm d-təzəza ɣur-ijs a-s, wär-äməyatärän s-tätabt.

Ärriyal wa äba, ittəjräw-dd

⁸ Wädden day afäl la tamädt märaw ärriyalän n-ażref hundäx har däx-sän äb' iyyän, ad-särməs tefätelt, ad-tišriwit äkall n-ehän, tiskənsəkit-t hundäx har dd-təjrəw ärriyal-net wa äba? ⁹ Afäl t-dd təjräw, ad-dd-sədəw timidiwen-net d-tähhärajen-net, tänn'-asnät: <Ahärmät däri tedäwit, ed ärriyal-in wa äba, əjräwäx-t-dd.»

¹⁰ A-wen-däx a fäl hawän-älleğex a-s, tämoos tätubt n-anäsbäkkad iyyän əssəbab n-tedäwit mäqqoorät i-änjälosän n-Mässinäx.»

Ämawad wa äba, ittəjräw-dd

¹¹ Inn'-asän Yisa day: «Käla t-illa ähaləs ilan əssin aratän. ¹² Aşäl iyyän, osä-dd wa əndärrän ti-s, inn'-as: <Abba, akf'-ahi ejädär-in däx-takasit.» Äzun ti-sän a-wa ila jere-sän.

¹³ Härät n-işilan darät-a-wen, ättužžär-in wa əndärrän ejädär-net, irmäs ażref-net, ikk' äkall iyyän ujəjän, ällil izəjraż n-iman-net, ad-ibaxxäs a-wa ila.

¹⁴ Älwäqq wa d-ikkəykäy a-wa itṭaf, odädd laz fäll-äkall wa iha iket-net, toğäy-as

tämäγyatert. ¹⁵ Igla, ixdäm γur-iyyän däγ-käl-äkall, ässok'-e ägg-äkall išekraš-net i-ad-däγ-sän idən əlxənžärän. ¹⁶ Ij'-as laž asəmmənənnäd wa-däγ fäl dd-iqqäl isadärhan tetäte n-išekša-wi-däγ tattän əlxənžärän mäšan, wär t-ikfa mässi-sän turhajät n-a-wen.

¹⁷ Əqqälän-t-dd iman-net ašäl iyyän, əznäzjamät, innä: <Näkk-i-däγ, ma hi-ijsän däγ a-wa? Ajän wädden a-wa ila abba-nin däγ-inaxdimän ijarräw a ikša har t-isəssikəy, uhən-däγ näkk, näkk-da-däγ, isimnənniđ-ahi laž; ¹⁸ äddäbara, ad-ənkäräγ, äqqələγ abba-nin, ännäγ-as: Abba, änmašräyäγ i-Mässinäγ, äbodäräγ-käy, ¹⁹ äbas äniihäßjäγ d-ad-itwənn rure-k a ämoosäγ, aj'-ahi iyyän däγ-inaxdimän-näk.> ²⁰ Ibdäd, iqqäl äkall wa iha ti-s. Ikkä-dd ehän däγ-ijəj a-s t-ojja ti-s, tänγ'-e tähaint-net, ošäl sär-s, or'-as ifassän-net, ođä däγ-sän, ad-t-itisəs däγ-ijərjar-net, itiməllut-as. ²¹ Innä alyad älwäqq-wen i-ti-s: <Abba, änmašräyäγ i-Mässinäγ, äbodäräγ-käy, äbas äniihäßjäγ d-ad-itwənn näkk rure-k.> ²² Iγrä-dd ti-s inaxdimän-net, inn'-asän: <Ašəlät tärmad, awəyät-dd anäkäbba wa ufän, təjəm-as-t, ajät tadhont däγ-assəkäđ-net, təkfəm-t tifädelen äynaynen, ²³ ärəməsät-dd ašjär wa ojärän tadhont, täγrəsäm-as, äjet amäjaru d-äzzäho ²⁴ fäl-a-s rure-γ wa s-käla ämmut iddär-dd, käla ässujjäl mäšan, ittəjräw-dd.> Əssəntän eqqas d-tıxləla älwäqq-wen-däγ.

²⁵ A-s itäjj a-wen, rure-s wa n-teğäfädde ih' išekraš. Ikka-dd dihen a-s isla i-tandiwen d-tihärdänen d-isuhäγ əkkan išənnawän, ²⁶ iγrä-

dd iyyän däg-inaxdimän, issəstän-t d-a-wa ijän,
²⁷ inn'-as āanaxdim: <Āŋŋa-k, ad-dd-iqqälän, iny'-as ti-k ašjär wa iddären ed, iqqäl-t-dd rure-s, iddar-iylas.> ²⁸ Ojäl, unjäy s-ad-dd-ijjəš ehän. Ikk'-e-hi-dd ti-s, ad-t-isalxad. ²⁹ Inna i-ti-s: <Wädden näkk, a ilan iwətyan əššaläg-äk, wär käla änmašräyäg i-a hi-tənned mäšan, wär käla hi-təkfed wäla däg-eğäyd s-əkleğ näkk d-imidiwän-in ³⁰ mäšan, iqqäl-dd rure-k wa hin-ibxäsän azrəf-näk däg-tälkäxbaten ḡas, tägħrasäd-as i-ašjär-wa iddären.> ³¹ Inn'-as ti-s: <Alyad-in, käyy, wär käla hi-fäläd, a-wa əlex iket-net i-näk ³² mäšan ašäl-i, äniihäßja s-ad-näj amäjaru d-azzäho, fäl-a-s änŋa-k wa s-käla ämmut, iddär-dd, käla ässujjäl mäšan, ittəjräw-dd.> »

16

Ānażraf-wa wär təha tafləst

¹ Innä Yisa dax i-inəttulab-net: «Käla t-illa āhaləs n-amärrəzäg dd-osän addinät, əjän däg-s isälan n-əmmək wa s-ibaxxäs ānażraf-net ehäre-net. ² Issägħr'-e-hi-dd, inn'-as: <Käyy, ma ămoos a-wa salläg fälla-k? Siqħen-ahi ehäre-nin ed, ăbas ārheg əššägħel-näk.>

³ Innä änazraf ālwäqq-wen-däg däg-iman-net: <Indek a-wa mad-ăjäg afäl hi-ikkäs mässi-ğ däg-ălxidmät? Ajäyak n-išekraš, wär t-ăddobeg, tamädilt dax täsikärakäd-ahi. ⁴ Eßsanäg a-wa he-ăjäg s-kud-däg ikkäs-ahi mässi-ğ däg-əššägħel, ad-hi-siməjurun addinät däg-ihänan-näsän>.

5 Issäγră-dd äddinät wi irwăs mässi-s iket-näsän, innă i-wa äzzarän: «Käyy, maniket käy-irwăs mässi-γ?» **6** Inn'-as: «Temedē n-bärge n-əzzäyt». Inn'-as änażraf: «Täkarde-näk da ta n-ämarwas, γayəm, əktəb šik fälla-s, səmmosät timərwen n-bärge.» **7** Innă i-wa iyyädän: «Käyy-i-š, ma käy-irwas mässi-γ?» Inn'-as: «Temedē n-šaku n-älkäma.» Ikf'-e-hi-dd ənta-däγ älkad-net wa n-ämarwas d-aχanib, inn'-as: «Əktəb: ettamät timərwen n-šaku.»

8 Islă mässi-s n-ehäre i-amsud n-änażraf-net γas ad-t-itiməl.» Inna Ȉisa dax: «Ädduuttät a-s inəzzulam† n-äzzäman-i-däγ, ojärän imakşadän n-Mässinäγ amsud.»

Iba n-abăxas n-ehäre

9 Oläs dax, inn'-asän: «Äjät imidiwän s-ehäre wa xäramän n-wälät-äddunya-ta-däγ n-ämära, dihen, afäl fälla-wän tät-äba, ad-təjrəwäm irošan n-a-wen däγ-tämudre ta täglälät. **10** Wa iγdälän däγ-a-wa wärän färör, ad-iγdəl dax däγ-a-wa äjen, wa wärän iγdel däγ-a-wa wärän färör, wär mad-iγdəl dax däγ-a-wa äjen. **11** Afäl wär täγdeläm däγ-ärrəzäγ wa xäramän n-äzzäman-wa-däγ wärän infa härät, mi käwän-madän-isäγləf ärrəzäγ wa n-tidət ihän äddunya ta təlkämät. **12** Afäl wär täγdeläm däγ-ehäre

---

† **16:8** 16:8 — Ȉur-käl-Ālyāhud, ere wärän ämoos ägg-Ālyāhud s-aläşäl meγ ere wärän ilkem i-äddin-näsän, iket-net, änäzzälim a ämoos. A-wen-däγ a fäl tiwsaten ti iyyädnen iket-näsnät, ti n-inəzzulam. — Aşäl-i-däγ, änäzzälim, äkafär (ere wärän issen s-Mässinäγ).

n-äddinät wa kăwän-əssäyläfän, mi kăwän-madän-isäyləf wa mad-təkrəšäm däg-äddunyata dd-malät. ¹³ Wär t-illa änaxdim äddooben ad-ixdam i-əssin imälan; iyäyt-i-däg, ad-akəd diyyän, ärh wa iyädän, meğ day, ikf'-iman-net i-iyä, iksən wa iyädän. Wär-äddobät äwadəm ad-ixdam i-Mässinäg, oşal day ḥarät terše n-azrəf.»

Āsmäqqa Yis fäll-käl-faris

¹⁴ Ija Yisa mäjräd-wen-däg ɣas, jän-t käl-faris tekäškäst ed, əntäneđ əknan tärha n-azrəf. ¹⁵ Inn'-asän Yisa: «Kăwäned, jam iman-năwän äddinät oyadnen dat-dägg-adəm, măšan, Mässinäg issan a-wa ihän ulhawän-năwän fäl-a-s, a-wa äsihäskən dägg-adəm, tajləlheyt ɣur-Mässinäg.

¹⁶ Äzzäman wa n-alämär wa n-Mosa d-əlkəttabän wi n-ənnäbitän, ibdäd ɣur-ənnäbi Exya wa Enəsselmäg, a ija a-wen-däg, titwəjjin isälan n-Älənžil wa n-Təmmənəya n-Mässinäg, tattärän äddinät ujəš-net s-äşsahät-näsän.

¹⁷ Ojär tärägse ija ad-iba išənnawän d-äkall uhən, ad-iba wäla-däg tätbäqqet tiyyät ɣas däg-alämär n-Mässinäg.

¹⁸ Ere hin-äzmäzzäyän hänne-s, oläs adubən n-iyäyt, ilmədet a-s izna, ere day wa ädobänän tamäqt dd-tämmizzäyät, ilmədet a-s izna əntadäg.»

*Tangalt ta n-amärrəzäg d-Lazar wa n-taläqqe
(Mätti 19:1-12; Marqəs 10:1-12)*

¹⁹ Inn'-asän day: «Kala t-illa ähaləs n-amärrəzäg s-hak ašäl äsisahäg ašäl däg-isəlsa

wi äsmäymägnen, länen älqim, izha, ännufläy, äyyiwän. ²⁰ A-s itäjj a-wen-däg, ins' ähalës ntaläqqe s-isëm-net Lazar dat-emm n-ehän-net, ëlsanät tikussawen däg-iffay arëssuđ eläm-net. ²¹ A-wa has-ijs əlläqqu, isadärhan ad-äkš a-wa dd-ititrëkkkin däg-imënsiwän wi itätt amärrëzäg mäšan, wär t-ijärrëw; äddeew-as a-wen d-afdärfädär wa jänät tikussawen fäll-tägëssänet hundäg har dd-øqqälän iyyädan tallägäntänät. ²² Har ašäl wa d-tämmut taläqqe, äwwäyän-tät änjalosän s-Ibrahim däg-älžännät, ämmut amärrëzäg ənta-däg, izka. ²³ Iha tisënsa ti n-žohännäma-en-däg ihannäy aýäna a-s iðkäl asäwađ-net, ojj' Ibrahim ill'-e Lazar edes-has. ²⁴ Ad-ixar Ibrahim, ijann'-as: <Y' Abba Ibrahim, adën-ahi tähaint, šemmišel-dd sär-i Lazar i-ad-isëlmäg emm n-assökäđ-net däg-aman, isësmäđ ilës-in fäl-a-s, äsräkättäthi efew wa heğ.> ²⁵ Inn'-as Ibrahim: <Alyadin, øktew-dd a-s käy, tärzägäd hullan däg-tämuđre-näk, a-s ija a-wen, Lazar, wär-inhey a säl aýäna, ämära, ənta a ässismäđän, ännufläy, a-s ija a-wen käy, tiknønnøwid; ²⁶ darät-a-wen day, ill'-e egypt wärän ila ider jere-näg däär-wän, wär-äddoben wi n-ȝur-näg, ad-kawän-in-økkën, wär-äddoben day wi n-ȝur-wän, ad-hanäg-dd-økkën kud-tärham-däg.> ²⁷ Inn' ähalës ämära: <Adiš abba, daläg-käy d-ad-šemmišeläđ Lazar s-ehän n-abba-nin ²⁸ fäl-a-s, ley sëmmos äñjatän i-ad-tän-isëmmëtär, udağ ad-dd-øjjëšän edägg-wa-däg n-tissust.> ²⁹ Inn'-as Ibrahim: <Wädden lan Mosa d-ännäbitän-wi iyyäđnen, sëjëđnet-asän.> ³⁰ Inna i-Ibrahim:

«Ābo! Abba Ibrahim, afäl tän-dd-iqqäl ere dd-inkarän jer-inəmmuttan, imməjräd-asän, ad-utabän.» ³¹ Inn'-as Ibrahim: «Afäl wär-āsjädän i-ānnäbi Mosa d-ānnäbitän wi iyyäđnen, wär mad-utabän kud-hasän-ija āwadəm dd-inkarän jer-inəmmuttan isälän-däg.» »

17

*Anməšri d-əssəbab-net
(Mätti 18:6-7, 21-22; Marqəs 9:42)*

¹ Innä Ḫisa ḍarät-a-wen i-inəttulab-net: «Tanməšrayt, ad-tajj ḫas, măšan, iməskay käl-əssəbab-net. ² Wa has-issəbābän, iššäm-as-in, ad-tətwäqqən tähunt ta s-itəzzəd ālkäma däg-err-net, itwəjär-in däg-ejärewa səmmän, uhən ad-umas əssəbab n-tanməšrayt i-iyyän däg-inəttulab-in. ³ Ājät ənniyät i-iman-näwän: afäl käy-idläm änja-k, äxtəl-t, kunta āmmujräz, änš'-as. ⁴ Afäl hak-ija əssa udlemän däg-ašäl, ij'-ak-dd əssa uğlawän däg-däg-k itattär tenäšše, änš'-as.»

Ālfäyda n-immun s-Mässinäg

⁵ Ənnän inəmmušal i-Ḫisa: «Ālğalim, siwəd immun-nänäg.» ⁶ Inn'-asän Ālğalim Ḫisa: «Afäl lam immun ogdähän d-temätäwt ta tojärät təmmətkit däg-idommän, ad-tudabem ad-tənnəm i-ahəkš-wa-däg: «Elbəy-dd iman-nák, säxtəd-tän däg-ejänš», ad-aj a-wa hastənnäm.

⁷ Əndek däg-wän wa s-afäl t-dd-odwa akli-net wa əssixdäm däg-aşəkrəš-net, meğ wa əsđän arəzzej-net, ad-has-ənn: «Eyyaw mänsaw»,

8 wädden a has-mad-änn: «Säñj'-ahi-dd a əkšeꝝ, təjəd isəlsa-näk wi n-älxidmät, təkfəd-ahi amənsi har äksäꝝ, äswäꝝ təzzar, təkšəd, təswəd käyy.» ⁹ Tordam a-s ähaləs-en-däꝝ, ill'-e a madumay i-akli-en-däꝝ, ijän a-wa t-iwarän?

¹⁰ Käwäned-däꝝ, e-d jäm a-wa s-hawän-ätwännä, ännät: «Näkkäneꝝ, jer-t-nəlla wäla wär t-nəlla, eklan ɣas a nämoos, wär nəja ɣas ar a-wa hanäꝝ-ıwarän.» »

Āzozäy Yisa märaw meddən ijraw jəri

¹¹ Älwäqq wa d-ikka Yisa Yärussälam, ällil zäbo wa ikkän jer-teje ta n-Sämari d-ta n-Galila.

¹² Ijjäš-dd tadäbayt tiyyät ɣas, əlkädän-as-dd märaw meddən ijraw jəri, əbdädän-as dihen, ¹³ ədkälän imäslan-näsän, ənnän-as: «Ālgalim Yisa! Adən-anäꝝ tähänint.» ¹⁴ Inhäy-tän, inn'-asän: «Āglät, säknät iman-näwän i-kältikutawen.» Īglan härwa a-s əzzäyän iket-näsän, šäddijän. ¹⁵ Inhäy iyyän däꝝ-sän a-s izzäy ɣas, iqqäl däꝝ-adäriš-net, idkäl emäslı-net, ad-itiiməl Mässinäꝝ. ¹⁶ Osä-dd, irkäꝝ dat-Yisa, ad-has-itumay, ähaləs-en, i n-teje ta n-Sämari.

¹⁷ Innä Yisa: «Ajän wädden märaw meddən a əzzäynen, ma jän təz̄za wi iyyädnen? ¹⁸ Yas wär tän-dd-izjer fäw ere dd-iqqalän i-ad-aməl Mässinäꝝ ar amäjar-wa-däꝝ?» ¹⁹ Innä Yisa i-ähaləs darät-a-wen: «Əbdəd, əgləw, iyläs-käy immun-näk.»

Išmal wi n-Təmmənəya n-Mässinäꝝ (Mätti 24:23-28, 36-41)

20 Əssəstənən käl-faris Yisa, ənnən-as:
 «Əmme dd-mad-təzzubbət Təmmənəya n-Mässinäχ?» Inn'-asän: «Təmmənəya n-Mässinäχ, wär mad-dd-täß ass ilan mänhoy,
21 wär mad-itwənn: <Ənta da>, wäla: <Ənta den>, fäl-a-s ädduuttät a-s, Təmmənəya n-Mässinäχ, təll'-e jere-wän.»

22 Innä i-inətṭulab-net darät-a-wen:
 «Elkamän išilan däχ-mad-səddärhənäm ahänay
 n-Ägg-ägg-adəm kud-däχ i-ašäl iyyän ḡas,
 mäšan, wär t-mad-tənhəyäm. **23** Afäl hawän-
 ätwänna: <Ənta den>, meχ: <Ənta da>, wär
 təglem, wär təlkemäm i-a-wen **24** fäl-a-s,
 Ägg-ägg-adəm, ass-net, ad-aläh d-essam-i s-e-d issäm däχ-aşrut iyyän n-işənnawän, ad-
 isəmmələwləw aşrut wa iyyädän. **25** Mäšan,
 wär mad-äj a-wen ar s-ad-inhəy tersəmmawen,
 təkkuddəl-t əzzurəyät-ta-däχ təzzar, **26** fäl-a-s,
 a-wa ijän däχ-išilan wi n-ännäbi Nox, a madän-
 äj day däχ-išilan-wi dd-mad-iqqəl Ägg-ägg-
 adəm. **27** Äzzäman wa n-ännäbi Nox, tayawanän
 äddinät, sassän, tidubunän, sidubunän har ašäl
 wa d-ijjäš Nox turäft n-aman ta mäqqärät s-
 has-innä Mässinäχ a tät-ikən, odän-dd fälla-sän
 aman wi n-đuf, əlhäsän-tän iket-däχ-näsän.

28 Šund a-wen-däχ day a ijän däχ-išilan wi
 n-Lut, tattän äddinät, sassän, žanşen, satajän,
 tidumun, təddayän ihänan **29** har ašäl wa d-
 izjär Lut aχrəm wa n-Sodoma, iffäy-dd fälla-
 sän Mässinäχ ajənna n-efew d-əlkäbrit, ilhäs-
 tän iket-däχ-näsän. **30** Šund a-wen-däχ a madän-
 äj ašäl wa dd-mad-iqqəl Ägg-ägg-adəm. **31** Ašäl-

en, wa iwarän afälla n-ehän, wär dd-itəzəbbutet i-ad-idkəl ilalän has-hanen ider n-ehän; wa ihan ašəkrəš-net däg, wär-itäqqälet ehän,³² wär hintəttewäm a-wa ijräwän hänne-s n-Lut.³³ Ere wa wärän idgez ar däg-ajäraw n-iman-net däg-äddunya-ta-däg, ad-ifut däg-älžännät, mäšan, äwadəm wa irdän ăfota däg-iman-net, däg-äddunya-ta-däg, däg-äddimmät-in, ad-iyləs.

³⁴ Āssiilmädäg-käwän s-eħäd-wen-däg, ad-ənsan əssin meddən fäll-asəftäg iyyän, āmmädkäl iyyän, itwəyy-dd wa iyyädän,³⁵ ad-tezzadnät sănatät tiđeden əttäxam däg-edägg iyyän, tämmädkäl tiyyät, tətwəyy-dd ta iyyädät; [³⁶ ad-əhan əssin meddən ašəkrəš iyyän, āmmädkäl iyyän, itwəyy-dd iyyän.]»

³⁷ Əssəstänän inət̄ulab șisa, ənnän-as: «Ālyalim, əndek dihad-e-äj a-wen?» Inn'-asän: «Dihad t-tella tamägsoyt, ad-itajj ellay.»

18

Tangalt ta n-tänuđäft d-älqallı wa n-enälläbäs

¹ Ij'-asän șisa däg tangalt tiyyät däg-irha ad-tän-isəlməd a-s lan s-ad-təddalän Mässinäg härkuk, wär däg-s təkkəsän ättäma.

² Inn'-asän: «Käla t-illa agrəm ih' ălgallı wärän äksud Mässinäg, wär-issəfrär däg dägg-adəm. ³ Təll'-e däg dihen tänuđäft t-dd-tiisət hak ašäl, təjann'-as: <Ekkəs-ahi tekäriđt däg-äwadəm wa hi-ohägħen.> ⁴ Āhojä ălgallı wär tät-in-ijreh, har šik, innä däg-iman-net ašäl

iyyän: <Kud-däg wär-äksuđäg Mässinäg, wär-əssəfräräg dägg-adəm, ⁵ ad-əkkəsäg tekäriđt i-tamäđt-i-däg hi-täşgäfät i-ad-hi-täkf ālyafyät.» »

⁶ Inn'-asän Ālygalim Yisa: «Säjdät ḡas i-a-wa-däg inna ālqalli-wa-däg n-enälläbäs. ⁷ ḡas tordam a-s Mässinäg wär-e-ikkəs tekäriđt i-wi-āsnäfrän sär-s dd-hallänen ehäđ d-ašäl? Tordam a-s ad-hin-ähaj fälla-sän? ⁸ Ābo! Āleygeg-awän a-s, ad-hasän-ikkəs tekäriđt šik mäšan, tordam fäw s-ašäl wa dd-mad-iqqəl Āgg-ägg-adəm, ad-dd-agəż immun fäll-ärori n-äkall?»

Tangalt ta ija Yisa fäll-u-faris d-u-tiwse

⁹ Issäyläy Yisa ḫarät-a-wen tangalt äddinät wi ordänen iman-näsän iqqud, a-s ija a-wen, ēlkähän imidiwän-näsän, inn'-asän:

¹⁰ «Käla əkkän əssin meddən ehän n-ämudd wa mäqqärän i-ad-umadän, āybədän Mässinäg. Iyyän u-faris, wa iyyäđän anarmas n-tiwse. ¹¹ Osän-in ḡas, ibdäd wa n-u-faris, ad-itumad, ijanna däg-iman-net: <Ājođayäg-ak Mässinäg fäl-a-s, wär-olehäg d-äddinät-wi iyyäđnen n-imäkräđän d-iməzzəna, wär-olehäg däg d-u-tiwse-wa-däg, ¹² tužamäg əssin išilan däg-əssəboğ, takkäśäg tämukäst n-a-wa jarräwäg iket-net.» ¹³ A-s itäjj a-wen u-tiwse ənta, ib-dad dihen, təgdal-as täkrakiđt wäla ad-iđkəl asäwađ-net, ăsninän iman-net, ijanna ənta: <Ya Mässinäg! Səsməđ fäll-i, əkrəšäjet data-k idəm näkk-i n-anäsbäkkad.» »

¹⁴ Inn'-asän ɻisa: «Ällegey-awän a-s u-tiwse-wa-däg, a-s iqqäl ehän-net, ijraw idäm wär-ijrew u-faris dat-Mässinäg. Ere iðkälän iman-net, ad-irəs, ere day wa äsräsän iman-net, ad-t-iðkəl Mässinäg.»

*Ija ɻisa älbäraka däg-aratän
(Mätti 19:13-15; Marqəs 10:13-16)*

¹⁵ Ämmewäyän-dd darät-a-wen imärkäsän s-ɻisa i-ad-däg-sän äj älbäraka, mäshan, ənhäyän inət̄ulab-net a-wen ɣas, äkläwläwän fäll-imärawän-näsän. ¹⁶ Iyr'-en-dd ɻisa s-iman-net, inn'-asän: «Äyyät aratän ad-hi-dd-əkkən, wär tän-in-täwwegäm fäll-i fäl-a-s Təmmənəya n-Mässinäg, äddinät-wi där-sän änifäqqänen a-s tät-ihakk. ¹⁷ Äsidättey-awän a-s ere wärän iqbel Təmmənəya n-Mässinäg s-əmmək wa s-tät-mad-iqbəl ara, wär tät-mad-ijjəš.»

*Äddunya mey älavärät?
(Mätti 19:16-30; Marqəs 10:17-31)*

¹⁸ Osä-dd älfäqqi iyyän n-käl-Älyähud ɻisa, inn'-as: «Älxalim wa olägän, ma s-ley s-ad-t-äjäg i-ad-əkkusäg tämudre ta täglälät?» ¹⁹ Inn'-as ɻisa: «Mafäl hi-χarräd s-isəm: Wa olägän? Wär t-illa ere olägän säl Mässinäg. ²⁰ Wädden təssanäd alämärän-net: ‹Wär jed əzzəna, wär jed iman, wär tokeräd, wär täjjəyhäd s-bahu, səmχär ti-k d-ma-k.› » ²¹ Inn'-as älfäqqi: «Äxdaläg i-a-wen-däg iket-net härwa ämoosäg ara.» ²² Isla ɻisa i-mäjräd wa ija ɣas, inn'-as: «Härät iyyän a hak-in-äba: tužzär-in a-wa led iket-net, tužanäd-t i-tiläqqiwen i-ad-təjrəwäd

ărrəzăꝝ dăꝝ-ălžännät, dihen, əqqəl-dd, əlkəmahi.» ²³ Isl' älfäqqi i-a-wen ꝝas, ənxäsän iman-net ed ila ehäre n-tikunen. ²⁴ Inhäy-t ȳisa ănxasän iman-net ꝝas, innă: «Unhh! Ażwi ija i-ere irzagän ujəš n-Təmmənəya n-Mässinäꝝ! ²⁵ Ojär täräyse ta ija i-amnəs ujəš s-tiňt n-ănažmay uhən i-ere irzagän ujəš n-Təmmənəya n-Mässinäꝝ.» ²⁶ ȳnnän-as äddinät-wi has-ăsijädnen a-s inna a-wen-dăꝝ: «Adiš mi madän-ixləs.» ²⁷ Inn'-asän: «A-wa wär-ăsmäkkänän dăgg-adəm, äddoobät-t Mässinäꝝ.»

²⁸ Iggäd-dd Bətrus, inn'-as: «Näkkäned-i-ş oyyänen ihänan-nänäꝝ nəlkäm-ak, əndek isälän-nänäꝝ, ma s-ilkam ad-t-nəjrəw?» ²⁹ Inn'-asän ȳisa: «Āsidättey-awän a-s wär t-illa dăꝝ-wän-i madän-äyy ehän-net mey hänne-s mey ayətma-s mey imärawän-net mey məddana-s dăꝝ-təssəba n-Təmmənəya n-Mässinäꝝ ³⁰ s-wădden, ad-ijrəw a ănnuđfäsän făll-a-wen dăꝝ-ăddunya-ta-dăꝝ, ijrəw day tămudre ta täylälät dăꝝ-ăddunya ta dd-malät.»

*Āsihe wa s-kärad d-itajj ȳisa isälän n-tamättant-net d-tanäkra-net
(Mätti 20:17-19; Marqəs 10:32-34)*

³¹ Ikkäs-dd ȳisa darät-a-wen inət̄ulab-net wi n-märaw d-əssin s-takše, inn'-asän: «Ənhəywăt, näkkäned-da hi-əkkänen Yärussälam i-ad-itbət a-wa əktäbän ănnäbitän dăꝝ-isälän n-Āgg-ăgg-adəm ³² făl-a-s, ad-t-əjən ayətma-s dăꝝ-ifassän

n-inəzzulam,[†] əjən-t tekāškāšt, səmmädrəyän-t, sutəfən fälla-s, ³³ əjən däg-s tiwit, əjən iman-net măšan, ašäl wa s-kärad ḥarät tamättant-net, ad-dd-inkär jer-inəmmuttan.» ³⁴ Ij'-asän Ȳisa mäjräd-wen-däg măšan, wär t-illa a däg-s əjrahän ed, ättunkäl-asän ălmägna-net, wär-əjrehän a-wa däg-hasän-ăssewäl.

*Emədderxəl-wa ăzozäy Ȳisa
(Mätti 20:29-34; Marqəs 10:46-52)*

³⁵ Älwäqq wa d-hin-ohäzän tağrəmt ta n-Žärriko, əkkän-dd edes i-emədderxəl ăqqiimän däg-asälim n-zäbo, itattär takute däg-ăddinät. ³⁶ Islä i-täkat ta ja tamətte ȳas, issəstän d-a-wa ijän. ³⁷ Ənnän-as ăddinät: «Ȳisa wa n-Näşirät a okayän.» ³⁸ Äsxärät, innä: «Ya Ȳisa wa n-Āgg-Dawəd, adən-ahi tähənint!» ³⁹ Äxtälän-t ăddinät-wi ăzzarnen i-tamətte i-ad-hin-isusəm măšan, ăsxärät s-afälla: «Ya Agg Dawəd, adən-ahi tähənint!» ⁴⁰ Ibdäd Ȳisa, omär s-ad-särs dd-ăttälwäy. Os'-e-hi-dd emədderxəl ȳas, issəstän-t, inn'-as: ⁴¹ «Ma s-tärhed ad-hak-t-ăjäg?» Inn'-as emədderxəl: «Ālgalim, aləsäxət ahänay.» ⁴² Inn'-as Ȳisa: «Ənhəy! Ixläs-käy immun-näk.» ⁴³ Inhəy ălwaqq-wen-däg, ilkäm i-Ȳisa, ad-itiməl Mässinäg, tiiməl day tamətte ta tənhäyät a-wa ijän Mässinäg fäl tihusay n-ijitän-net.

[†] **18:32** 18:32 — Ȳur-käl-Ālyähud, ere wärän ămoos āgg-Ālyähud s-aläşäl meğ ere wärän ilkem i-ăddin-năsän, iket-net, ănäzzalim a ămoos. A-wen-däg a fäl tiwsaten ti iyyädnen iket-năsnät, ti n-inəzzulam. — Ašäl-i-däg, ănäzzalim, ăkafär (ere wärän issen s-Mässinäg).

19

Isālan n-Zakəyyu wa n-ajəzzəlu

¹ Ijjāš ɻisa aγrəm wa n-Žärriko, ällil-t. ² A əndärrän ähaləs n-amärrəzäχ n-ämänokal n-inarmasän n-tiwsə s-isəm-net Zakəyyu da-däχ, ³ itattär əmmək s-inhäy ɻisa afäl okäy mäšan, tənjär-as-t tamətte ed, i jəzzəlän. ⁴ Ošäl, äzzar i-tamətte, iwwän ahəšk s-isəm-net sikamur i-ad-isənnəfləy däχ-ɻisa, afäl ikka dawa-s. ⁵ Iwwädd-ɻisa dihen ɣas, iðkäl asäwað-net, inn'-as: «Zakəyyu! Zubbət-dd šik, ašäl-i, ämijareγ-ak.» ⁶ Äzzubbət-dd Zakəyyu šik, äsmäjarät ɻisa däχ-tedäwit.

⁷ Ənhäyän äddinät a-wen ɣas, ad-simtəktikän, jannen: «A-wa, äbä-has ere ɣur-äzzubbət ar anäsbäkkəd-wa-däχ.» ⁸ Ibdäd Zakəyyu dat-Älχalim ɻisa, inn'-as: «Älχalim, hakkäχ tiläqqiwen täzune n-ehäre-nin, kunta day ill'-e ere s-käla däχ-s ohäχäχ ehäre-net, siχuläχ-as-t ija əkkož inədfusän.» ⁹ Innä ɻisa älwäqq-wendäχ däχ-isälan n-Zakəyyu: «Ašäl-i-däχ, ehän-wa-däχ, ijjäš-t-dd əlχəllas, ed ähaləs-i-däχ, əntadäχ ahäya n-ännäbi Ibrahim a ämoos ¹⁰ fäl-a-s, Ägg-ägg-adəm, osä-dd, immaχ i-äddinät-wi ässujjälnen i-ad-tän-iχləs.»

Tangalt ta n-isuf wi itäjj Mässinäχ

¹¹ Ənhäyän äddinät ɻisa d-inət̄ulab-net han attayän n-Yärussälam ɣas, äχəlän älwäqq wa d-fälla-sän dd-mad-təzzubbət Təmmənəya n-Mässinäχ, iwwäd-dd. Təssəba n-a-wen-däχ a fäl issäχləy ɻisa tangalt-ta-däχ i-wi has-äsijädnen,

12 inn'-asän: «Käla ikk' ähalës n-ägg-ehän äkall ujəjän i-ad-däg-s dd-ijrəw təmmənukəla, iqqlədd. **13** Assawäd tekle ḡas, iğrä-dd märaw däg-inaxdimän-net, hak iyyän däg-sän, ikf'-e abläg n-oräg təzzar, inn'-asän: <Äxdəmät s-oräg-i-däg iket-di dd-taqqäläg.> **14** Mäšan, fäl mikdaw-i-däg där-s əjän käl-äkall-net, oyyän-t har iglä təzzar, əssəlkämän-as älžämägät äshimaşälän s-ämänokal wa mäqqärän ikka i-ad-has-ənnən: <Ähalës-di, wär närha ad-fälla-näg imnukəl.>

15 Hakd a-wen-däg, ijräw-dd təmmənukəla, iqqlədd äkall-net; osä-dd ḡas, iğrä-dd inaxdimän-net winnin ikfa oräg i-ad-ilməd awa ärbäxän däg-mamäla-näsän. **16** Os'-e-hidd wa äzzarän, inn'-as: <Mässi-ḡ, abläg-näk, ärbäxäg fälla-s märaw iyyäd.> **17** Inn'-as mässi-s: <Ehoyd! Äanaxdim ifranän ha tafləst a tämoosäd; šämad h'-iik tafləst däg-a-wärän ijət, ad-käy-səmmənukələg fäll-märaw iğärman n-äkall-in.> **18** Osä-dd wa s-əssin darät-a-wen, innä: <Mässi-ḡ, abläg-näk, ärbäxäg fälla-s səmmos iyyäd.> **19** Innä dağ i-wa: <Käyy, ad-təmnukələd fäll-səmmos iğärman n-äkall-in.> **20** Osä-dd iyyän dağ, inn'-as: <Mässi-ḡ, abläg-näk, ənta da; a təgleđ-däg, əkmasäg-t, itwar, **21** jeğ-ak tuksəđa-i-däg mäqqärät ed əssanäg a-s emäşşehi a tämoosäd, sikusädd a wär təssətwäräd, tiləyəd-dd aşəkrəš wär təddomed.> **22** Inn'-as mässi-s: <Käyy wa-hi, erk änaxdim a tämoosäd! A-wa-däg dd-izjärän emm-näk a-s käy-e-sədləmäg; a-s təssanäd a-s näkk emäşşehi a ämoosäg dd-isikusän a wär

əssətwäräg, tiləyäg-dd ašəkrəš wär-äddomeg,
²³ mafäl wär jed ažrəf-in däg-bänk, dihen a-s t-dd-mad-äqqəläg, ättillägäg härät fälla-s.»
²⁴ Innä ämänokal darät-a-wen i-äddinät-wi t-əllänen dihen: «Ahägät däg-s abläg wa itṭäf, təkfəm-t i-wa n-märaw.» ²⁵ Ənnän-as äddinät: «Enta-ş wädden ila märaw?» » ²⁶ Inn'-asän șisa: «Allegeg-awän a-s äwadəm wa ilän härät, ad-has-iwwad mäšan, wa wärän ila härät, ad-däg-s ämähäg wäla a-wa itṭäf. ²⁷ «Darät-a-wen, išənjanin winnin wären irha ad-fälla-sän əmnukəläg, əlwəyät-ahi-tän-dd, tägərsäm-asän dat-i.» »

Ujəš n-șisa i-Yärussälam

(Mätti 21:1-11; Marqəs 11:1-11; Exya 12:12-19)

²⁸ Innä șisa a-wen ȳas, äzzar-i-inət̄ulab-net s-Yärussälam. ²⁹ Ohäz-in tidbi ti n-Bätfaži d-Bitanya, edes i-tädayt ta täsijätät ihəškan wi n-əzzäytun; dihen-däg ad-äšmašäl əssin däg-inət̄ulab-net, ³⁰ inn'-asän: «Akkät tadäbayt ta-n data-wän, afäl tät-təjjäšäm, ad-təjrəwäm əza ojayän s-käla wär t-iney äwadəm; arät-t-dd, təlwəyäm-t-dd. ³¹ Ere käwän-issəstänän d-a-wa fäl t-tirəm, ännät-as: «Ila däg-s ȳalim əsshägəl.» » ³² Əglän inət̄ulab-wi äšmašäl, ogäzän-in härätän s-əmmək-wa-däg s-hasän-tän-innä; ³³ tiirən əza a-s tän-äxtälän məssaw-s d-a-wa fäl t-tirən. ³⁴ Ənnän-asän inət̄ulab wi n-əssin: «ȳalim a däg-s ilan əsshägəl.»

³⁵ Əlwəyän-dd əza i-șisa, əstəjän-as inkubba-näsän, əsnäyän-as-t ȳas, ³⁶ ad-fattägən äddinät isəlsa-näsän fäll-zäbo wa mad-ilal iket-net. ³⁷ Issəntä-dd șisa atrur n-tädayt ta n-əzzäytun

gas, təddəwät tamətte ta n-inətṭulab-net iket-net, siiyləlit, tiiməl Mässinäχ s-afälla däχ-təssəba n-iijitän wi ässuksäđnen tənhäy.
38 Tiiməl Mässinäχ, janna:

«Ozana!

Ija Mässinäχ älbäraka däχ-ämänokal wa dd-osän däχ-isəm n-Emäli, älixer ija, imäl-t älxurmäť däχ-išənnawän iket-näsän.»

39 Eggädän-dd käl-faris hanen tamətte, ənnän i-Visa: «Älygalim, səssusəm inətṭulab-näk.»

40 Inn'-asän Visa: «Allegey-awän a-s afäl ässosämän, ad-säqqärətnät tihun.»

Tisnant ta təlkamät däχ-Yärussälam

41 Ohäz-in Visa Yärussälam, inhäy-tät gas, ad-ihall fälla-s, **42** ijanna: «Yärussälam! Ənnär täddobed ad-təlmədäd ašäl-i-däχ, əmmək wa s-täddobed ad-təjrəwäd älyafyät n-iman-näm mäšan, ättunkäl-am a-wen, wär t-hənnəynät tiṭawen-näm. **43** Ädduuttät a-s, əlkamän däχ-m išilan sämuumnen däχ-mad-käm-äyləyγələyän išənja-näm, äzbəbän-käm s-işrutän iket-däχ-näsän, **44** ättäytäγän-käm, kämm d-aratän-näm, wär mad-däχ-m-dd-əyyən wäla abläχ iwarän amidi-net fäl-a-s, tunjäyäd s-ašäl wa sär-m dd-äšbašjäχ.»

Ikkäs Visa käl-mamäla däχ-ehän n-ämudd wa mäqqärän

(*Mätti 21:12-17; Marqəs 11:15-19; Exya 2:13-22*)

45 Ijjäš Visa darät-a-wen ehän n-ämudd wa mäqqärän, ad-däχ-s isattäχ ättuzžar, **46** ijann'-asän: «Ajän wädden iktab a-s inna Mässinäχ:

«Ehän-in, ad-umas ehän n-tittar,
mäšan, kawäned jäm-t tajnut n-imäkrädän.»

47 Isayra darät a-wen-däg hak ašäl däg ehän n-ämudd wa mäqqärän. Ěnkärän-dd imänokalän n-käl-tikutawen d-älxulam n-Ätṭäwrät d-imizärän n-käl-Ālyāhud, ad-tattärän əmmək s-jän iman-net **48** mäšan, äbä-hasän taməntelt fäl jän a-wen ed, täsijäd-as tamətte iket-net, ijraz-as dag a-wa ijännä.

20

*A-wa innä Yisa i-käl-tikutawen
(Mätti 21:23-27; Marqəs 11:27-33)*

1 Ašäl iyyän, isayra Yisa däg-ehän n-ämudd wa mäqqärän, ixaṭṭäb i-äddinät isälan n-Älənžil a-s t-dd-osän käl-tikutawen d-älxulam n-Ätṭäwrät d-inušämän n-Israyil, **2** ənnän-as: «Läyät-anäg, mi kay-ikfän turhajät n-amišəl n-tikunen-ti-däg, mey dag mi käy-ikfän tärna-tadäg s-täjjäd a-wa täjjäd?» **3** Inn'-asän: «Ad-hawän-äjäg näkk-däg asəstan iyyän, ämära, läyätät-ahi: **4** Mi dd-äšmašälän Exya wa n-Enəsselmäg i-ad-isəlmäg äddinät däg-aman? Ak Mässinäg a t-dd-äšmašälän mey dägg-adəm ɣas?» **5** Änmäkkäsän s-takše, ad-jannen: «Afäl has-nənna: «Mässinäg a t-dd-äšmašälän», ad-hanäg-änn: «Adiš, mafäl wär tomenäm s-a-wa hawän-inna.» **6** Afäl has-nənna dägg-adəm ɣas a t-dd-äšmašälnen, ad-hanäg-täkf tamətte iket-net sämmäjori n-tihun ed təkkas iket-net ässhäk a-s Exya ännäbi n-Mässinäg a ämoos.» **7** Ěqqälän-dd, ənnän-as wär əssenän ere t-dd-äšmašälän.

⁸ Inn'-asän ɻisa: «Adiš näkk-däg, wär hawän-e-ällägex ere wa hi-ikfän tärna ta s-täjjäg a-wa täjjäg.»

*Tangalt ta n-meddən wi färnen ašəkrəš
(Mätti 21:33-44; Marqəs 12:1-11)*

⁹ Issäyläy-tän-dd ɻisa darät-a-wen tangalt däg-hasän-innä: «Käla äddomät ähaləs iyyän ašəkrəš n-lägnäb, ifär-t i-inəsduma iyyäd təzzar, ikk' äkall iyyän däg-hin-ähoja. ¹⁰ Täwwäd-dd täqqän n-amili n-ašəkrəš ɻas, ašmašäl-dd sär-sän änaxdim i-ad-has-dd-awəy ɻur-sän folät-net däg-a-wa dd-oräw ašəkrəš. Osä-dd inəsduma wi färnen ašəkrəš, ədnäyän-t tiwit təzzar, əssəglän-t koräyräy. ¹¹ Oläs-dd sär-sän ašəmmišəl n-änaxdim iyyän dag, jän däg-s ənta-däg tiwit, ašmädräyän-t, əssəglän-t koräyräy. ¹² Ašmašäl-dd sär-sän dag wa s-kärad, ənta, ašbayäsän-t təzzar, əntäjän-t-in koräyräy. ¹³ Innä mässi-s n-ašəkrəš darät-a-wen: <Əndek äddäbara ämära? Wär hin-äqqima ɻas ar ad-sär-sän şəmmišələg rure-ɻ wa əknay tärha, ənta ya, änihadja s-ad-t-səmχärän.> ¹⁴ Ənhäyän inaxdimän rure-s n-mässi-s n-ašəkrəš imal-dd ɻas, änmannän jer-iman-näsän: <Ənhəywät-ak, amäkkasu-net, närməset-t, näjet iman-net, dihen ad-tumas täkasit ti-nänäg>. ¹⁵ Ärmäsän-t, əzjärän där-s ašəkrəš, änğän-t kərəf.» Inn'-asän ɻisa: «Ma tordam, wi-däg inaxdimän, ma hasän-mad-äj mässi-s n-ašəkrəš? ¹⁶ Ədmanäg-awän a-s ämära, ad-tän-dd-ass ənta iman-net, ilhəs-tän iket-däg-näsän, aləs tefert n-ašəkrəš-net i-

iyyäd.» Əslän, äddinät i-a-wen ɣas, ənnän: «Assəkäd äkall!»

¹⁷ Issäyläy-tän-dd akäyad-net, inn'-asän: «Adiš mafäl ätiwänna däx-əlkəttab n-Mässinäx a-s:

<Tähunt ta hin-järän älbännatän s-ənnän wär tənfa härät,
ənta a-s a-s təşräy tanfust,
tämoos tähunt ta n-aymär tufät, hakkät aşşahät ehän;

¹⁸ tähunt-ta-hi, ere fälla-s odän,
ad-ärräzräz; ere fäll-toða dað, ad-ilkəz.» »

¹⁹ Inn'-asän Yisa a-wen ɣas, əttärän älçulam n-Ättäwrät d-imänokalän n-käl-tikutawen əmmək s-t-ästärmäsän älwäqq-wen-däx ed, əssanän a-s əntäned-en-däx, a ässiiyläy tangalt-ta-däx mäshan, wär jen a-wen ed, äksudän tamötte.

Isälan n-tiwse i-ämänokal Qäyşär

(Mätti 21:45-46; 22:15-22; Marqəs 12:12-17)

²⁰ Jän-as ədarät-a-wen ənniyät däx-ijej, ašmašälän-dd sär-s inaramän janen iman-näsän älmat äddinät oxadnen i-ad-t-səwwənnən a-wärän itətwənn, əjən-t däx-ifassän n-gəfär d-əlxəkum-net. ²¹ Osän-t-dd, ənnän-as: «Älygalim, nəssan a-s a-wa jänned d-a-wa səxred iket-net, oxad; wär täzmäzläyäd äddinät ed tabarät ta n-Mässinäx ɣas a sayred. ²² Ämära, nässistänkäy: ak iwar-anäx ad-nəzəl tiwse i-Qäyşär wa n-ämänokal mäqqärän meyx?» ²³ Ilmäd Yisa ɣur-iman-net amsud wa t-illän ədarät asəstan wa has-jän, inn'-asän ²⁴ «Säkənät-ahi-dd ärriyal, talläxem-ahi ere wa ilän ättäşwer d-isəm wa t-iwärän?» Ənnän-as: «I n-ämänokal Qäyşär.»

²⁵ Inn'-asän: «Adiš, suxəlät i-Qäyşär a-wa fällawän ila, təkfəm day Mässinäχ a-wa fälla-wän ila.» ²⁶ Indär-asän fäw a t-səwwənnən erk mäjräd dat-tamötte, əqqälän-dd ɣas tof'-en täkunt n-älwižab wa hasän-ijs, ässosämän.

*Isälan n-tanäkra jer-inəmmuttan
(Mätti 22:23-33; Marqəs 12:18-27)*

²⁷ Os'-e-hi-dd darät-a-wen härät däχ-kältaggayt ta n-käl-sadus-i jännänen a-s wär təlkem tanäkra jer-inəmmuttan, afäl äba äwadəm, əmdän isälan-net. ²⁸ Əssəstänänt, ənnän-as: «Älyalim, inn'-anäχ ännäbi Mosa: <Afäl ädobän ähaləs, äba-t wär oher ara d-hänne-s, idubənet-tät äjŋa-s i-ad-ikrəš əzzurəyät i-äjŋa-s wa äba i-ad-wär hin-itiləm isəm n-wa äba fäll-ärori n-äkall.»

²⁹ Ämära, əkkəs-anäχ däχ-täqqän n-eğäf: Käla t-əllän əssa äjŋatän, ädobän däχ-sän wa n-amäqqar mäšan, äba-t wär-ikrəš ara, ³⁰ išräy-t wa s-əssin s-adubən n-hänne-s, ³¹ ilkäm-as day wa s-kärađ mäšan, wär tän-iha i där-s oharän ara; ädobänän-tät əssa-essän, äba-tän day iket-näsän, wär t-illa i där-s oharän ara. ³² Äba day əara-sän tamädt. ³³ Nässiistän-käy: ašäl wa n-tanäkra jer-inəmmuttan, əndek däχ-sän wa s-e-tumas hänne-s ed, ənhayän-tät adubən əss-essän?»

³⁴ Inn'-asän ɻisa: «Däχ-äddunya-ta-däχ, tidubunän meddən, tidubunnät tiđeden ³⁵ mäšan, äddinät wi ikfa Mässinäχ turhajät n-ad-dd-ənkärän jer-inəmmuttan i-ad-əjjəšän

ālžānnät, jer-wi n-meddən wäla tiđeden, ad-ābas āmiğatärän s-adubən, ³⁶ ed ābas däg-sän tēlkam tamättant, ad-alähän d-ānjälösän, umasän aratän n-Mässinäx ed, ənkärän-dd jer-inəmmuttan. ³⁷ Däg-a-wa dd-iqqälän isälän n-tanäkra jer-inəmmuttan, issətbät-tän ānnäbi Mosa ed, ašäl wa t-iğrä Emäli däg-tabsägt ta tähjäljälät wär räqq, iğr'-e Mosa s-isəm: Mässinäx n-Ibrahim d-Isxaqq d-Yaqub. ³⁸ A-wen, ālmägna-net a-s, äddinät-win-däg, han ālžānnät, tiimələn Mässinäx; ənnär wär ədderän wär təjjən a-wen. Mässinäx, wädden inəmmuttan a-s āmoos Mässinäx, āmoos-t i-wi əddärnen ed data-s, əddarän iket-däg-näsän.»

³⁹ Imməjräd härät däg-ālxulam n-Ātławṛat ḍarät-a-wen i-Visa, ənnän-as: «Ālxalim, edawänne-näk, ikna.» ⁴⁰ Ābas t-illa ḍarät-a-wen ere ihälän asəstan-net.

Mi s-āmoos Visa, rure-s?
(Mätti 22:41-46; Marqəs 12:35-37)

⁴¹ Issəstän-tän Visa ḍarät-a-wen, inn'-asän: «Ma isawännən äddinät a-s Ālmasex, rure-s n-Dawəd? ⁴² Ajän wädden Dawəd iman-net inna fälla-s däg-əlkəttab wa n-Āzzäbur:

«Inna Emäli i-Emäli-nin,
gəyəm daw-axıl-in,

⁴³ hundäg här əjäg işənja-näk daw-iđarän-näk.»

⁴⁴ Yas kunta Dawəd iman-net iğarr Ālmasex s-isəm «Emäli», əndek əmmək wa s-äddobät adumas rure-s?»

*Agəzät iman-näwän däy-təlmənufäga
(Mätti 23:1-36; Marqəs 12:38-40; Luqa 11:37-54)*

⁴⁵ Innä Yisa darät-a-wen i-inətṭulab-net dat-tamətte ta has-täsijädät: ⁴⁶ «Agəzät iman-näwän däy-älxulam n-Ättäwrät, ijraż-asän ad-tikələn timukal däy-isəlsa ähobätnen, ijraż-asän ad-hasän-tajjän äddinät isofan däy-tišarriten, ārhan tisäqqima ti ännufläynen däy-ihänan n-äddin wi n-käl-Ālyähud d-atwəsəmğar däy-imjora, ⁴⁷ saknen a-s härkuk tumadän, a-s ija a-wen, tiħägħan a-wa ihän ifassän n-tinuḍäfen, ilkam däy-sän ässäreġa səmmän.»

21

*Isālan n-tänudäft ta tojärät imärrəzäyän ihuk
(Marqəs 12:41-44)*

¹ Idkäl Yisa darät-a-wen asäwađ-net, inhäy käl-ehäre tajjän azrəf wa təkkatän däy-əssəndoqq wa n-tikutawen ihän ehän n-ämudd wa mäqqärän, ² inhäy dağ tänudäft tiyyät läqqewät har dd-tosa, tästäräkkät däy-əssəndoqq sänatät tämmaten əbðanen. ³ Inhäy Yisa a-wen ḥas, inna: «Tidət-däy a-s tänudäftta-däy n-taläqqe, tojär äddinät iket-näsän ihuk, ⁴ fäl-a-s iket-näsän, a-wa s-ässakäyän s-wärämğatärän a əkfän, a-s ija a-wen ənta, däy-əlläqqu-net, a-wa tətṭaf i-tämudre-net iket-net, a təkfa.»

*Teräzzze ta təlkämät däy-ehän n-ämudd wa mäqqärän
(Mätti 24:1-2; Marqəs 13:1-2)*

⁵ Islă ɻisa ḍarät-a-wen i-äddinät iyyäd däg-tamötte, tiimələn tihusay-ti ija ehän n-ämudd wa mäqqärän, tiimələn dağ a-wa t-ihän d-tihun ti s-idäy d-a-wa s-idläj mäšan, inn'-asän: ⁶ «A-wa-däg hannäyäm ähusken, əlkamän išilan däg-wär mad-dd-täqqayəm tähunt tiyyät ɻas warät tamidit-net, ad-ättägtäg iket-däg-net.»

*Işmal n-täməddawt n-äddunya
(Mätti 24:3-28; Marqəs 13:3-23)*

⁷ Ǝssəstänän-t, ənnän-as: «Älgalim, əmme d-mad-äj a-wen? Ǝkkəs-anäg däg-tägdärt n-işmal wi-s-e-nəlməd a-s sämdo, osä-dd.»

⁸ Inn'-asän ɻisa: «He käwäned, wär käwän-išäšket äwadəm ed, ad-dd-asən äddinät äjjootnen s-isəm-in, änn hak iyyän däg-sän: <Näkk a-s Älmase!> meğ änn: <Täqqän, täwwäd!> wär tošeläm dara-sän. ⁹ Afäl təsläm i-isälan n-imjärän d-tanäkra n-timəttawen, wär-itäggädet ənniyät-näwän; a-wen a ilan s-ad-äj təzzar išrəy-t-dd sämdo n-härät iket-net.» ¹⁰ Inn'-asän dağ ḍarät-a-wen: «Ad-təknəs tawset tamidit-net, iknəs əddəwəl amidi-net, ¹¹ ad-işkədkəd äkall däg-idäggan äjjootnen, äj laz d-turhənnawen äjjootnen, əzjärän-dd härätän d-ijitän ässuksädnen išənnawän ¹² mäšan, dat-ad-äj a-wen-däg, ad-tättärmäsäm, tətwägəzzəbem, tättälwäyäm s-ässhärexa däg-ihänan n-äddin wi n-käl-Älyähud, təjjəšäm tikärmuten, sərrəwrəwän-awän äddinät s-imänokalän d-gəfärän däg-təssəba n-isəm-in wa käwän-iwarän, ¹³ ad-hawän-umas a-wen əssəbab fäl tāmoosäm tijuhawen-in. ¹⁴ Wär

tăšāwwašnet ulhawän-năwän dăg-isälan n-a-wa mad-tənnəm ¹⁵ fäl-a-s, ad-kăwän-äkfäg ällifaž d-särho dăg-mäjräd s-wär t-illa ašänjo-năwän addoben tebädde data-wän, wäla asəbbəggun-năwän. ¹⁶ Ad-kăwän-səttärməsän imärawän-năwän, d-ayətma-wän, d-išäqqaxän-năwän, d-imidiwän-năwän, səssänxən kərəf iyyäd dăg-wän, ¹⁷ ad-där-wän akədän äddinät iket-näsän dăg-təssəba n-isəm-in wa kăwän-iwarän ¹⁸ măšan, wär hin-e-iba wäla emzäd n-exäfnăwän iyyän ḡas. ¹⁹ Ere wa äkoyädän dăg-alkum-hahi dăg-immun-net har ašäl wa d-imda a-wen-dăg iket-net, ad-iḡləs.»

Erk ăzzämanän wi dd-malənen

²⁰ «Afäl tənhäyäm Yärussälam a-s tät-dd-ägläyğäläyän əlğəskärän, əlmədät a-s əlhəllak-net, ohäz-dd. ²¹ Dihen, wi əzzägnen teje ta n-Älyähudəyät, jawädnet dăg-azzal s-aşrut wa n-iđağän; wi əzzägnen aȝrəm wa n-Yärussälam, əzjärnet-t; wi əzzägnen əroj-net, wär dd-täjjäšnet aȝrəm ²² fäl-a-s, išilan-en, išilan n-ukəs n-eşa dăg-mad-äj a-wa ənnän əlkəttabän n-Mässinäg iket-net. ²³ Timəskay tıdeñen-ti irmäs a-wen-dăg lanät ənniyät meğ siđuđnät, fal-a-s, ad-täj tızzurt mäqqoorät fäll-äkall, iđəw adkär n-Mässinäg fäll-tamətte-ta-dăg. ²⁴ Aȝil-net iyyän, ad-t-täkš tăkoba, aȝil wa iyyädän, ad-äkkälät dăg-ikallän wi iyyädnen, ad-əddəşnät tiwsaten wären ämoos ti n-Älyähud, Yärussälam hundăg har akəy äzzäman-näsnät.»

*Täməddawt n-äddunya
(Mätti 24:29-31; Marqəs 13:24-27)*

²⁵ «Ad-äj härät däg-täfukt d-ewär d-etran, əjənät tirəmmaç däg-tiwsaten ti wärnen ärori n-äkall däg-tessəba n-emäsli-i-däg ässuksädän he-ikkəs ejärew wa səmmän d-tinazzämären-net. ²⁶ Äddinät iyyäd, ad-täntäg tarəmmejt n-a-wa hannäyän itajj fäll-äkall ed, wäla iməşsuha wi hänen išənnawän, ad-ənhəynəhəyän. ²⁷ Älwäqq-wen-däg, ad-e-ənhəyän äddinät Ägg-ägg-adəm imal-dd, inay tijäräken, təlkam-as tärna-net d-älxurmät-net. ²⁸ Afäl əssəntän härätän-win-däg iji, əbdədät, tədkəläm iğafawän-näwän fäl-a-s, əlğəllas-näwän, ohäz-dd.»

*Yaymät tokayäm
(Mätti 24:32-35; Marqəs 13:28-31)*

²⁹ Issägläy-tän Yisa ədarät-a-wen tangalt tiyyät, inn'-asän: «Səjrähät däg-aşar d-ihəškan wi iyyädnen; ³⁰ wädden e-d, tän-tənhäyäm a-s dd-ənşärän, ad-təlmədäm d-iman-näwän a-s os'-iwän akäsa. ³¹ Əmmək-wen-däg day a-s afäl tənhäyäm härätän-win-däg s-hawän-ənney har əqqälän iji, adiš əlmədät a-s Təmmənəya n-Mässinäç, tohäz-dd. ³² Äsidätteç-awän a-s wär-e takəy əzzurəyät-ta-däg wär jen härätän-win-däg s-hawän-ənney iket-däg-näsän. ³³ Ojär täräyse ija ad-ib'-išənnawän d-äkall uhən ad-iba tənna-nin. ³⁴ Äjät ənniyät i-iman-näwän, wär zäzayet tesäse n-asməd d-əlxəmär d-inəzjam n-äddunya ulhawän-näwän, wär toyjem ašäl-en-däg oda-dd fälla-wän ³⁵ šund tätart fäl-a-s ašäl-en, ad-dd-idəw fäll-äddinät wi wärnen ärori n-äkall iket-däg-näsän. ³⁶ Yas, ɣaymät jam

ənniyät, täχbadäm Mässinäγ s-älwäqq iket-net i-ad-täχləsäm däγ-a-wa dd-imalän, tudabem daγ tebädde dat-Ägg-ägg-adəm.»

³⁷ Itajj ɻisa ašäl iket-net isayra däγ-ehän n-ämudd wa mäqqärän mäšan, e-d t-ija ehäd, ad-adəw taðayt ta n-əzzäytun; ³⁸ e-d äffäw, ad-dd-tənşəy tamətte iket-net ehän n-ämudd wa mäqqärän i-ad-has-səjəd.

22

*Anu n-täχdärt wa iyäš Yähudəs
(Mätti 26:1-5, 14-16; Marqəs 14:1-2, 10-11;
Exya 11:45-53)*

¹ Ohäz-dd ämudd wa n-Faška-i däγ-tattän ăddinät tijəlwən ti wär täskäf tätzə γas,
² əggädän-dd imänokalän n-käl-tikutawen d-älγulam n-Ätṭäwrät, ad-tattärän əmmək s-əjän iman n-ɻisa mäšan, təgdäl-asän-t tuksəda ta jän i-tamətte.

³ Däγ-a-wen-däγ, ad-ijjäš Iblis Yähudəs Isxaryut, iyyän däγ-inət̄ulab n-ɻisa wi n-märaw d-əssin, ⁴ iglä, imməjräd d-imänokalän n-käl-tikutawen d-imänokalän n-älgomitän, ənmäknän där-s i-ad-hasän-isäγdär ɻisa.

⁵ Äsdäwät-tän a-wa hasän-inna, əjjäšän-as ərkawäl n-ad-t-əkfən ažrəf, ⁶ ird'-asän, ad-itammäγ i-ässayät ännufläyän d-wär t-təlla tamətte edes i-ɻisa i-ad-hasän-t-isəttärməs.

Isəmməjna i-ämudd wa n-Faška

⁷ Osă-dd ašäl wa dăg-tattän äddinät tijəlwenti wär ha tăz̄za d-ğarräsnät tağsiwen ti n-Faşka, ⁸ äšmašäl ȴisa Bəṭrus d-Exya, inn'-asän: «Aglät, səmməjnum-anäy imənsiwän wi n-ämudd wa n-Faşka.» ⁹ ȴnnän-as: «Endek diha d-tärhed ad-tän-nəsəmmuñnət?» ¹⁰ Inn'-asän: «Diha-dăg d-e-təjjəšäm aýrəm ad-därwän-e-immuqqəs ähaləs dd-iktarän, əlkəmət-as s-ehän wa mad-ijjəš, ¹¹ tənnəm i-mässi-s n-ehän-en: <Inn'-ak älgəlim, səkən-anäy edägg dăg-ehän-näk wa-dăg mad-səssikəyäg ämudd wa n-Faşka näkk d-inət̄ulab-in.> ¹² Ad-kawän-isəkən ehän n-soro dăg-ämμujnen isəftaγ, dihen-dăg ad-mad-nəsəssikəy ämudd.

¹³ ȴglän, ənhäyän hărätän s-əmmək-wa-dăg s-hasän-tän-inna ȴisa, ad-siməjnun imənsiwän wi n-Faşka.»

Ämudd wa n-Faşka

(Mätti 26:20-30; Marqəs 14:22-26; 1 Kur. 11:23-25)

¹⁴ Ämmujnät-dd hărät iket-net, əskärän-dd imənsiwän ȣas, änğäyma ȴisa d-inəmmušal dăg-edägg wa n-imənsiwän, ¹⁵ inn'-asän: «Äsdärhänäy hullan ad-där-wän ahäräy Faşka-ta-dăg hărwa wär-äqquzzäbey ¹⁶ fäl-a-s, ädduuttät a-s äbas ilkam, ad-där-wän tät-oharäy hundăg har ašäl wa d-mad-ättälmäd älmaγna-net dăg-Təmmənəya n-Mässinäy.»

¹⁷ Iđkäl-dd ȴisa kara han aman n-lägnäb äxxiimmärnen, äjodăy i-Mässinäy təzzar, ikf'-en i-inət̄ulab-net, inn'-asän: «Näxəbbətät a-wa jer-iman-näwän ¹⁸ fäl-a-s, ässiilmädăg-kawän

a-s wär-ilkem yur-ašäl-i-däg ad-əswey a ddijmadän lägnäb, hundäg har ašäl-wa dd-madtass Təmmənəya n-Mässinäg.»

Asəbdad n-amənsi wa n-tasäktot šaddijän

¹⁹ Iḍkäl Yisa ɖarät-a-wen tajəlla, āmmoy i-Mässinäg, irz'-et təzzar, ăzun-asän-tät, inn'-asän: «A-wa tağəssa-nin ta mad-äkfäg däg-idäggan-näwän, tużanät tajəlla jer-iman-näwän kāwāned-däg i-ad-hi-dd-kittəwäm.»

²⁰ Əssəmdän tetäte ɣas, iḍkäl kara han aman n-lägnäb äxxiimmärnen, inn'-asän: «A-wa ihän kara-i-däg a-s ǎrkawäl n-tassayt wa ǎynayän ijän s-aşni-nin wa madän-inxəl däg-äddimmät-näwän ²¹ mäšan, ənhəywät-ak ǎmaɣdar-in, ənta-da-däg där-i oharän. ²² Äsidättey-awän a-s Ägg-ägg-adəm, ätiwatäs ad-t-iba mäšan, amäskoy ǎwadəm wa t-madän-isəssäxgħdär!»

²³ Ad-tinməsəstinän ya inət̄ulab jer-iman-näšän i-ad-əlmədän ere wa ihälän ad-äj tākunt-ten-däg.

Mijraw wa n-tidət

²⁴ Tənkär däg-sän tamädašt tăşsoohet ǎlwäqq-wen-däg i-ad-əlmədän ere wa däg-sän ojärän. ²⁵ Inn'-asän Yisa: «Imänokalän ǎsiikälen əddəwələn-wi fäll-äxkamän mäšan, hakd a-wen-däg, ǎrhan ad-hasän-itawänna dägg-ǎlixer ²⁶ mäšan, kāwāwed, wär jem a-wen: Wa ojärän däg-wän, umaset šund wa əndärrän, wa n-ämizär, umaset ǎanaxdim n-wi iyyädnen. ²⁷ Ässistänäg-käwän: əndek ere wa ǎniihäßjän d-semxar jer-ere wa ǎqqiimän itatt d-ere wa has-ixdamän? Wädden wa ǎqqiimän

itatt a äniihäftjän d-semgar. Äywa! Näkk a-s kăwän-dd-oseg, əjeg iman-in jere-wän dăg-edägg n-änaxdim.

²⁸ Kăwăned-i-dăg əgas, ad-dd-äqqimänen tĕlkamäm-ahi ḍarät ağäna wa ənhäyäg, ²⁹ awen-dăg a făl, tajjäg Tĕmmenöya ta n-Abba-nin jer-ifassän-năwän s-əmmæk wa s-tăt-ija jer-winin, ³⁰ i-ad-dăr-wän ahäräg išekša d-isëswa dăg-Tĕmmenöya-nin, tăqqayməm făll-tisäqqima n-tĕmmenukəla i-ad-tĕşräxäm tiwsaten ti n-mărawăt d-sănatăt n-Işrayil.»

*Äloläy Yisa dăg-isälän n-akuddəl wa t-mad-ăj
Bətrus*

(Mătti 26:31-35; Marqəs 14:27-31; Exya 13:36-38)

³¹ Innă Älygalim Yisa ḍarät-a-wen: «Simyon, Simyon, ittar iblis turhajät n-ad-kăwän-iskənsəkət šund älkäma ³² măšan, dăläg-ak Mässinäg i-ad-wär-äba immun-năk sär-i; afäl hi-dd-tăqqälăd, səbdəd ayətma-k dăg-ăddin.» ³³ Iggăd-dd Bətrus, innă i-Yisa: «Älygalim, năkk, äsidawäg i-ad-dăr-k idawäg s-takärmut hakd-dăg s-tamättant.» ³⁴ Inn'-as Yisa: «Bətrus, ässiilmädăg-käy a-s, a-s mad-iwət ekäz äxora ašäl-i-dăg, tăkkuddälăd-ahi har kărad ihändäggan.»

Isəmməterän-wi ija Yisa i-inətțulab-net

³⁵ Inn'-asän Yisa iket-năsän ḍarät-a-wen: «Älwäqq wa d-kăwän-äšmašäläg s-tizarät wär tăwweyäm azrəf wăla šakkos, wăla tifädelen, ajän äba-hin hărät fălla-wän.» Ənnän-as: «Wăla

a əndärrän.» ³⁶ Ɣas, inn'-asän: «Āmära, ere ilän azrəf, iðkəlet-t, ere ilän šäkkoš, išləjet-t, ere däg-wän wärän ila täkoba, ižänset-in anäkäbba-net i-ad-tät-ikrəš ³⁷ ed, ällegeg-awän a-s a-wa ätwännän fäll-i däg-əlkəttab n-Mässinäg a-s inna:

«Ädin däg-inadlimän,
ad-äj.»

³⁸ Ǝnnän-as əntäned: «Ālyalim, sănatät tikobawen da»; inn'-asän: «Täkat, igdäh-awän mäjräd!»

Āssayät wa ikkäs Ɣisa däg-ašəkrəš wa n-

Žätsämmani

(Mätti 26:36-46; Marqəs 14:32-42)

³⁹ Ifäl dihen ɣas, äddew där-sän s-tädägt ta n-əzzäytun ed, äru-däg a-wen-däg a-s izzay ad-t-äj.

⁴⁰ Ǝwwädän-in tädägt-en ɣas, inn'-asän: «Ādəlät Mässinäg i-ad-käwän-agəz däg-tändärbaten n-Iblis.» ⁴¹ Işşənkäš-in Ɣisa fälla-sän s-əddəkuḍ n-tejere n-tähunt, irkäg, ad-itəddal Mässinäg,

⁴² ijanna: «Abba, kunta tärhed a-wen-däg, səssijəj-ahi kara n-tisnant-ta-däg mäšan hakd a-wen-däg, äjet erhet wa-näk wadden wanin.» ⁴³ Ijanna a-wen-däg a-s has dd-ānfaläl änjalos n-Mässinäg i-ad-t-isəşshət. ⁴⁴ Idgäz Ɣisa, ijläy hullan däg-tamädilt n-Mässinäg har tāmoos tide-net a olähän d-tikruten n-ašni dd-titrəkkitnen fäll-äkall. ⁴⁵ Imdä d-tamädilt n-Mässinäg ɣas ibdäd, iqqäl-dd inəttulab-net, ogäz-tän-dd tässoodäs-tän tisnant. ⁴⁶ Inn'-asän:

«Ma s-tətəsäm? Ǝnkärät-dd, ädəlät Mässinäg i-ad-käwän-agəz däg-tändärbaten n-Iblis.»

Atārməs n-Visa Ālmasex
(Mätti 26:47-56; Marqəs 14:43-50; Exya 18:2-11)

⁴⁷ Härwa-dăg ämmiijrăd i-inət̄ulab-net a-s dd-osa ejhän wa t-ittărän, äzzar-as iyyän dăg-inət̄ulab-net wi n-măraw d-əssin wa s-isəm-net Yähudəs. Ohäz-dd Yähudəs Visa i-ad-t-asəs dăg-idmarän-net ⁴⁸ măšan, inn'-as Visa: «Xas käyy Yähudəs, əmmək wa-dăg a-s sağdarăd Ägg-ägg-adəm?» ⁴⁹ Ənhäyän inət̄ulab wi iyyădnen a-wa ikkän iji xas, ənnän: «Ak näwtet-t s-tikobawen-nänăg mex?» ⁵⁰ Iwăt iyyän dăg-sän akli n-ämənokal n-kăl-tikutawen s-tăkoba-net, ištäf-dd taməzzujt-net ta n-axıl. ⁵¹ Ixtäl-tän Visa, inn'-asän: «Wär jem a-di.» Idäs taməzzujt n-ähaləs, azozäy-t.

⁵² Innă Visa i-imənokalän n-kăl-tikutawen d-imənokalän n-älgomitän wi äxläfnen ehän n-ämudd wa măqqärän d-inušämän n-Işrayil d-wi t-äşşunjätnen: «Ma s-sär-i dd-tăwwayäm tikobawen d-iboriyän şund änaytaf? ⁵³ Wadden hak aşäl ärtayäg dăr-wän dăg-ehän n-ämudd wa măqqärän, mafäl wär hi-dăg-s tărmesäm; əlmədät a-s aşäl-wa-dăg, aşäl-năwän kăwaneđ d-Iblis d-tihay-net.»

Tisətbət n-akuddəl wa ija Bətrus i-Visa
(Mätti 26:57-58, 69-75; Marqəs 14:53-54, 66-72; Exya 18:12-18, 25-27)

⁵⁴ Ārmăsän Visa, əlwăyän-t s-ehän n-ämənokal wa n-kăl-tikutawen, ij'-asän Bətrus alkum şəjren. ⁵⁵ A-s hin-əwwădän dihen,

irgā efew dāğ-ammas n-āğalla, əzzahān sār-s āddinät; ijjaš Bəṭrus ənta-dāğ, iglā āqqima edes i-āddinät-en. ⁵⁶ Tənhāy-t tānaxdimt tiyyät āqqima s-efew, təkn'-e azəjjəzz, tənnä: «Hannāyām-t wa-day, amidi n-Ýisa.» ⁵⁷ Akkuddäl Bəṭrus a-wen, inn'-as: «Tamādt, wär t-əzzeyäg.» ⁵⁸ A əndərrän ḍarät-a-wen-dāğ, inhāy-t əwadəm iyyān day, inn'-as: «Iyyān dāğ-sān a tāmoosäd.» Inn'-as Bəṭrus: «Āhaləs, ālgafyät-näk.» ⁵⁹ Okäy a iwwādän āssayät ḍarät-a-wen, ikyäd dāğ-s āhaləs iyyān, inna: «Ijmad-t ăşşäk a-s āhaləs-i-dāğ, amidi-nāsān fäl-a-s ənta-dāğ, i n-Galila.» ⁶⁰ Inn'-as Bəṭrus: «Āhaləs, wär-əssenäg a dāğ-hi-tässewäläd.» Diha-dāğ d-innä Bəṭrus a-wen-dāğ, härwa-dāğ āmmijräd a-s iwät ekäz ägora. ⁶¹ Innäd-dd sār-s Ýisa, āmmoqqäs asawađ-nāsān, iknä dāğ-s Ýisa akäyad əgas, iktä-dd Bəṭrus mäjräd wa s-käla has-t-ija a-s has-innä: «A-s mad-iwət ekäz ägora aşäl-i-dāğ, täkkuddäläd taməzzuyt-in har kärad ihändäggan.» ⁶² Izjär Bəṭrus, ad-ihall a-wa-dāğ has-ja tisnant.

Āsmädräyän əssärdusa Ýisa (Mätti 26:67-68; Marqəs 14:65)

⁶³ Ezzänän meddən-wi jänen ənniyät i-Ýisa sär-s, ad-dāğ-s dazzän, təggatän-t; ⁶⁴ āqqänän idəm-net s-ekärşäy, ad-has-jannen: «Luləy ya, tälläxəd-anäy ere wa käy-iwätän.» ⁶⁵ Ad-sikuforän, gaggärän-t.

*Tebädde n-Yisa dat-käl-Sinhidrin wi
γattasnen ässäreya
(Mätti 26:59-66; Marqes 14:55-64; Exya 18:19-24)*

⁶⁶ Āffäw ḡas, äddew-dd ālžāmagħat wa n-inušämän n-İşrayil d-imānokalän n-kältikutawen d-älxulam n-Ātṭawrät, əlwäyän Yisa s-käl-ässäreya. ⁶⁷ Ǝwwädän-in ḡas, əssəstänänt, ənnän-as: «Kunta käyy a-s Ālmasex, əkkəsanäg däg-taygħdärt.» Inn'-asän: «Kud-hawäntän-ənnej-däg, wär hi-e-təfləsäm; ⁶⁸ kud-kawän-əssəstänäg daq, wär hi-e-täwwäzzäbäm ⁶⁹ mäšan, əlmədät a-s ɣur-ašäl-i-däg, ad-tənhəyäm Āgg-ägg-adəm, ăqqiima daw-axil n-Mässinäg-i ilän tärna.» ⁷⁰ Ǝnnän-as iket-däg-näsän: «Adiš käyy a-s Rure-s n-Mässinäg?» Inn'-asän: «Käwäneḍ iman-näwän, tənnäm a-s näkk a t-ämoosän.» ⁷¹ Ǝnnän ālwäqq-wen: «Ma nətajj i-tajuhe säl ta-däg? Wadden nəslä näkkäneḍ iman-nänäg i-a-wa dd-izjärän emm-net.»

23

*Tebädde n-Yisa dat-Bilatəs
(Mätti 27:1-2, 11-14; Marqes 15:1-5; Exya 18:28-38)*

¹ Inkär ālžāmagħat iket-net, ittəlwäy Yisa s-Bilatəs wa n-gəfär. ² Osän-in dihen ḡas, ad-t-sadlamän, jannen i-gəfär: «A-s närmäs āhaləs-i-däg, išaška tamətte-nänäg, ijanna ənta a-s Ālmasex wa n-ämānokal, ijanna daq i-äddinät wär żeläm tiwse i-Qäyšär-i n-ämānokal wa

mäqqärän.» ³ Issəstän Bilatəs Ȳisa, inn'-as: «Ak, käyy a-s ämänokal n-käl-Ālyāhud meyx?» Inn'-as Ȳisa: «Käyy iman-näk, tənned-tän.» ⁴ Innä Bilatəs i-imänokalän n-käl-tikutawen d-tamətte: «Āhaləs-i-däg, wär hənnəyäg fälla-s udlem t-äsinähäjjän d-tamättant.» ⁵ Ǝzzäjän äddinät imäslan-näsän s-afälla, ənnän-as: «Issəntä-dd ašəšk n-tamətte s-a-wa tät-isäyra ȳur-Galila ta dd-ifäl har dd-imdä Ālyāhudəyät, iwwäd-dd Yärussälam ämära.»

⁶ Islä Bilatəs i-a-wen ȳas, issəstän d-a-s Ȳisa i n-Galila meyx? ⁷ Ilmäd a-s Galila a t-təlät ȳas, ässawäy-t i-Harudəs wa n-gəfär n-Galila-i fälla-s ixkamän ed, a-s itäjj a-wen-däg, iha Yärussälam.

Tebädde n-Ȳisa dat-Harudəs Antibbas

⁸ Inhäy Harudəs Ȳisa ȳas, iddəwät hullan fäl-a-s äru irh' ahänay-net däg-təssəba n-a-wa fälla-s isäll, ijär dayg ätṭäma n-ad-äj Ȳisa, iji n-Mässinäg iyyän data-s. ⁹ Ija Harudəs isəstanän äjjootnen i-Ȳisa mäšan, wär t-illa a has-inna Ȳisa. ¹⁰ A-s itäjj a-wen, imänokalän n-käl-tikutawen d-ălxulam n-Ätṭawrät, sadlamän Ȳisa s-äşşahät. ¹¹ Iggäd-dd day Harudəs d-əssärdusa-net, ad-t-samädrayän, tajjän-t tekäskäšt; əssəlsän-t anäkäbba iknan tihusay, ässoyälän-t darät-a-wen i-Bilatəs wa n-gəfär. ¹² Ašäl-ənnin-däg, ad-änmäzäl Harudəs d-Bilatəs, ämedäwän ed, dat-a-wa, änimäkšärän.

Bilatəs, Bäryäbbas, Ȳisa

(Mätti 27:15-26; Marqəs 15:6-15; Exya 18:39-19:16)

¹³ Āsdāw-dd Bilatəs imānokalān n-kāltikutawen d-inušāmān d-tamətte, inn'-asān:
¹⁴ «Āhaləs-i-dāg ya, tāwwāyām-ahi-t-dd, tənnām-ahi: <Išaška āddināt>, əssəstānāg-t data-wān māšan, wär fälla-s əjrewāg fāw a t-āsināhājjān d-tamāttant dāg-hārātān-wi-dāg t-sawarām. ¹⁵ Āssawāyāg-t i-Harudəs əntadāg māšan, wär t-ill' uđlem fälla-s ijraw ed, ăssoxāl-anāg-t-dd. Wär fälla-s hənnəyāg fāw a t-āsināhājjān d-tamāttant. ¹⁶ Āddābara āmāra, ad-dāg-s səwwəjjāg tiwit, ăyyāg-t-in.» [¹⁷ Āzzāman-en, hak āmudd n-Faşka, ăsiwāyy'-asān-in Bilatəs u-takārmut iyyān. ¹⁸ Ohārān iket-nāsān iyyān n-emm, ăşyāren dāg-işənnawān, jannen: «Āmmätet āhaləs-wa-dāg, səwwəyəd-anāg-dd Bārğābbas.»] ¹⁹ Bārğābbas-i-hi, iha takārmut fäl-a-s kāla dd-issənkär tamətte dāg-ayrəm har ij' iman n-āwadəm dāg-a-wen-dāg. ²⁰ Ittār Bilatəs ad-hasān-āmmäjrād day ed irha ənta ad-hin-isəwwəyy ȳisa ²¹ māšan, ăşyāren iket-dāg-nāsān dāg-işənnawān, ənnān-as: «Itwəşləbet fall-tajəttewt, itwəşləbet fall-tajəttewt!» ²² Oləstān asəstan wa s-kārad, inn'-asān: «Mafāl, ma iğśād t-āsiināhājjān d-tamāttant? Wär fälla-s əjrewāg a t-āsināhājjān d-tamāttant; āddābara āmāra, ad-dāg-s səwwəjjāg tiwit, səwwəyāg-t-in.» ²³ Āxwālān-t s-iğāran-nāsān, tattārān dāg-s ad-itwəşləb fall-tajəttewt. Oyy'-asān iman-net, ăsjād-asān Bilatəs, ²⁴ ällil erhet-nāsān, iğtās-as tamāttant, ²⁵ ăswāyy'-asān-in āhaləs wa dāg-s ettārān ihān takārmut dāg-təssəba n-asənkar

wa dd-ijs i-tamötte d-iman-wi ijs, ijs Yisa däg-ifassän-näsän i-ad-has-əjən a-wa s-ärhän.

*Atwəşləb n-Yisa Ālmasex fäll-tajəttewt
(Mätti 27:32-44; Marqəs 15:21-32; Exya 19:17-27)*

²⁶ Älwäqq wa d-äwwäyän Yisa i-ad-itwäsləb, äshässälän ähaləs s-isəm-net Simyon n-tadäbayt ta n-Qərwan dd-ifalän isəkraš alənji n-tajəttewt ta fäll-mad-itwäsləb Yisa; iḍkäl-tät, ilkäm-asän. ²⁷ Təlkam-asän day tamötte täjjeet əhanät tıdeđen äsiikälälnen, təggatnät iman-näsnät s-äkall. ²⁸ Innäd-dd sär-snät Yisa, inn'-asnät: «Şät-Yärussälam, wär təlhemät fäll-i, əlhəmät fäll-iman-näkmät d-aratän-näkmät ²⁹ ed, malän-dd isilan däg-mad-itwənn: <Təndəd i-timəjjəruten d-ti s-käla wär-əkreşnät ara, wär käla ässodädnät>, ³⁰ ašäl-en, ad-ənnən äddinät i-idayän: <Adəwät fälla-näg>, ənnən i-tidayen: <Ālsəmät-anäg> ³¹ fäl-a-s, efew kunta oşal däg-ahəšk ibdajän s-əmmək-wa-däg, ma inna wa äqqrän?»

³² Ättilwäyän day däg-a-wen-däg əssin inaytafän əkkanan tamättant əntäned-däg. ³³ Älwäqq wa d-hin-əwwädän edägg wa s-itawänna: «Edägg wa n-akärkor», əsläbän Yisa, əsläbän day inaytafän edes-has, iyyän daw-axil-net, wa iyyädän daw-täşalje-net. ³⁴ Älwäqq wa d-əsläbän Yisa, innä: «Abba, änš-asän fäl-a-s, wär-əssenän a hän»; jän ḍarät-a-wen tisäxeren i-ad-užanän iselsa-net jer-iman-näsän. ³⁵ A-s itäjj a-wen, təbdad tamötte, täjjəyha i-a-wa ijän

iket-net; dazzän imännähädän n-käl-Älyähud däg-Visa, jannen: «Wädden ixläs addinät wi iyyäden, ixləset ya iman-net ämära kunta ənta a-s Älmasex wa äsnäfrän Mässinäg i-iman-net.»
(Mätti 28:16-20; Marqəs 16:14-18; Exya 20:19-23)

³⁶ Əjän-t əssärdusa taðazzza, ʐahažän-t-dd bənegär, hakkän-as-t, ³⁷ jannen-as: «Kunta käyy a-s ämänokal n-käl-Älyähud, ägləs iman-näk ya!» ³⁸ Əttəytäyän ällox jənnəj-s, iktab fälla-s:

«A-WA ÄMÄNOKAL N-KÄL-ÄLYÄHUD».

³⁹ Iggäd-dd iyyän däg-inaxtafän wi ätwäsläbnen dihen, ad-isamädray Visa, ijann'-as: «Wädden käyy a-s Älmasex, ägləs iman-näk ya, tägləsäd-anäg!» ⁴⁰ Äkläwläw änaxtaf-wa iyyädän fäll-amidi-net, inn'-as: «Käyy-i där-s oharän tisnant-ta-däg, uksad Mässinäg, ⁴¹ näkkäned, a-wa hanäg-irmäsän, imojjan-nänäg a sär-näg-t-dd-orawän, nänihäjja där-s, iwar-anäg udlem mäšan ənta, wär t-illa a läbasän iğsad.» ⁴² Inn' änaxtaf wa s-iket imməjräd i-Visa: «Ektəw-ahi-dd afäl dd-täqqäläd täminakäläd.» ⁴³ Inn'-as Visa: «Äsidätteg-ak a-s ašäl-i-däg, ad-där-i tahərəd älžənnät.»

Tamättant n-Visa Älmasex

(Mätti 27:45-56; Marqəs 15:33-41; Exya 19:28-30)

⁴⁴ A-s itäjj a-wen-däg, išwar təja tarəhut, əlsänät tihay ärori n-äkall iket-däg-net hundäg har təja tezzar. ⁴⁵ Tättunkäl tafukt, iqqärrawät ärido wa ibdän däg-ehän n-ämudd wa

mäqqärän, edägg wa šäddijän d-wa iknän təšədje. ⁴⁶ Āşyärät ȳisa s-ăşşahät ḍarät-a-wen, innä: «Abba, ārməs unfas-in.» Innä a-wen-däg ȳas, əjmädän-t iman.

⁴⁷ Inhäy käbtän wa iixkämän fäll-əssärdusa wi əsläbnen ȳisa a-wa ijän ȳas, omäl Mässinäg, innä: «Wär t-ih' ăşşäk a-s ähaləs-i-däg, ămaydal.» ⁴⁸ Ənhäyän ăddinät wi dd-ăddewnen s-edägg-wen-däg a-wa ijän, əqqälän, änxisän iman-näsän hullan. ⁴⁹ A-s itäjj a-wen-däg, əbdadän imidiwän n-ȳisa däg-ijej əkyadän əntäned d-tideden-ti has-dd-əlkämnen wa-däg n-Galila har əntänäted-da-däg.

Azəkka n-ȳisa

(Mätti 27:57-61; Marqəs 15:42-47; Exya 19:38-42)

⁵⁰ Osä-dd ähaləs oğadän, olayän n-tayrəmt ta n-Arimata s-isəm-net Yusəf, iha inušämän n-İşrayil-wi ȳattäsnen ăşşäreya, ⁵¹ wär-oher d-imizärän-wi iyyädnen ăddäbaratän-wi jän däg-isälan n-ȳisa ed ijar ättäma n-a-s ilkam add-d-təzzubbət Təmmənəuya n-Mässinäg, ⁵² əntänen-däg a ihälän ad-äkk Bilatəs, ittar däg-s tafəkkə n-ȳisa, ⁵³ oyyas-tät Bilatəs ȳas, ikkäs-dd Yusəf tafəkkə n-ȳisa fäll-tajəttewt, ij'-et däg-tefit təzzar, issəns'-et däg-ażəkka iğasän däg-esawäl s-käla wär däg-s insa ere äba. ⁵⁴ Itäjj a-wen-däg ašäl wa d-siməjnun ăddinät i-ämudd wa n-əssəbət-i n-täsonfat.

⁵⁵ Elkämňät tideden-ti dd-ăddewnen d-ȳisa wa-däg n-Galila har diha-däg i-Yusəf, ənhäynät edägg n-ażəkka-en hakd-däg əmmək

wa s-tənsa tafəkka n-Ŷisa dăg-ażəkka-en.
56 Ǝqqälñät ihänan ḡas, ad-sadawnät əlğənfärän d-ađutän. Ijä ašäl wa n-əssəbət-i n-täsonfat ḡas, ăssunfänät ed, a-wen-dăg, a innä alämär wa n-ănnäbi Mosa.

24

Tanäkra n-Ŷisa jer-inəmmuttan

(*Mätti 28:1-10; Marqəs 16:1-8; Exya 20:1-10*)

1 Abənnəbən n-ălxad-i n-ašäl wa äzzarän dăg-əssəboğ, əkkänät tiđeden ażəkka äwwaynät əlğənfärän d-ađutän-wi dd-ăsdäwnät,
2 äwwädnät-in ażəkka, ogäznät-in tähunt-ta hărät emm n-ażəkka, tăxiraräd-in, **3** əjjäšnät ammas n-ażəkka măšan, wär dăg-s ənheynät tafəkka n-Ŷisa. **4** Āqqanän iğäfawän-năsnät dăg-a-wen-dăg a-s dd-əbdädän əssin meddən əlsanen isəlsa ăsimäğmäğnen edes-hasnät,
5 jänät tarəmməegt-ta-dăg fäl dd-hänät-ärkaygnät, ăsidăsnät timmawen-năsnät ăkall. Ǝnnän-asnät meddən: «Ma s-tammäğmät i-ere iddarän jer-inəmmuttan? **6** Ŷisa, wär t-illa diha, inkär-dd dăg-tamättant. Ǝktəwmät-dd a-wa innä hărwa iha teje ta n-Galila, **7** a-s innä: <Āgg-āgg-adəm, ilzam ad-ăttärmäs, ijjəš ifassän n-inăsbäkkadän, əşləbän-t măšan, ašäl wa s-kärad, a dd-inkär jer-inəmmuttan.> » **8** Ǝktänät-dd iməjridän-win-dăg ija Ŷisa.

9 Fälnät ażəkka ḡas, əkkänät inət̄ulab wi n-märaw d-iyyän d-inalkimän-wi iyyäđnen, jänät dăg-sän isälan. **10** Tiđeden-en, h'-enät Märyäma

ta n-tadăbayt ta n-Mulăždaləyät, Tăxya d-Măryăma ta n-ma-s n-Yaqub d-tiyyăd day sidəttutnen a-wa ənnänät i-inətəlulab ¹¹ măšan, jän-tänät tinəbbuddal wären əssen a jannenät, unjäyän s-ad-tänät-əfləsän. ¹² Iggăd-dd Bətrus, oşäl s-azəkka, iwwăd-in ɣas, ăssijja dăg-ămmas-net măšan, wär dăg-s inhey ar tefit tənsat d-iman-net, iqqäl ənta-dăg iqqan a-wa ijän eğaf-net.

*Zăbo wa n-Imayus
(Marqəs 16:12-13)*

¹³ Əkkän inalkimän n-Ŷisa əssin aşäl-wen-dăg tağrəmt ta n-Imayus tənimäßajät d-Yărussălam s-əddəkuđ n-măraw kelumetärän d-əssin, ¹⁴ ăssokalän, simxugulän isälan n-a-wa ijän iket-net ¹⁵ a-s tän-dd-iwwăd Ŷisa iman-net, ăddew dăr-sän ¹⁶ măšan, indär i-tiştawen-näsän ad-t-əzzəynät.

¹⁷ Imməjrăd-asän, inn'-asän: «Ma s-tärjaşäm ham ti-net?» Äqqänän iğafawän-näsän, əbdădän, ¹⁸ inn'-as dăg-sän wa s-isəm-net Kălyobbas: «Ŷas, kăyy ɣas, dăg-Yărussălam təmdat a wär hen isälan n-a-wa dăg-s ijän iśilan-wi-dăg?» ¹⁹ Inn'-asän: «Ma dăg-s ijän?» Ənnän-as: «Un a-wa ijrăwän Ŷisa wa n-Năşirät-i ămoosän ănnäbi ăşşoohen s-imojjan-net hakd măjrăd-net dat-Măssinăg d-tamətte iket-net, ²⁰ ărmăsän-t imänokalän n-kăl-tikutawen d-imizärän-nänăg, ăssodän-t dăg-ăşşäreşa-näsän təzzar, əslăbän-t. ²¹ Năkkäned, nămoos hărăt dăg-wi əjärnen ătəma n-a-s ənta a madän-ıgxles İşrayil măšan, a-wa aşäl wa s-kărad d-əjän

härätän-win-däg, ²² äqqännät day tideeden-nänäg tiyyäd iğafawän-nänäg ed, ənşaynät ażekka ²³ mäšan, wär däg-s in-ogeznät tafekkanet, äqqälänät-dd, ənnänät ənfalälän-asnät-dd ənjälosän hasnät-ənnänen, iddar. ²⁴ Osän iyyäd däg-näg day ażekka, əsbayänän a-wa ənnänät tideeden mäšan, ȳisa iman-net, wär t-illa ere t-inhayän.»

²⁵ Inn'-asän ȳisa ālwäqq-wen: «Käwäned-i-š, tidət-däg a-s ijrav-käwän iba n-tayette, uhən, ma əsiğärän ulhawän-nawän, igdal-awän ad-təjrhäm a-wa ənnän ənnäbitän däg-əlkəttabän n-Mässinäg? ²⁶ Wadden ənnän ilzam ad-inhəy Älmasex tähänšariđt təzzar, ijjəš əlxurmät-net.» ²⁷ Irmäs-asän-dd darät-a-wen xur-ənnäbi Mosa, ikkä-dd xur-ənnäbitän wi iyyäqnen iken-näsän, itafässar-asän a-wa ənnän əlkəttabän däg-isälan-net.

²⁸ Ohäžän-in tağrəmt ta əkkän ȳas, issəkn'-en a-s okay-tän ²⁹ mäšan, ənnän-as: «Xayəm xur-näg ed, ašäl iglă, ehäd-däg, išwar ija», əzzubbät ȳur-sän. ³⁰ ȳqqälän tetäte ȳas, iđkäl tajəlla, əmmoy i-Mässinäg, irz'-et, ikf'-asän-tät. ³¹ Ämeränät tițawen-näsän ālwäqq-wen-däg, əzzäyän-t mäšan, ättunkäl-asän əssayät-wen-däg. ³² Änmännän jer-iman-näsän: «Wadden a-s hanäg-əmmijräd däg-tabarät, isafham-anäg əlkəttabän n-ənnäbitän, sanäjmađän ulhawän-nänäg fäll-ad-t-əzzəyän.»

³³ ȳbdädän əssayät-wen-däg, əqqälän Yärussäläm. Ogäžän-in inət̄ṭulab wi n-märaw d-iyyän d-inalkimän-wi iyyäqnen, əžziimmägän

dăx-edăgg iyyän. ³⁴ Ənnän-asän inət̄ulab d-inalkimän-wi iyyädnen: «Ijmađ-t ässäk a-s ɻisa, inkär-dd jer-inəmmuttan, inhay-t Simyon.» ³⁵ Elläxen-asän əntäneđ-dăx amuqqəs wa əjän dăr-s dăx-tabarät d-əmmək wa s-t-əzzäyän əlwäqq wa d-irza tajəlla.

Ănfaläl-dd Visa i-inəmmušal
(Mätti 28:16-20; Marqəs 16:14-18; Exya 20:19-23)

³⁶ Ammijjrädän härwa a-s dd-ibdăd ɻisa iman-net jere-sän, inn'-asän: «Ins' ălxer n-Mässinäx fälla-wän.» ³⁷ Äxwälän, əggädän ənniyätän-näsän, əknän tarəmmeyt ed, ăxelän ămättänkul a hannäyän ³⁸ măšan, inn'-asän ɻisa: «Ma kăwän-ixwalän, iggad d-ənniyätän-năwän, ikkas tafləst dăx-ulhawän-năwän? ³⁹ Əkyədät dăx-ifassän-in d-idarän-in, näkk iman-in a-wa, ădəsät-ahi, təkyədäm dăx-i i-ad-təkkəsäm ăşšäk, ămättänkul, wär dăr-i mad-aläh ed, wärila tağəssa wăla iğəsan.» ⁴⁰ Ijann'-asän a-wen, isakn'-en ifassän-net d-idarän-net ⁴¹ măšan, təgdäl-asän təmyäre n-tedäwit-i-dăx jän ad-t-əfləsän. Inhäy a-s ăqqanän iğəfawän-näsän ɣas, inn'-asän: «Ak təlam a itamäkşen diha?» ⁴² Əkfän-t-dd ašär n-emän ăhhogen, ⁴³ irmäs-t-dd, ikš'-e data-sän.

⁴⁴ Inn'-asän darät-a-wen: «A-wa-dăx a hawän-janneğ härwa əlleğ jere-wän a-s ăhhuuşşäl ad-itbət a-wa fäll-i iktabän dăx-alämär wa n-ănnäbi Mosa d-əlkəttabän wi n-ănnäbitän d-Āzzäbur.» ⁴⁵ Ora ălwäqq-wen tiyətwen-näsän i-ad-əfhəmän əlkəttabän, ⁴⁶ inn'-asän:

«Iktab a-s Ālmasex, ilzam ad-inhəy tāhānšariqt, inkär-dd ašäl wa s-kärađ jer-inəmmuttan,
47 ətwəjjən ḍarät-a-wen isālan n-tätubt d-tenäşše n-ibäkkadän s-isəm-net i-tiwsaten iket-däg-näsnät, isänt a-wen däg-Yärussälam.

48 Käwāned a jeg tijuhawen n-a-wen iket-net,
49 näkk däg, ad-hawän-dd-səssiwəyäg a-wa s-hawän-ija Abba-nin ärkäwäl-net, a-wen-däg a fäl wär feläm axrəm-wa-däg, a təkkäs tärna ta dd-fälät išənnawän wär käwän-təlsa.»

*Tikawt n-ġisa i-išənnawän
(Marqəs 16:19-20)*

50 Ilwäy-tän ḍarät-a-wen har edes i-tadäbayt ta n-Bitanya, iḍkäl ifassän-net, ija däg-sän älbäraka. **51** Itajj däg-sän älbäraka härwa a-s där-sän ibda, imməḍkäl s-išənnawän.
52 Ärkägħän-as əntäneq dihen-däg təzzar, eqqälän Yärussälam əknan däg-tedäwit.

53 Hak ašäl ḍarät-a-wen, tiġi qiegħi däg-ehän n-ämudd wa mäqqärän ihän Yärussälam, tiimelən Mässinägħi. Amin!

**Ălənžil n-Yisa Ălmasex: Kitab Ălmuqăddăs
Tamasheq: New Testament**

copyright © 2003 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: (Tamasheq)

Contributor: Wycliffe Bible Translators, Inc.

All rights reserved.

2020-12-01

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 22 Feb 2024 from source
files dated 29 Jan 2022
b95f369b-a236-5ca8-8cab-11f74279d73c